

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókkiadóhivatal: Múzeum-körút 18.

Főszerkesztő: Fyelős szerkesztő: Kiadja:
VÉSEI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

A BUDAPESTI NAPLÓ

Budapesten és vidéken egyaránt
egyes számonként **2 krajcár**

Az előfizetési díj az eddigiek fele:

7 frt helyett 7 korona félévre
3 frt 50 helyett 3 kor. 50 fill. negyed évre
1 frt 20 helyett 1 kor. 20 fill. egy óra

A Bánffy-párt a parlamentben.

Budapest, március 16.

(v.) A Bánffy-pártnak eddigelé volt először is vezére, azután programja is lett, majd zászlóra tett szert s azt ki is kontotta Debreczenben; ma végre parlamenti szónoka is akadt — Hock János személyében. Matól fogva tehát a Bánffy-párt egy számbaveendő politikai pártnak minden lényeges kellekével rendelkezik; s hogy teljes legyen a felszerelése, ahhoz most már igazán csak egy csekélység hiányzik még: — *pártot* kell immár csak szerezni a meglévő vezérhez, programhoz, zászlóhoz és parlamenti szónokhoz. Azt a fejlődési folyamatot, amelynek rendjén a megtermékenyített petesejt lassan-lassan befejezett szervezetü s világra szülhető ivadékká bővül, embryogenezisnek nevezi a tudomány. Soha még olyan furcsa embryogenezist, mint amilyen a Bánffy-párté! Először a feje alakult ki a magzatnak (a vezér), aztán a szive, a (program), aztán a karja (a zászló) s legujjában az ajka (a parlamenti szónok). Minde rézek nemcsak megvannak, hanem már működnek is. De maga a magzat hiányzik. Hagyján, hogy még a világra nem jött. De még jóformán meg sem fogantatott. S lehet, hogy soha nem is fog megfogantatni. Mert amilyen gyakorlati

érzékű politikusnak ismerjük báró Bánffy Dezsőt, fel merjük tenni róla, hogy amennyiben az embryogenezis során azt taláná tapasztalni, hogy életképes gyümölcse e kísérletének nem igen lehet, hát egyszerűen visszavonul az egész tervtől s a gyors elhatározásokkal azzal a nyersséggel, amely egyéniséget jellemzi, úgy otthagyja a saját művét, mint Szent Pál az oláhokat. Akkor aztán a program elmelet a Nemzeti Múzeumba történelmi ereklyének, a zászló elmelet valamely ritkaságyűjteménybe mint egy elvetélt hadseregnek tabori jelvénye, Hock János pedig elmelet oda, ahol hő érzésekkel várják: vissza az Apponyi háta mögé.

Mindezzel pedig a világért sem akarjuk a Bánffy-párt kialakulását akár ellenséges indulattal fogadni, akár jelentőségében kicsinyelni. Hogy egy bukott miniszterelnök, belátva tévedéseit, politikai felfogásának kiigazítására iparkodik s hogy az e helyesbítésből leszűrődött új elveit az ellenzéki padokon próbálja megvalósítani, ezt a vállalkozást dicséretesnek mondjuk s rokonszenvesen fogadjuk. Csak azt a nagy kárust nem akarjuk a dologból csinálni, amivé tubuzgó pártbívek felfújják. S erre van két jó okunk. Az egyik az, hogy nem is első eset egy bukott miniszterelnöknek ellenzéki szereplése. Megtette ezt már Bánffy Dezső előt is gróf Szapáry Gyula, aki, mikor az egyházpolitikai kérdésben az ő se hus, se hal álláspontját a szabadelvűpárt és a saját minisztertanácsai visszadeltvák, beadta lemondását, kilépett a kormányból s habozás nélkül átvette a klerikális ellenzék vezetését. Precedens tehát van s az utóérés érdemét nem lehet báró Bánffy Dezsőnek tulajdonítani. S nem felejjük el másodszor, hogy az ellenzéki álláspontra báró Bánffy Dezső csak öt évvel bukása után kanyarodott át; időközben nyilván latolgatott, leköszörlötte magáról régi hibáit, kiserlelte lelkeben az új elveket s

talán várt is egy kicsit, vajjon nem akadnak-e véletlenül olyan helyzetek, amelyekben politikai tetterejét az ellenzékre menés kockázatai nélkül is érvényesíthetné. Nem gáncsolni akarjuk e szerény észrevételeinkkel Bánffy eljárását, csak magyarázni kívánjuk, hogy miért fogadjuk próbálkozását másoknál hüvösbbeben.

Ebben a praktikus észjárásu, sokat tapasztalt államférfiuban van egyébiránt jókora adag kedves, sőt megható naivság is. Ki hinné, hogy báró Bánffy Dezső, akit hajdani mérgek ellenfelei a világ legcinikusabb emberének mondtak, erkölcsi szempontból tulbecsüli a magyar közéletet. Pedig hogy ez úgy van, ékesen bizonyítja azt e pártalakításnál az eljárás sorrendje. Bizonyára helyes és dicséretes, hogy Bánffy előbb ad programot s aztán toborz a kész elvi alapra rakontörökvesü pártbíveket. Olyan országokban, ahol a közélet egészséges, csakugyan ezt az eljárást követik; még pedig annyi sikerrel, mint amennyi értéke van az új programnak. Am nálunk a politikai pártszervezetek nem elvi alapokon, hanem a hatalmi érdek tengelye körül csoportosulnak. Nálunk árván marad a legszebb program is, ha nem zár magába elég erős vonzóerejű hatalmi szempontokat. S viszont a magyar pártok, ha egyszer hatalmi érdekszövetkezetekül beváltak, együtt szoktak maradni akkor is, ha elvi tartalmuk az utolsó morzsáig elveszett, sőt akkor is, ha régi politikai törekvéseiket olyan ujakkal kell felcserélniök, amelyek amazokkal homlokegyenest ellenkeznek. Lám gróf Apponyi Albert előbb elfogadta Tisza programját s csak a párhuzamos ülések ürügyén lépett ki a szabadelvűpártból. De mikor Tisza elejtette a kifogásolt párhuzamos üléseket, akkor az elvlszárdáságról híres Apponyi azt mondta: „az ellenzéken vagyok, az ellenzéken maradok, programot pedig majd nyugodtabb időkben adok.“ Apponyi még mai napig sem adott programot, de

TÁRCA

Az ószeres.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: *Zöldi Márton*

A Tisza Kálmán-teren, mely a főváros egyetlen imponáns tere, a déli órákban mindennap egy kisebbmértetű népvándorlás zajlik le. Óreg és fiatal, de többnyire görnyedt hátú, szakállas emberek gonddal és batyuval terhelve vonulnak keletről nyugatra a téren át. Nem új hazát keresni, hanem ócska ruhát eladni a Teleki-teren. A batyus vándorok ugyanis hivatásos ószeresek, kik a Teleki-teri nagy ócskaruházosdéra igyekeznek, hogy pénzre váltsák azokat a rongyokat, miket az ugynevezett uraságok levettek.

Az óreg Lébes már régóta mozog a szabadeskereskedésnek e korlátolt tereén. Ő is, mint a vén emberek átlag, inkább szokásból, mint meggyőződésből, a régi jó idöket emlegeti. Azokat az idöket, mikor magyar világ volt, mikor atilákat, zrinnyiket és karneolgompos budákat csepezt a batyujában.

— Azóta — mondja saátárszós, keserü humorával — minden vagyonomat elvesztettem... Az is igaz, hogy soha sem volt vagyonom. Pedig lehetett volna, ha a jó isten meg nem hallgatja kérésemet. De meghallgatta.

— Hát mit kért tőle? — kérdezi egy-egy fiatal tapasztalatlan ószeres.

— Azt kértem mindig a jó Istentől, áldások szent neve, hogy tartsa meg mind a nyolc leányomat jó egészségben. A jó isten meghallgatta kérésemet. Felneveltem mind a nyolc leányomat. Mihelyt néhány száz forint volt a ház-

nál, mindjárt férjhez is adtam egyet. Az idő eltelt, a pénz elkelt s nekem nem maradt egyebem, mint az imádság, az öregség és a batyu.

Igy beszélt az óreg Lébes magánközléséről. Az üzletvilágban az ószeresek között feltétlenül tekintély volt. Szava szentencia-számba ment. Ha egy kabátra azt mondta, hogy nem ér lehet két forintnál, az ottan nem volt appellátá. Mert ötven év óta számlátartott minden kelmet és fuzott s ösze tudta kombinálni a pepitanadrágot az idök viharával.

Egy pénteki napon csaknem üres batyuval bandukolt a Tisza Kálmán-teren, mikor egy fiatal, nagy fekete szemü, sápadtarcu nő bátortalan léptekkel köz ledett fele. Kérdőjén, ruháján meglátszott, hogy a munkásosztályhoz tartozik. Hóna aint színehagyott tarka kendőben nagy batyut csepezt. Viselete benső nyugtalanságot, izgatimat s kimerültséget mutatott.

Messzöltötta az óreg Lébest.

— Ugy-e maga handlé?

— Igen, ifjasszony, ószeres vagyok.

— Néhány ruhát szeretnék eladni...

— It? — kérdezte Lébes csodálkozva. — A téren? Hát arra maguk felé nem jár handlé?

Az asszonyt ez a kérdés kissé megzavarta.

Igy felelt:

— De jár, hanem ma egy se jött. A pénzre nagy szükségem van.

Lébes megismogatta szakállát.

— A pénzre, drága ifjasszony, mindenkinek nagy szüksége van, még annak is, akinek van. Aki pénzt hoz, azt Rothschild is leüti a divánra. No lassuk a homit. Hozza arra a padra. A portékát meg kell nézni...

Az asszony egy közeli padra tette a batyut, s látható félelmezzel kibontotta. A batyu három

teljes öltözetet rejtett. Lébes az első tekintetre, tapintásra felö-merte, hogy a legfinomabb kelme s a legujabb fazon. Aki ezeket rendelte, az néhány ezer forintért nem megy a szomszédba. Milen lágy selyemkangár, micsoda sima angolsovet!

— Tyűh! — hallatszott az óreg Lébes föttyre csusorított ajkáról a tisztelőtjes szótalkozás.

Aztán firkészve nézett az asszonyra és felvetette az obiágt kérdést:

— Mennyiért adná ezt az ifjasszony?

A kérdézet nem sietett a vála-zsal. Szükségét érezte, hogy körülnézzen s óvatoss vála-zst adjon.

— Magam se tudom. De a pénzre nagy szükségem van. Legalább öt forintra. Ha a akarok utazni az apámhoz Miskolcra. A kis leányom miatt, aki beteg, köhögös... Látja, az ottan, aki a bokroknál áll. A doktor mondta, hogy vigyem haza, mert itt elpusztul.

— Ugy? — sáhajtott az óreg Lébes nagyot.

— Tehát ideadná az egészet csakuppakk öt forintért? Ilyen az én szerencsém! Nem vehetem meg... Semmiesetre sem vehetem meg.

— Miért? Hiszen megéri nagyon...

Lébes a fejét esóválta.

— Mezeri? Mezhiszem azt. Ha az ifjasszony harmine forintot kért volna, talán szó nélkül kifütem volna. Talán igen, talán nem. De így, isen ments. Elvesztem az öt forintot s kapnek hathónapi börtönt. Meg a hosszú napot is bent töltöttem. Isten ments!

Az asszony aggodalmassan kérdezte:

— Miért?

— Miért? — ismételte az óreg Lébes, — mert az így van rendelve. Ne is kérdezze tovább...

pártja már van. Bánffyknak már egy év óta kész a programja, de pártja még mindig nincs. Kettejük közül Apponyi ismeri jobban a magyar közéletet, de feltétlenül tisztelgelméltőbb a Bánffy Dezső egyenes naivsága.

Érdekesnek, sőt bizonyos mértékben nevezetesnek tartjuk magat a tény, hogy Hock János mai beszédével a Bánffy-párt a parlamenti élet küzdőporondján megjelent. A program, amellyel parlamenti küzdelmeink vitaanyaga ezennel kibővül, gazdag és tetszetős. Kimondjuk nyíltan, hogy demokratikus és szabadelvű vonatkozásaiban őszintébb, bátrabb és erősebb a kormány programjánál. A baja mindössze az, hogy közjogi részében szörnyen konfuzus. Egymás mellé biggyeszt három számot, amelyek békésen férnek el egymás mellett a papíron, de a valóságban áthidalhatatlan széles örvények tatonganak közöttük. Ez a három szám: 1790, 1848, 1867. Aki azt mondja, hogy e hármas közjogi alapon áll, ugyanakkora józansággal azt is mondhatná, hogy hiva az olyan köztársasági államformának, amelynek élére egy korlátlan cári hatalommal felruházott alkotmányos uralkodó helyeztessék. Ez világos nonsens, ugyebár? Hát nem csekélyebb képtelenség az 1790, 1848 és 1867 összehasonlása. Az ember nem lehet egyszerre hívalója a külügy s a hadügy közönségét kimondó közjogi kiegyezésnek, az állam teljes függetlenségét kimondó negyvennyolcas közjognak és annak az 1790-nek, amely Ausztriával csakis az uralkodó azonosságának, továbbá az együttes birtoklásnak s a kölcsönös védelemnek kapcsolót ismert. Ez a három kör nem fedi egymást. Az 1848 szűkebb az 1790-nél s az 1867 szűkebb az 1848-nál. Báró Bánffy Dezső tehát egy közjogi szójátékot vett fel programjába, midőn e hármas alap összefoglalásából indulva ki, közjogi intézményeink fokozatos fejlődését írta zászlajára. Fokozatos fejlődését — hová és meddig? Ha a hatvanhates alapon csak a paritást akarja megvalósítani, amit a törvény e nemzet számára biztosít, de amitől az udvar és a hadsereg jogtalanul üttöt el minket, akkor nagy és hasznos vállalkozásba fog ugyan, de innenmarad az 1848-on s meg sem közelíti az 1790-et. Ha pedig tovább akar menni s nem áll meg a Deák Ferenc-buzta határvonalaknál, akkor eljut oda, ahol Kossuth Ferenc áll, sőt még odább is; de akkor minek ámitja magát s mért vezet félre másokat az 1867-iki közjogi alapozó való ragaszkodás emlegetésével?

A parlamenti viták során tisztázni kell

majd e kérdéseket. Erős érdeke a Bánffy-pártnak, hogy külföldben rokonszenves programjának közjogi részéből e homály és kusztáság kiküszöböltesse. Hock János mai felépése elég alkalmat és anyagot szolgáltat erre. Egyébiránt sokan azt hiszik, hogy Hock Jánosnak a Bánffy-párthoz való szegődése átoldalási kísérletet jelent Apponyi Albert és Bánffy Dezső között. Ezt a pikáns fellevést némiképp megerősíti mindaz, amit Apponyi a saját készülő programja felől eddig hallatott. Valami közeledésfele csakugyan mutatkozik abban, hogy Apponyi az 1848. évi XX. törvényeket odacsatolja a katolikus autonómiához és, rögzít szokása szerint, hátsó ajtóval bár, de az önálló vámterület elvi hasznosságát hangoztatja. Ha ez a két ember egymásra talál és ös-szeszürri a levelet, akkor kérjük kölcsön a magyar közélet számára az Ausztriáról szóló szállóigét s mondjuk ki akkor, hogy immár Magyarország lett a politikai valószínűségek hazája.

ORSZÁGGYÜLÉS

Budapest, március 16.

A képviselőházon meglátszik a hosszú és fászsító küzdelem. A békeség nem igen vonzza az embereket *Kubik* Belának ma már a megnyitást után alkalmat nyílt arra, hogy a feltűnő kis számu képviselőket megszámláltassa. Szerencsére négyvel többen voltak a kolleténél s így hitelesíteni lehetett a jegyzőkönyvet.

Az indennitási vitája előtt gróf Tisza István benyújtotta az állami számvevőszék jelentését az ex-lex idején tett kiadásokról, aztán *Molnár* János tiltakozott az indennitási vita során az ellen a vád ellen, amelyet állítólag kormánypárti képviselők terjesztettek róla, azt mesélgetve, hogy kanonokságáért cserébe reverzálist adott, hogy soha többé nem szólal a Házban.

A mai nap érdekessége egyébként a *Lukács* László felszólalása volt, amelyben általános megnyugvást kelte, azt mondta a pénzügyminiszter, hogy az adóhátrálekosokkal kíméletesen fog bántani. Aki halasztást fognak kérni, azok meg is kapják, késedelmi kamatot pedig csak az 1903. május elsejéig való adóhátrálekóktól szednek. Az ülés végén *Hock* János szolgált egy kis pikantiával. Kibontotta Bánffy Dezső lobogóját s egy kis lepleléssel is kedveskedett Tiszának, azt állítván róla, hogy arra biztatta Bánffyt, hogy buktassa meg Szilágyit s vigye keresztül a házszabályrevíziót, majd pedig 1899-ben azt ajánlotta

ismét visszahelyezte a színes kendőbe, a kis leánykához fordult:

— Csak maradj itt a mamával, amíg visszajövök. Egy óráig, két óráig, talán tovább is... — Aztán felkapta a batyut s a maga nagy kék kendőjébe burkolta.

— Így — mondotta az asszonyhoz fordulva. — Most elviszem. Azt hiszem, jó lesz, ha megérni vele. Ne féljen, ifjasszony, én nem lopom el. Az én erősen hangsúlyozta.

— Különbön megjegyezheti a számomat, 96, itt van a mellemen. Ne féljen, nem rosszban járok. Csak várjon nyugodtan, itt a téren... Nem tudom, mikor jövök vissza, de visszajövök... Aláiszolgálja!

A hátra vette a batyut és indult. Az asszony félénken nézett utána. Láta, hogy a tér sarkán, a Luther-utca felé egy rendőr áll. A házaló mellette megy el. Nem szól neki... Hála istennek!

Sóbajtva, erőtllenül rogyott a padra. Odavonta magához a kis lányát és szeméből könnyek pergett.

Az a négy finom öltözet, mint Lébes igen helyesen sejtette, lopott holmi volt. A nő, aki áruba bocsátotta, a szeretője volt egy haszontalan embernek. Már négy éve, mióta özvegy lett. Az az ember bizalmasa volt férjének, valamikor együtt dolgoztak a gyárban. Az elhagyott fiatal özvegy hamar összeállt a másikkal. Egy szegény másónak nincs sok válogatni valója. A szerető eleinte gyöngéden bánt vele. Majd minden ok sőt ürügy nélkül elhagyta. Aztán időközönként ismét visszatért hozzá. S ez így tartott négy évig. A legutolsó találkozásnál az asszony határozottan kijelentette, hogy hazamegy apjához. A gyermek sokáig betegeskedett s az anya, miután dolgozni se mehetett rendesen, mindentől kikapzult. Pénzt kért a kedvesétől.

Bánffynak, hogy a házszabályrevízió jelszavával menjenek az ellenzékbe.

A Hock János letelezésére Tisza István nem felelt, mert nem volt már a Házban, de a pikantiériák kedvelői kíváncsian várják, hogy mit felel majd Tisza a legújabb Bánffystának.

A képviselőház ülése március 16-án.

— Kezdeté délelőtt 10¹/₂ órakor. —

Elnök: Jakabffy Imre.

A kormány részéről jelen vannak: *Gróf Tisza* István, *Lukács* László, *Hieronymy* Károly.

Elnök: Megnyitja az ülést.

Szederkényi Nándor: Nem vagyunk negyvenen. *Elnök:* Sőt többen! Felolvastatja a jegyzőkönyvet.

Kabik Béla: Csak 86-an vagyunk! Tessék megolvasztatni!

Elnök: Megolvasztja a jelenlévőket és jelenti, hogy 41-en vannak együtt!

Elparlatja *Perczel* Miklóst s előterjeszti a főrend ház átiratát.

Gróf Tisza István miniszterelnök benyújtja az állami számvevőszék jelentését a felhatalmazás nélkül utalványozott kiadásokról.

(Az indennitási.)

Molnár János szóvá teszi, hogy amikor a miniszterelnök ismeretes rendeletét a négyülések és az agitációk tárgyában kibocsátotta, megnyugtatta őt, hogy a rendelet éle nem irányul a néppárt ellen. Azóta a jelek az ellenzék bizonyították be.

Gajári Géza: Hiszen a tengeren volt! Mihelyt kanonok lett, megszólalt!

Molnár János: Kívánja Gajárinak, hogy ne olyan beteg lennén jassa meg Abbaziát, Matát és Tunist, mint ő.

Gajári Géza: Köszönöm!

Molnár János: Téved, ha azt hiszi Gajári hogy a kanonokság meggyógyította mert még most is szenved. Tudja, hogy a miniszterelnök szerelne, ha ez a vita rövid lenne, köszönje meg Gajárnak, ha ő most hosszasan fog beszélni.

Báró *Kaas* Ivor: Kerünk több ilyen közbeszólást!

Gajári Géza: A képviselő ur eleget loosog közbe! Csak *Kaas* nem tehet szemrehányást. (Zaj) a baloldalon.

Molnár János fejtegeti azokat a körülményeket, amelyek a néppártban bizalmatlanságot keltek a mosani kormány ellen. A miniszterelnök olyanokkal töltötte be a főispáni székeket, akik az atrocitás mintaképei; ez természetes, mert Tisza nagyon szeret tiporai, mert a törvényességről nagyon saatszagosak a fogalmai. Rövid uralkodása alatt a közös hadsereg kifejezését törvényesen akarta elismerni közjogunk ellenére, behozta a parallel-üléseket, megnyrálta a gyűléskezési jogot a szocialista kúros törvények elterjedésére, a közgazdasági tisztviselőket korteskedésre bocsátta, a nemzeti aspirációk neki idegenek; ilyen kormány számára nem szavazza meg az indennitást. (Hejjesés a néppártban.)

Lukács László pénzügyminiszter: Nem tartás helyesnek az indennitási koposán a bizalmi kérdés felvetését. Sürgős szükség, hogy forma tekintetében is rendező jöjjönki minthogy az obsztrukciónak hála istennek, nem sikerült megzavarana a pénzügyi helyzetet, de fontos az adózó polgárság érdekében is, mert minél tovább tart a törvényen kívüli vád állapot, annál súlyosabb terhek gyűlemenek az adózóra. Attól fél, hogy mar az eddigi kötelességekből is sok

— Pénzem nincs, de odaadom neked a ruhámat. Add el, ahogy tudod...

Ezzel váltak el. Az asszony sejtette a ruhák provenienciáját, de nem utasította vissza. Szabadon akart helyzetéből, a pincészekből, melynek dohott levegőjétől a doktor úgy fátétt a kis leánya életét.

Most már volt a téren. Fárdatlan, csüggedten, betegesen... Gondolkozni sem mert a térd, hogy visszajön-e az öreg házaló? Mindegy... ő vár... a kis leány olyan jókedvűen ugrált a bokrok árnyékában. Egy kis kutyát meg is kergetett... Milyen édes dolog az!

Eszébe se jutott, hogy még nem evett aznap. Pedig már dél elmúlt. Néha valami szorongó félelem szorította össze szívét... Hátha az az öreg handling nem is jön vissza, vagy, ami annál is gonoszabb, rendőrökkel...

Erre a gondolatra verejték lepte el alacsony homlokát. Arra is gondolt, hogy legjobb lenne megszökni... A handling nem tudja lakását, nem üldözheti a rendőrökkel.

De aztán ismét bizalmat merített az öreg handling szavaiból, melyek eszébe jutottak. Hiszen nem alatomoskodott, nyíltan megmondotta, hogy a ruha lopott...

Már négy óra is elmúlt, mikor az öreg özseres seikár alakját feltűnni látta a tér sarkán. Gyorsan jött, batyu nélkül. Csak a nagy kék kendő volt a hóna alatt...

Az özseres egyenesen felé tartott. Fárdatlan, lihegve ült mellé a padra.

— Itt vagyok. Hígyje el, ifjasszony, hogy nincs nálam ostobább ember az egész Teleki-téren. Eltelejtetem villamosba ülni, pedig Budáról jöttem... De úgy megszoktam a gyaloglást... Mindegy... Eladtam a holmit... Elég jól ad-

De szeméi folyton a portekán csügtek. Élnivel nézegette a napfényben csillogó, finom keizmet. Aztán hirtelen az asszonyhoz fordult.

— Hát kié ez a ruha?

— A férjemé, — búngzott a halk válasz.

Lébes tovább vizsgálta a fejét.

— A férjé? Ugy? Nagyon finom férje lehet magának. Lám, lám, — mondotta felemelve

egy kezét. — Mitől kapta a maga férje a Ferenc József-rend lovagkeresztjét?

— Azt én nem tudom, hogy kicsoda.

— Nem tudja? — Különös. Pedig itt van a rozettája a gomblyukban. Látja? Osmerem. Sok nagy urnál megfordultam. Mert egy kis aprópénz a nagy uraknak is kell. Hm... Itt a zsebben is van valami.

Lébes egy vékony selyemnoteszt vett elő a zakó belső zsebéből. Gyorsan beletekintett s egy női areket ledezett fel benne. Aztán mindenfele jegyzetet.

— Most már tudom, — mondotta leplezetlen gunnyal — a maga férje gőzmalomigazgató, nagyságos ur. Fozadjunk, hogy fogata is van. Unnumerirt... Hehe!

Ebben a pillanatban a kis leánya odaszaladt az anyjához s átölelte a térdét.

— Ugy-e, mama, itt maradunk? — kérdezte lihegve.

— Nem, fiam, elmegyünk — mondotta az izgalomtól kipirulva.

A kis leány világoskék szeméi nagy szomorúságot fejeztek ki.

— Pedig itt olyan jó — rebegte félig síró hangon. Aztán az öreg Lébesre mutatott:

— Tán az a bácsi kergetett el?

Erre a kérdésre nem kapott választ. Lébes a batyu elrendezésével foglalkozott s valamin erősen gondolkozni látszott. Mikor a ruhaneműt

haj fog támadni. Nálunk, ahol a társadalom gazdasági ereje nem nagy, kétszeres érdek az államháztartás rendjének megóvása, mert a magánvállalkozás külföldön nélkülözni kénytelen az állam kezdeményezését. Nem szabad megengedni az adózó poigrárságban az állam iránt tartozó kötelesség hiát. Habár az állampénztár eddig is megfelelt minden kötelességének, sőt utabbi terhek is vállalt magára, így többek közt a tisztviselői fizetések emelését is és noha még további lennánakadástól nem kell tartani, de az államháztartás nem nélkülözheti nevezetesen bevételét a forrásainak jövedelmét. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) Ez a mai állapot erős bizonyítéka a magyar pénzügyi politika helyességének; egy esztendő óta sehol sem volt kényszerűvérvérvetés és az állam minden fizetési kötelezettségét, teljesítette. (Helyes és a jobboldalon.)

Gabányi Miklós: Mert a hazafiainak fizetnek: **Lukacs László** pénzügyminiszter: Vá azsol Barta Ödönnek. A kormány 1903. márciusban bejelentette a törvényhozásnak, hogy kötelességének tartja törvényes felhatalmazás nélkül is folyósítani az állami kiadásokat és az állami bevételekről is gondoskodni kíván, az állami végrehajtásokat pedig beszűkíteni. Ezt a jelentést akkor az ellenzék hosszu vitára használta fel s a Széll-kormány, hogy elejét vegye a további meddő szóharagnak, visszavonta a jelentést; ez egyébként feleslegessé is vált, a Ház most megszavazta a felhatalmazási javaslatot. Az indennitással a kormány nem tartja elintézettnak az 1903. évi költségvetést, erre nézve külön törvényjavaslatot fog előlálni. Ez a kormány is teljes mértékben honorálja a Széll-kormányt az adóhátra ékosokkal szemben követendő méltányos eljárásra vonatkozó ígéretét. (Élénk helyeslés jobbról.) A kormány fizetési haladékokat fog adni és biztosítja a kamatmentességet, akik a halasztást kérik fizetésre s akikre nézve az fontos feltétel azok a legmesszebbmenő haladékokat fogják megkapni. Ezt a kormány adminisztratív uton is megteheti.

Ami a kamatmentesség kérdését illeti, félreértések elkerülése végett meg kell említeni az idők között, amely mult évi május hó 1-ig lejött, és a mult évi május hó 1-je után való idők között. Azon adótorozások után, amelyek már 1903. május 1-je elátt esedékesek voltak, de nem fizettek, a késedelmi kamat fizetésének kötelezettsége fennáll. (Helyes és jobbról.) Mert akkor a fizetési kötelezettség megvolt, törvényeink értelmeiben pedig minden késedelem késedelmi kamat fizetésének kötelezettségét vonja maga után. Emlenem az 1903. évi május hó 1-ét a jelen törvény életbeléptetésig terjedő időben esedékes volt azon állami adók után, amelyek be nem fizettek, késedelmi kamat egyáltalában nem számítható. (Élénk helyeslés a jobb- és baloldalon.) Mert nem volt fizetési kötelezettség és így késedelemről szó sem lehet. Ami azután azt illeti, hogy valaki a jelen törvény életbeléptése után még mindig nem tesz eleget fizetési kötelezettségének, itt már a törvény szerint ismét beáll a törvény életbeléptének idejétől kezdve továbbmenőleg a késedelmi kamat fizetésének kötelezettsége. Hogy azonban a kormány a legmesszebbmenő járatatát tanúsítsa az adózákkal szemben, abban az esetben, ha a Ház hozzájárul, erre nézve is szándékozik a kormány egy módosítást javasolni a részletes tárgyalás során. Ebben kimondatnék, hogy azokra az adóösszegekre nézve amelyek az ex-lex ideje alatt tehát a mult év második, harmadik és negyedik és ez év első negyedében válnak esedékesek, azokra nézve, ha az illető felek fizetési halasztásokat akarnak igénybe venni és azt kérik, a kormány jogosítottak fel arra, hogy ezeket a fizetési halasztásokat késedelmi kamat elengedése mellett adhassa meg. (A társas helyeslés.) Ez a méltányosságnak olyan mértéke, amelynél többet jogosan kívánni nem lehet. Előzár-

am el. Maga nem is tudja, hogy ki nek adtam el? Hehe, persze, hogy nem tudja... Annak adtam el, akinek volt... Hehe! Az fizethet leg-többet, mert azon áll legjobban a ruha... Mondom, elég jól megfizette, ámbar adhatott volna többet is. De a gazdagok takarékosságok, talán azért a gazdagok... Mit akarunk? Mit akarunk? Akar menni? Még ma, ugye? Nagyon okosan. A kis leány miatt? Helyes, az esti vonattal mehet. Meanyi az utiköltsége?

— Öt forint...
— Öt forint?... Jó... Adok magának husz forintot. Adok magának huszöt forintot. Nem, adok magának harminc forintot. Igen, senki többet, harminc forintot... Tudja, hogy ne gyűjjön üres kézzel Miskolcra... A pénz Miskolcra is elkél. Itt van, fogja.

Es kezdőbe csusztatott három tizest. Az asszony állmélkodva nézett rá.

— Harminc forintot?
— Ne féljen, — mosolygotta a vén öszeres, — nekem is maradt tisztességos rabatom. Bársonk minden héten keresnek annyit... Még más is adok az utra: néhány narancsot... A feleségom narancsossal házal... Pirosbűtök... Nagyon finom.

— Köszönöm — rebegte az asszony megilletődve.

— Megálljon, — szólit közbe Lébes, — ez még nem minden. Adok magának az utra valami jobbat, finomabbat, értékesebbet... Mit? Egy jó tanácsot... Ne jöjjen vissza többet ahhoz az embertez... Érti? Soha! Ha valamit aprótolvaj lenne, egy szót sem szólnék... De betör... Érti? Betöröl! Alászolgájal Szerencsés utat kívánok!

dásra ajánlja a törvényjavaslatot. (Élénk helyeslés jobbról; felkiáltások: Szavazzunk!)

Okolossányi László tilakozik a pénzügyminiszter vádjai ellen, mintha az ellenzék küzdelmének az államháztartás megzavarása lett volna a célja. A küzdelem a nemzeti nyelvért folyt, amely iránt a miniszterelnöknek nincs érke. Az ellenzék mindig sürgette, hogy előbb tárgyalják az országot az ex-lexbe, csak a katonai javaslatokat ne keljen levennie a napirendről. A 9-es bizottság a közvélemény megteveszésére való; a miniszterelnök általános népszerűtlenségnek örvend. Helyesli, hogy a pénzügyminiszter adóhalasztást fog engedni, csak azt kívánna, hogy a haladékokat ne tegyék függővé kérésstől. Az indennitást nem szavazza meg. (Helyes és a baloldalon.)

Elnök: Szünetet ad.

Hök János ismertet azokat a viszonyokat, amelyek a hosszu nemzeti küzdelmet előidézték; pártalásból kiolyólag elfogulatlanul ítélteti őket meg és az a meggyőződése, hogy ez a harc nem volt meddő és sivár, mert öntudatra ébresztette a nemzetet. Véget kell vetni annak az állapotnak, hogy nálunk csak az tehessen szert vezető szerepre, aki a kormánynak köti le a meggyőződését. (Élénk elismertetés jobbról. Helyeslés a baloldalon.) Ez a küzdelem megmutatta, hogy nemzeti téren is lehet eredményeket kivívni. A kormánynak minden törekvése az ugynevezett dinamikus érdekek védelmében merül ki. A miniszterelnök iránt miutánjani fogva nincs bizalma. Még hat év előtt maga Tisza Istvan biztatta Banfyt, hogy tegye félre utjaból Szügyi Deszót és erőszakkal vigye keresztül a házszabály-revizitot. (Zaj a baloldalon.)

Báró Kaas Ivor: Halljuk! Halljuk! Ez érdekes leleplezés!

Hök János: Ez nyilvánvaló és közludomásu dolog. A következő évben rá akarta vetni Banfyt, hogy a házszabály-revizitot követelésével alkossanak ellenzékét. (Mozgás a jobboldalon. Felkiáltások: Azért lett követője?) Mikor Banfy politikája nemzetellenes irányú volt, tamadtani, önk támogatták, most hogy programja nemzeti irányú, én követem s önk támadják. (Mozgás és zaj a jobboldalon.) Gróf Tisza Istvan olyan rendszert támaszt föl, amely a nemzeti törekvések utját bevágja. Fejjegeti, hogy a 67-iki kegyezés alapján lehet nemzeti irányt követni, de azzal megvár a gazdasági önállóság, a nemzeti hadsereg és az önaó jogybank. A kormánynak nem, de az országnak megszavazza az indennitást.

Elnök: A vita folytatását holnapra halasztja.

Üdvöry Ferenc a bakonybéli és a bakony-nánai köztudak miatt interpellálta meg a belügyi és a kereskedelmi minisztereket.

Elnök: Az ülést délután 2 órákor bezárja.

BELFÖLD

A honvédelmi miniszter Bécsben. Nyíri Sándor honvédelmi miniszter hivatalos ügyben holnap reggel Bécsbe utazik és egy-két napig ott marad. E miatt a véderő-bizottság holnapra kitűzött ülését később tartják meg.

A magyar püspökök nevezete. **Bubics Zsigmond** kassai püspök ma tölti be életének 82. évét. Egész életét egyházának, a művészetek fejlesztésének, a tudomány és hazájának szentelte Kassa nagyműveltségű és tenközt lelki tőpászora aki felé szeretettel fordul a mai napon a magyar nép. **Bubics Zsigmond** fiatalabb éveiben mint az Esterházy-család legváltásabb ügyeinek intézője s mint nevelő sem vonult vissza a közügyek szolgálatától, az utolsó huszonegy esztendő alatt pedig elévülhetetlen érdemeket szerzett a nagyváradi papnevelő-intézet körül; rövid ideig a magyar képviselőházban is mandátumot töltött be. 1867 óta a kassai egyházmegye püspöke és tőpásztori működése a hűbőség, a valóságosság, a hazaszeretet ragyogó példája. Kassa nagytudományu püspöke lelkesen rajong a tudományért és a művészetért; maga is jeles író és felvilágosult szellemű író s a művészetnek bőkezű mecénása. Nincs olyan nagylontosság kérdés a magyar közéletben, amely iránt az agg egyháze edelem ne érdekedt volna; tőpásztori körleveleiben a gyermekek védelméért, a kisdödőválsát, a magyarosításért apostokodott, szószólója volt a kivándorlasi bajok orvoslásának, a felvidéki inségeseknek, khar-tóan agiált a magyar katolikus egyetemért. Nagy érdemeit a fejedelem magas kitüntetésekkel jutalmazta a Magyar Akadémia tagjai sorába iktatta je es történeti munkásságáért; Kassa városa díszpolgárává választotta a muzeumának ajándékozott nagybecsű kin-leséért; a délvideki magyarság ra,ong érte a magyarság terjesztéséért és megerősítéséért. Az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum is neki köszöni gyűjteményeinek egyik legkevesebb csoportját és most, 84. életéve küszöbén még mindig teljes szellemi erőben és testi épségben működik és taradozik hazája javára a kassai egyház tőpászora. **Bubics Zsigmond** az idén fogja betölteni le kispászorkodásának hatvanadik esztendőt, amelyvel körülbelül egybeesik a kassai egyházmegye fennállásának évszázados ünnepe.

Khuen-Héderváry jelölése. A temesvári szabadelvűpárt ma délután öt órákor rendkívüli népes gyűlést tartott, amelyen egyhanguan újabb képviselővé jelölték gróf **Khuen-Héderváry** Károly minisztert, aki miniszterré való kinevezetése után lemondott mandátumáról. A jelölő gyűlésen **Plausch** Mátyás királyi tanácsos elnökölt, a jegyzőkönyvet **Barát** Ármín szerkesztő vezette. Dr. **Kun** László apátikanonok ajánlotta gróf **Khuent** s határozati javaslatot nyújtott be. A határozati javaslat szerint a temesvári szabadelvűpárt méltánylással fogadta a királyi személye körüli miniszternek mandátumáról való lemondását s ebben a miniszter törvénytisztelét látta. Visszapillantva a lefolyt alkotmányos küzdelmekre, a határozati javaslat kiemeli, hogy a nemzeti irányu reformok gróf **Héderváry** Károly kormányzatával kerültek először határozott program alakjában az országgyűlés elő s ó volt az, aki a békés megoldás utját egyengette meg a kormánnytól való visszaiépése után is. **Héderváry** nemcsak hogy nem vesztett államfértüni tekintélyéből, hanem ellenkezőleg nyert s most ő van hivatalra arra, hogy a király és nemzet közt a szeretetet és bizalmat ápolja. Mindezek alapján határozza a temesvári szabadelvűpárt, hogy a város mandátumát újból tőpánja gróf **Héderváry** Károlynak.

A határozati javaslatot egyhanguan, vita nélkül elfogadták és gróf **Khuent** képviselőjelöltül kiáltották ki. Erre az elnök bejelentette, hogy gróf **Khuen** március 24-iken érkezik Temesvárra és másnap mondja el programbeszédjét. Felelőltja tehát a pártot, hogy minél imponzással fogadja a jelöltet. A pártgyűlés gróf **Khuent** a következők táviratban értesítette jelöltetéséről:

Nagyméltóságú gróf **Khuen-Héderváry** Károly urnak, ő felsége személyi körüli miniszternek Budapest. A temesvári szabadelvűpárt mai napon tartott népes gyűlésében hazafüli méltánylással veite nagyméltóságodnak azon elhatározását, hogy miniszterré történt kinevezetése olyan Temesvár város országgyűlési képviselőlet a választók kezébe visszateszi. A poigráság zömét magába foglaló szavadelvűpárt ebben nagyméltóságod törvénytisztelének és szigoruan alkotmányos ellogásának újabb bizonyítékát látja, mely csak növeli nagyméltóságod iránti tiszteletünket és bizalmunkat. Ugyanazert a temesvári szabadelvűpárt nagyméltóságodat egyhanguan lelkes tüntetéssel képviselőjelöltüül újból kikiáltotta s amidőn erről értesiteni szerencsénk van kérjük nagyméltóságodat, hogy Temesvár szabad királyi város országgyűlési képviselőlet újból előlálali méltóságok, **Plausch** Mátyás kir. tanácsos, elnök, **Barát** Ármín jegyző.

Egyuttal a következő lelkes hangu táviratban jeleztek ki bizalmukat a kormányelnök iránt:

Nagyméltóságú gróf **Tisza** Istvan miniszterelnök urnak Budapest. A temesvári poigráság zömét magrába foglaló szabadelvűpárt mai napon egyhangu lelkesedéssel újból Temesvár város országgyűlési képviselőjelöltüül kikiáltotta ki gróf **Khuen-Héderváry** Károly ő felsége körüli minisztert, a nagyméltóságod bölos és erős vezetése alatt álló kormány oszlopok tagját s egyuttal hazafüli hálás elismeréssel adózott nagyméltóságod legutóbb elért korszakos jelentőségü államfértüni sikereinek, melyek reméini engedik hogy hazánk a szabadelvü haladásnak nagyméltóságod által fennen lobogtatott zászlója alatt végre ismét a produktív munka utjára térhet. Honnét munka abau lelkesült bizalommal követjük nagyméltóságodat és kormányzatát, melyre a mag arak istenének áldását kérjük. **Plausch** Mátyás kir. tanácsos, elnök, **Barát** Ármín jegyző.

Thaly Kálmán díszpolgársága. **Poszony** város közönsége ma délután négy órákor **Brolly** Tivadár poigrármester elnökölésevel rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek egyetlen tárgya a **Thaly** Kálmán országgyűlési képviselőnek díszpolgárra választása volt. A közgyűlés egyhangu lelkesedéssel elhatározta, hogy **Thaly** Kálmán **Poszony** város díszpolgárává választja és érdemeit jegyzőkönyvbe iktatja. — **Thaly** Kálmán az országgyűlési függetlenségi párt barátozkörüti párhelyiségében értesít **Poszony** város határozataról. A párkörben jelenlévő képviselők mindannyian siettek üdvözölni az őz kuruc vezért és azjos ovációban részesítették. A **Thaly**hoz intézett hivatalos távirat így szól:

Törvényhatóságom most tartott rendkívüli közgyűlésében méltóságodat elévülhetetlen hazafias érdemmel elismerésüli és városunk körül szerzett érdemeit való hálaizánnak jelölti egyhangu lelkesedéssel megválasztotta **Poszony** város díszpolgárává. Midőn erről méltóságodat értesitem, óvintu igaz örömmel üdvözölöm mint díszpolgárunkat.

Brolly Tivadár poigrármester.

A beruházási kölcsön. A **Magyar Tőrvári Iroda** értesítése szerint **Lukacs** László pénzügyminiszter az indennitási-javaslat elmozdése után azonnal meg akarja kezdeni a beruházási kölcsönre vonatkozó tárgyalásokat.

Községi és körörszövek fizetésrendezése. Az Országos Orvosszövetség egy kitűbösége ma **Ketty** Károlynak, a szövetség elnökének vezetése alatt, társul-

gett gróf Tisza István minisztere nőknél. A küldöttség tagjai voltak: dr. Hochalt bárány, dr. Adler Zsigmond k. r. tanácsos és dr. Flesch Nandor az Orvosszövetség főtitkara. A küldöttség arra kérte a miniszterelnököt, hogy a közsegi és kórosvosok finanszírozását a vidék vagyoni viszonyaihoz és a megélhetéshez képest rendezze és az orvosok rangfokozatát is emelje. Kérte továbbá a küldöttség, hogy a vármegyey főorvosokat a főgyógyászokkal a járási orvosokat pedig a főszegénykérdőkkel helyezze egy rangsorlatba.

Gróf Tisza István miniszterelnök kijelentette, hogy az orvosok ügyét jóakarattal fogja tanulmányozni. Érdekeiket szívesen viseli s maga is kevesnek tartja az orvosok jelenlegi fizetését. A miniszterelnök ez irányban külföldön előbb meggyújtató kijelentéseket fog tenni. Rajta lesz, hogy ez az ügy mielőbb rendezve legyen, de a mostani rendezésnél még nem oldhatja meg a kérdést.

A sorozás.

Budapest, március 16.

A hivatalos lap mai száma teszi közzé a hosszas küzdelmek után törvényjavált ujoncjavaslatokat és a honvédelmi miniszternek két körrendeletét. A sorozások tehát megkezdődnek s március 21-től április 30-ig katonát szednek az egész országban.

A sorozás alá kerülő hadkötelesekre nézve szükséges tudnivaló az, hogy akiket besoroznak, azoknak szolgálati kötelezettsége teljes tizenkét esztendő, a múlt év utolsó napjától számított. A szolgálatra alkalmatlanok ebben az évben még egyszer kerülnek sorozás alá. Akik bármely okból most nem állhatnak a sorozó-bizottság elé, azok az ezidei második sorozáskor kerülnek sor alá és egyszerre tesznek eleget állításkötelezettségüknek. Ha aztán besorozzák őket, 1904. évi katonák lesznek. Ha ellenben szolgálatra alkalmatlannak bizonyulnak, ugy egyszerre két korosztályból kerültek ki.

A két törvényjavaslat és a két körrendelet tartalmát az alábbiakban ismertetjük:

Az egyik ujonctörvény az 1904. évi második törvényokk 'a' közös hadsereg és haditengerészet, valamint a honvédség számára megállapított ujoncjutalék mennyiségének az 1903. év végéig való fenntartásáról szól; a másik az 1904. évi harmadik törvényokk, az 1903. évi ujoncok megajánlásáról rendelkezik. Mindkét törvény tegnap, március 15-én nyert szentesítést. Kiderül belőlük, hogy megszavazták a közös hadsereg és haditengerészet fenntartására szükséges és a magyar korona országaira eső 44.076 főnyi, továbbá a honvédség részére szükséges 12.500 főnyi ujoncútaléknak, végre a póttartalékosoknak kiállítását.

A két körrendelet közül az egyik az 1903. évi ujoncjutaléknak végleges számbavételéről, a másik az 1903. évi ujoncjutalék megajánlásáról intézkedik. Az első rendelet a sorozás adminisztrációjáról intézkedik. A második rendelet közérdekű részében a következőket tartalmazza:

- A) az 1903. évi sorozási évfolyamot alkotják: a) az 1903. évben önkéntes belépés útján besorozottak; b) azok, akik az 1903. évben állításkötelesek voltak és megkeresés útján besorozottak; az ezekre vonatkozólag megmozdított és besorozásra szóló határozat az eredeti állítási lajstromokba most már haladéktalanul bejegyzendő; c) azok, akik a folyó 1904. évben a bezárólag május 5-ig terjedő időszak alatt önkéntesen beléptek és a tényleges szolgálatot legkésőbb május 5-ig megkezdették. Ille ve megkezdik; d) azok az 1903. évi állításkötelesek, akik a küszöbön álló főkorozás végén, az 1903. évi december 31-ig elmulasztották a sorozatukat; e) végül azok az 1903. évi állításkötelesek is, akik bezárólag május hó 5-éig ugyan sorozóbizottság elé vezetettek, akiknek besorozása azonban, a sorozó-bizottság valamely határozata (leü vizsgálát, katonai vagy polgári körözésba való küldés stb.) következtében később elszünetelt, de legkésőbb bezárólag szeptember 20-ig bekezdettek.

B) A tényleges szolgálati kötelezettség az A) bekezdésben b), c) és d) alatt említetteknek kivétel az egyévi önkénteseket az állományba vétel napjával kezdődik, míg az egyévi önkénteseknél, valamint az előző A) bekezdésben a) alatt említetteknek e tekintetben az eddigi törvényes rendelkezések maradnak mérvadók. Mindeneknek összes szolgálati kötelezettsége — beleértve a bezárólag május 5-ikéig besorozott egyévi önkénteseket is — 1903. évi december 31-től számított.

Az 1904. év május 5-ig akár a fősorozáson, akár az ujonctaláson megjelent és alkalmatlannak talált 1882 és 1881. évi születésű állításkötelesek köz-

vetlenül orvosi megvizsgálatastük után figyelmeztetendők, hogy az 1904. évben még egyszer sorozás alá kerülnek mint II. illetőleg III. korosztályú állításkötelesek.

Azok az 1882. és 1881. évi születésű állításkötelesek, akik 1904. évi május 5-ig sorozó-bizottság előtt meg nem jelentek, később megjelenésük által 1904. évi állításkötelezettségüknek is eleget tesznek. Az ilyenek besorozatastük esetén már az 1904. évi jutaléka számítottak, de természetesen saját korosztályuk és sorszáruk szeriut kezeleendők és ugy tényleges, mint összes szolgálati idejük 1904. október 1-től számított.

A kereskedelmi szerződések.

Budapest, március 16.

A képviselőház közgazdasági bizottsága ma tárgyalta az olasz ideiglenes kereskedelmi szerződésre és az Olaszországgal és a német birodalommal kötendő kereskedelmi szerződésre vonatkozó törvényjavaslatokat. Az ülésen megjelentek gróf Tisza István miniszterelnök, Tallián Béla földművelésügyi miniszter, Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter, Serényi Béla államtitkár, Dobokay és Furman miniszteri tanácsosok. Előszörban az ideiglenes olasz szerződést tárgyalta a bizottság.

Rosenberg Gyula előadó vezette be a vitát kieme've különösen, hogy a szeptember 30-ikáig érvényes szerződésből a borvámáradék kiküszöbötötteit. Bonstatámi kell azonban, hogy az olaszok a december havat, tehát meg a régi szerződés tartamát elég jól kihasználják, mert ebben a hónapban 610 ezer métermázas olasz bor hozatott be, tehát majdnem annyit, mint az év többi hónapjában összesen. A nagy előny reánk nézve abban van hogy van szerződéses megálla-podásunk Olaszországgal kedvezményes borvám nélkül és ez hatását gyakorolni csak akkor fogja, ha az a végleges egyezményben is lenn fog tartani.

Nagy Ferenc indítványozza, hogy vételessék fel a jelentése oly kiemelés, hogy a törvény jóváhagyja a kormányt az az eljárást, hogy az ideiglenes szerződést teljeltámaszás nélküli kötheti meg. Magát a törvényjavaslatot tekintettel a boriermelés érdekeinek hatálos megóvására el fogadja.

Gróf Batthyány Tivadar A kereskedelmi szerződés ideiglenes meghosszabbítása szigorúan véve törvénytelen, de a kormány a rendkívüli viszonyok között kénytelen volt utólagos jóváhagyás reményében egyezkedni. Helyesül az ideiglenes megújítást a borvámkaulauza elbavagással, bár órási bormennyiséget hoztak be a 3-20 forintos vám mellett. Végleges szerződésnél költetlenül ellenzi a borvámkaulauzt. Vámarühörölés éppenséggel nincs mit tartani, mert annak elkerülése sokkal nagyobb érdeke Olaszországnak. A törvényjavaslatot el fogadja.

Krasznay Ferenc: A törvényjavaslat a tények előtt való szemhunyas lenne, ha életbeépne. A törvény tartamáról, a megálla-podásokról magából a törvényből semmit sem tudni meg, csakis az indoklásból. A bizottság utancórá a magyar borierme és érdekeinek a megvédése sem érvényesült teljesen. A szerződést mi mondjuk fel, s volt elég idő az önálló berendezkedésre s az önálló vámtarifa elkészítésére. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Mezősáy Béla: Nem járul hozzá az utólagos jóváhagyás megadására, mert a kormányt semmi-féle tárgyalásokra sem volt joga; a dolog érdemtelé nézve ha os nehézséget támasztani a befejezett tényekkel szemben. Azt kérdi az előadótól, a végleges szerződést is ezen az alapon kötik-e meg, mert Olaszországban azt állítják, hogy a kéncé hónap csak ezért adható meg, hogy ormulu legyen talánát az olasz boroknak kedvezményes vámtétel mellett újra való beozva aláira.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter: A kormányt utólagos jóváhagyásra nincs szüksége, a jelenlegi az azt képi bevannit, hogy az előző törvényjavaslat tárgyalalnia lett. Ami azt illeti, hogy januárban is ho-ataak be borok erre nézve a kormány a von a néveten van, hogy egy hosszabb időn át érvényben lévő szerződést egyszerre kettévágtai nem lehet két barátságos állam között. A német szerződésnél is utólag adatot meg a jóváhagyás. A mi a, hogy a régi németen haladva fogadtassék az a javaslat. A törvényes ére vonatkozó vadra ismeti, hogy az 1899: XXX. t. c. legnagyobb érdem az hogy a szerződés még akkor szűnnek meg, amikor a vámszövetség Ausztriával megszűnik. Összinté hive a közös vámtételnek, de Krasznay álláspontjára helyezkedik, hogy az 1899. XXX. t. c. presszionás eszköz az önálló vámtételre, ekkor is szükség van erre a törvényre, mert az önálló vámtétel hívei sem atarnakják azt vámbahorvált kezdeni. Mitan ez a törvény teljesen megóvja az ország érdeke t ezért szemremlenyas a kormányt nem leheté. Ami a végleges szerződés illeti, erre az előadó már elég világosan nyilatkozott de hogy a kormány minő szempontokat fog a végleges szerződés megkötésénél figyelembe venni, erre nézve engedjek meg, hogy nyilatkozzék; kéri, vegyék tudomásul, hogy a kormány nem később fogja az ország érdekeit szem előtt tartani a végleges szerződés megkötésénél, mint az a tényleges szerződésnél tette.

Erre a bizottság a törvényjavaslatot általánososságban és részleteiben el fogadja. Kimondván, hogy a jelentésbe felveszi ugy azt, hogy a kormány eljárása utólag jóváhagyatik, mint azt, hogy az előző felhatalmazást törvény tárgyalalnia vált.

Ezután tárgyalás alá voltak a német birodalommal és Olaszországgal kereskedelmi viszonyaink rendezése céljából meginduló tárgyalásokról szóló törvényjavaslatot.

Rosenberg Gyula előadó ismerteti a javaslatot s amaz okokat, amelyek lehetetlenné teszik, hogy a szerződési tárgyalások megindítása tovább halasztassék. A tárgyalások megindítása a kormány hatáskörébe tartozik a kü ön törvényhozási felhatalmazást azonban az 1899: XXX. t. c. rendelkezései teszik szükségesé. A törvényhozási felhatalmazással bizottságainkból mit sem adunk fel s preudiciumot nem teremtünk, mert hosszabb időre szerződést csak a vámszövetség elintézéséig tehát az autonóm tarifa elfogadása után köthetünk. A mi a törvényjavaslatot elfogadással.

Gróf Tisza István miniszterelnök: A kérdés közjogi részire kíván nyilatkozni. Dvattá vált a sajtó teren ugy történelmi fel a kormány eljárását, mintha az az 1899: XXX. t. c. i. cikk teljes negációja volna. Ezt kerék tagadja. Azok, akik a külön vámtérről alapján állanak, azt az arhimedesi pontot keresik, amelylyel a közös vámtérről ki lehessen sarkakból tartani. Arra most nem akar kiterjeszkedni, hogy miocoda okok szólnak a közös vámtérről mellett, csak konstataálni kívánja, hogy ugy a kormány, mint azok, kik az 1899: XXX. t. c. t. megalkották, a közös vámtérről alapján állottak és állanak és így nem lehet, hogy azok kívántak volna a további akcióit megrekesztieni, és így mi vagynuk összhangban ezzel a törvényvel, akik ezen törvény alapján akarjuk a magyar termelés érdekeit biztosítani. Nagyon természetes, hogy a megindítandó tárgyalások kész eredményre csak akkor vezetnek, ha a vámtarifa és a kiegyezés kérdése időközben eldőlt. Ez alap-elvétel. Meglehet, hogy egyes megálla-podások előbb jönnek létre, de ezek hatálya adig nem léphetnek. Nyugodt lélekkel mondhatja, hogy az a javaslat továbbépitése az 1899: XXX. törvényokk helyes elvnek és ezért ajánlja a javaslat elfogadását.

Gróf Batthyány Tivadar: Kívánja, hogy az Ausztriával kötendő kiegyezés kérdése mielőbb tisztázassék, előszörban pedig azonnali az indoklás után vegye a képviselőház a vámtarifa-javaslatot tárgyalás alá s csak annak elfogadása után kerdesse meg a szerződési tárgyalások Német- és Olaszországgal. Mintogy az 1899. XXX. t. c. rendelkezéseket respektalatlannak tartja, rendkívüli körümenyek az ettől való eltérést nem indokolják, a törvényjavaslatot mint ezidő szerint felesleges el nem fogadja és ezt csak az esetben tartja tárgyalhatónak ha a képviselőház a vámtarifa ellen obstrukciót kezdene.

Gróf Tisza István miniszterelnök: Félreértett szavai helyreigazítását megéri, hogy elég világosan megmondja, hogy szerződés nem jöhet létre, míg a vámtarifa és a kiegyezés meg nem köthetik. Az maga, hogy obligóba júnak, presszionális ogja a kiegyezés kérdése megoldását és va ósagos öngyűkösség lenne összekötött kezekkel nézni hogy mint egyeznek meg más államok a mi rovasunkra.

Krasznay Ferenc: Elérés közte és a miniszterelnök köztü abban van, hogy ő szerinte az 1899: XXX. t. c. -nek két oldala van és ezek közül sokkal fontosabb az a rész, mely az önálló vámtérről bizottságra, az 1899: I. t. c. felőli a IV. t. c. már egész-évi haladékat adott az osztrákoknak a kiegyezés megkötésére. Azzal hogy különben nemcsak ogylag de tényleg az önálló vámtérről lépünk, s ez tartotta lenn az 1899: XXX. t. c. -et is. Nekik, kik az önálló vámtérről hívei ellenzőiknek kell, hogy az ny garanciaos törvények vegrehatassanak. A 4. §. világosan kimondja, hogy autonóm vámtarifa nélküli szerződést köni nem lehet, habár vámbahorvált senki sem akar. Különösenek talája, hogy a kormány az önálló vámtérről létezőlegre vonatkozó esmeteléseket teljesen melózi. Arra kéri a kormányt, vegye kesztül az 1899. évi XXX. törvényokket, és kérni vajjon annak azon kikötése, hogy szerződések csak 1907-ig köthetnek, meg fog-e tartani? Más kérdés az, hogy az 1899. évi XXX. t. c. a kiegyezés megkötéséig, ha az ott a 14. §. alapján fogadtatik el?

Gróf Tisza István miniszterelnök a kereskedelmi szerződések idejére vonatkozólag kijelenti, hogy teljesen felesleges kísérlet volna 1907-ig szerződés s a szerződéses határidőre nem lenne más határidőhöz kötvé, mint hogy azok akkor járjanak le mikor lejár az Ausztriával kötendő egyezség. Azt pedig már világosan megmondta, hogy addig szerződés ha ályba nem léphet, míg az önálló vámtarifa meg nem lesz és Ausztriával a kiegyezés meg nem köthetik. Ami a 14 §-ra vonatkozó kérdést illeti, abban a meggyőződésben van, hogy h báznák, ha kezünköt bármely irányban megkötönnék, s így erre a kérdésre sem igennel sem nemmel nem felel, mert eljárásukat mindig csak az ország érdeke vezeteli s e miatt helytelen lenne, ha valamely állásponthoz hozzásegénél magunkat.

Weiss Berthold: Gyasoriatk szempontból világítja meg a kérdést és ennek alapján ajánlja a törvényjavaslat elfogadását.

Mezősáy Béla: Az 1899. XXX. törvényokk megalkotásakor — amidőn pedig azt még csak az elemezés köztül is örömmel üdvözölték — megmondott a hogy ezek csak papirusok, amelyeket az élet kevesresen meg fog caium. És mivel tényleg

Nem panaszkodik többé Erényi-féle „Ichtliol-Salicyllal“ egy kísérletet tesz. Szagtalan.

oit állunk, hogy az 1899. XXX. törvényeikké tiltó rendelkezése dacára is a vámserződési tárgyalások az egész vonalon az autonóm vámterifa törvénybeigatása nélkül tényleg megkezdődtek. A törvényjavaslat hátránva hogy a kikülföldi autonóm vámterifa törvénybe legyen iktatva: a mienk még nem, a szerződő feleknek ezen körülmény jogcímet ad arra nézve, hogy a tarifális tételekből lehetőleg mentőlt több engedelményt oszkarhassanak ki tőlünk és mentőlt kevesebbet adjanak nekünk. Felhívásukat igazolási joglakk azzal, hogy őket köti a parlament állásfoglalása, míg az osztrák és magyar kormányoknak az egész vonalon szabad kezük van és így már csak az okból is az egész tárgyalások folyamán inferioris helyzetben leszünk. Kiemeli, hogy 1899-ben az egész képviselőház oszta lan nézete az volt, hogy a vámserződés jogjairának és a kereskedelmi szerződésnek lejárának terminusa okvetlenül összeessék. Ez a nemzetre nézve életkérdés. Ettől a felfogástól egy lapotadt sem tágitbat. A másik dolog, amit tudunk kell, hogy az 1899. XXX. t. c.-ben körvonalozott időhatáron belül léteíthetőnek véli-e a kormány Ausztriával a vámserződéséget. Az ország azt követeli, hogy erre nézve a kormány nyilatkozzék és pedig úgy, hogy a törvényben álláspontra világosan érvenyesüljön. Vagy megkezdhető az 1897. XII. t. c. rendelkezéseinek megfelelőleg alkotmányos uton a vámserződés Ausztriával a törvényben előrt feltételek és módokzat mellett és ez este ugyanily időtartamra megköthetők lesznek idegen államokkal a vám- és kereskedelmi szerződéséek is; vagy pedig nincs kiállítás arra nézve, hogy Ausztriában akár a vámserződéséget, akár a kereskedelmi szerződéséket alkotmányos uton letárgyalják és elfogadják; ez esetben a magyar kormány kötelessége hogy, ezen körülmények folytán a viszonyosság megsértésének esete átván be, a külfölddel szemben mint egyedül szerződő állam jelenkezünk és megvalósítsuk az önálló vámterifát. Ez az a közgazdasági pontka, amelyet a kormányknak, ha a törvényeket respektálni akarja követnie kell. Ez miután ezeket nem tudja, a javaslatot sem fogadják el.

Nagy Ferenc beleváuzszik abba, hogy az önálló tarifajavas alapján kérdésesenek mer a tárgyalások a miniszterelnök azon megnyugtató nyilatkozata után, hogy a szerződéséek peraktuálva nem lesznek addig, míg a vámterifa elfogadva nem lesz s Ausztriával a kiegyezés meg nem kötetik. A javaslatot elfogadják.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter: A bizottság több tagja nem akarja a felhatalmazást a tárgyalások megkezdésére mezdani s ezt törvény magyarázókat indokolják. A gazdasági kérdések megoldását pedig törvénymagyarázókatna belesorolani nem lehet. A dolog tényleg az, aly hogy 1907-ig vámserződésben vagyunk Ausztriával és az 1899. XXX. t. c. a reciprocitás megsértésének nem mondja ki azt, hogy az autonóm vámterifa mely időben alakítható meg. Így kétségtelen, hogy a reciprocitás megsértése nélkül 1907-ig a közös vámterifát nem áll a helyzet, ha Németország a kereskedelmi szerződést felmondja s ekkorink bevitelt lehetelenné teszi? Ekkor az a német vámterifa lesz irányadó, mely magas vámtételeinél fogva a tőlünk va ó kivált lehetel enné teszi, s fenn fog maradni a közös vámterifát s mi a legrosszabb helyzetbe jutunk, nem azért, mert Ausztriával ki nem egyeztünk s nem azért mert nincs önálló vámterifánk, hanem azért, mert a német birodalom felmondja a szerződést. Ezt a helyzetet kellett szemlélteni azzal hogy a tárgyalásra felhatalmazást kérnek. Németország már felmondhatta volna a szerződést, de bizonyos tekintetek él fogva kélekedett a végletekig azonban nem váratott s máris megkezdte a tárgyalásokat több állammal és mi teljesen tákozatlanok vagyunk, hogy mi lesz a mi szerződésü kkel 1899-ben s ill a XXX-ik törvényeikké megalkotásánál nem tudhatta, hogy az önálló vámterifát nem tuduk megcsinálni és tulajdonképpen alaponddo a az volt hogy addig ne is kössük meg kövinket vámterifával, míg nem tudjuk hogy Németország mit akar. Arra nézve, hogy Ausztria a vámterifát nem fogadja el s nálunk is csak a bizottság tárgyalta, megiegyezt, hogy Ausztriában egy albizottság volt kiküldve, mely jelentését a kiküldő nagykövetségnek nem adta. A kiküldő nagykövetség határozatát nem ismerjük. S külföldben is a mi tanácsunk nagy jelentősége Németországgal szemben nincs, mert minket nem azon országokkal szemben érdekel az autonóm vámterifánk, akikkel szerződni akarunk, hanem azokkal szemben, akikkel nem tudunk vagy nem akarunk szerződést kötni. A német vámterifa sincs még életbe lépve s ennek életbe léptetési ideje a császárra van bízva. Hogy Ausztriára nézve előnyösebb-e a vámkötelesség vagy reánk, erre a térre menni nem akar, mert kompetens telek közötti szerződés csakis az érdekek kölcsönös kielegítése mellett jöhet létre s miután csak a tárgyalásokat akarják megkezdni maga a szerződés csak a törvényes előzmények bekövetkezése után fog létrejönni. Ajánja a javaslat elfogadását.

Bosenberg Gyula Krasznayval szemben csak azt kívánja megiegyezni, hogy az 1899. XXX. törvényeikké garantált jellegét soha sem látta abban hogy időhöz köve megles az autonóm vámterifa, hanem abban, hogy ez szetteti és hogy a szerződéséek lejárata összeessék a vámserződéséek lejárásával.

Ezután a bizottság a törvényjavaslatot általánoságban és részleteiben is elfogadta s a jelentés hítelekésével elnök és előadót bízta meg.

ügyminiszter megbuktatására. A miniszterválság előzménye valóságos regény. A tegnapi képviselőházi ülésen báró Asch hadügyminiszter hevesen támadta a centrupárt vezérét, dr. Pichler. Pichler tavaly novemberben a hadügyminiszternek átadta betekintésre egy Eras nevű önkéntes levelét, amelyben azt panaszozza, hogy testi hibája folytán szolgálatképtelen s felebbvalói részéről bántalmazásoknak van kitéve. A vizsgálat kiderítette, hogy Eras alaptalanul rágalmazta felebbvalóit s hogy szabaduljon a szolgálattól testi fogyatkozást szimulált. El is ítélték négyhónapi fogságra s a legényeségi állományba való helyezésre. Pichler képviselő mindazonáltal az ügye újból felhasználta a hadügyminiszter ellen való támadásra, sőt az önkéntes vétségének tárgyalásakor tanuképp kihallgattatván, azt is mondta, hogy a hadügyminiszter más esetben nem szolgálati uton, hanem kézenkőzön bonyolított le egy ilyen ügyet. A miniszter Pichler képviselőt e kijelentéséért felelősségre vonta, aki azonban megtagadta a felviláosítást, csak annyit mondott, hogy a képviselőház egy hitelt érdemlő tagjától hallotta a dolgot. A miniszter kijelentette, hogy ezek után Pichlernek a bíróság előtt kell felelnie miniszteri becsületének megsértése miatt. A mai ülésen a centrupárt erős kritikával illette a miniszter eljárását. Szónokai azt hangsúlyozták, hogy a miniszter állása azt a bizalmat, amivel a közőség a képviselők iránt viseltetik. A leghevesebb harcot hejyezték kiállításba ez indiskréció miatt.

Az orosz-japán háború.

Budapest, március 16.

Azoknak az oroszbarátoknak, kik szentírásnak vették Alexejevnek és Makarovnak Port-Arthur legutolsó ostromáról szóló jelentését, ki kell hitükből ábrándulniok. Maguk a pétervári lapok hangoztatják, hogy a hivatalos táviratok nem mondtak igazat és hogy az utolsó ostrom nagy károkat okozott az erdőben. A japán lövegek nagy távolságból is kitünően találtak, míg a japán hajók közül csak egyetlen egy sérült meg és az sem jelentékenyen. Különösen a St.-Petersburg r Zeitung rajzolja szomorú képét az ostrom eredményének. A cikk úgy hangzik, mint valami gyászjelentés, mint megsíratása Port-Arthurnak, Kelet-Ázsia erős várának. Pedig milyen rettenetes csapás volna az oroszokra ennek pusztulása Nemesak a rubelek milliói, nemesak a város hatalmas raktárai, bástyái, forgó tornyai, szárazföldi és tengeri erődítményei vesznének vele együtt el, hanem füstté válna az oroszok kelet-ázsiai presztízise is.

A kínaiak máris nagy türelmetlenséggel kísérik figyelemmel az eseményeket. Minden egyes kö, mely Port-Arthur megvívhatatlannak hirdette falából hull ki, növeli a kínaiak önértetét és bátorságát. Minden egyes szétpatánó japán bomba magával visz valamit abból az elfogultságból, amellyel a kínaiak az orosz katonaságra tekintettek. A deliás orosz is csak ember tehát, még pedig husból és vérből való, kit legyőz az erősebb, legyőz a hozzá, a kínaihoz hasonló japán: a sárga testvér, kit a fűhérearcu orosz olyan fölényes megvetéssel tekintett le. Ah, közeledik az óra, mikor bosszút állhat a tömegtelen sérelemért... És nap-nap után nő a fegyverkezők száma, nap-nap után bizonyosabbá válik, hogy másodsor is kitér a boxer-lázadás, melynek elfojtása annyi vérebe és pénzébe került az európai hatalmaknak.

Oroszország nem is tagadja már, hogy a kínaiat éppen olyan ellenségének kezdi tekinteni, mint a japánt. Hisz nyolevanezer, európai módra felszerelt kínai katona nyomul a mandurjai határ felé. Közükben a semlegesség megvédésére tartják állítólag a fegyvert, de golyóik éppen egy eitalálhatják az orosz katonák szívét, mint a felkelőkét, amivel az orosz hadvezetőség számolván, seregének jó nagy részét ott tartja a határon. Ezekkel az ezekkel nem kell tehát a japán táboronokoknak számolnokok. És nem kell azokkal a csapatokkal sem, melyeket az orosz kormány a balti és finn kikötőkben tart vissza, hogy velük Angliára hasson, melynek Perzsiában, Tibetben és Afganisztánban tanusított viselkedése ahogy sem tetszik neki.

Szóval, az orosz haderő szépen forgácsoldódik. Ami bizonyára nem lohasztja a japánok harci kedvét. De arról, hogy ez a japán harci kedv

most miben jelentkezik, hogy tengeren és szárazföldön milyen működést fojt ki a japán hadvezetőség, semmikéül újabb és megbízható hír nem érkezett.

As orosz vérszarang.

Pétervár, március 16.

Khinából aggasztó hírek jönnek. Japán hivatalos cáfolat ellenére egészen bizonyos, hogy Japán és Khina között titkos szövetség áll fenn, amelynek értelmében Khina nyolevanezer katonát küld a mandsu határra. Ezek a katonák európai minta szerint vannak kiképezve és instruktoraik japán lötré voltak. Habár ezek a csapatok egyelőre nyugodtan viselkednek, Oroszország mégis kénytelen lesz haderejének egy részét a hadáron hagyni, hogy esetleges khinai támadást visszaverhessen. Japánnak természetesen az a terve, hogy az orosz hadsereget szétforgácsolja. Arról is érkeznek hírek, hogy legközelebb nagy boxer-lázadás várható. A khinai udvar már megtett minden előkészületet, hogy az ország belsejébe meneküljön. Mindebből az látszik, hogy Khinában nagy idegellenes mozgalom késsül és hogy az udvar szökéssel igyekszik a felelősséget magától elháritani. A mostani nemzetközi helyzet kizárja természetesen a hatalmak együttes beavatkozását s így az egész teher kizárólagosan Oroszországra háramlík, de ennek ellenére hallatszík, hogy khinai fölkelés esetében Franciaország közebe fog lépni.

Berlin, március 16.

Tokióból jelentik a Tageblattnak: Hivatalosan kijelentik, hogy Japánország nem tett kifogást az ellen, hogy Khina csapatokat koncentrált a mandsu határon, csak Oroszország tiltakozik az ellen, hogy Khina határát meg akarja oltalmazni. Japánország rendben levónak tartja, hogy Khina semlegesességének megóvása végett csapatokat koncentrált, mert nagyobb khinai haderőnek pusztá jelenléte a leghatásosabb eszköz a semlegesesség megóvására.

Páris, március 16.

Az Echo de Paris munkatársa beszélgetést folytatott gróf Nekidovval, aki a kövtekeket mondotta: A háború jól fog végződni ránk nézve; még oroszabbá fogja tenni Kelet-Sziberiát. Nagyon sokáig fog tartani a háború és három-négy hónap előtt nem lesznek döntő eredmények, de bizonyos, hogy a konfliktus lokalizálva lesz. Tagedhatlan, hogy Khina gondot okoz nekünk; Má és Judasiták csapatai könnyen veszedelmessé válhatnak; tiltakozunk is e miatt a khinai udvarnál és a császárné megiegyerte, hogy semleges fog maradni, de mégis kénytelenek vagyunk hadseregünknek egy részét Khina ellen vezényálni.

A japánok háromodora.

Berlin, március 16.

A Berliner Tageblatt értesülése szerint az idevaló diplomáciái körökben az a hír, hogy a háboruban részt nem vevő egyik hatalom annak idején levonja annak a konzekvenciáit hogy a japánok, mint ahogy az oroszoknál is, a háború kezdetén magukra a lövegeket alkalmazzák.

London, március 16.

A Daily Telegraph jelenti Csingből: Orosz jelentések szerint tízezer orosz japán kémet e hónap 18-án Yangking Havanging faluban Port-Arthur mellett elfogtak, ahol a 10-iki ostrom alatt szálltak partra.

A japánok kegyelme.

Csemulpsóban tegnapelőtt a Varjak két tengereztöt temeték el. A japán katonák teljes katonai díszben vonultak ki a temetéshez, zászlójukat gyász átyolva takarták s a sirmál háromszor sortűzet adtak.

Anglia ellen.

Pétervár, március 16.

A Kölnische Zeitungnak jelentik Pétervártól: Balfournak tegnapi kijelentésénél fogva, amelyben Angliának Japánország irányában való kötelezettségéről szólt és Angliának Perzsiában, Tibetben és Afganisztánban tanusított és az orosz érdekeket sértő viselkedése miatt az orosz hadvezetőség minden eshetőségre megtette a szükséges intézkedéseket. Ilyen intézkedés az is, hogy az idén elmarad a testőroszapatok rendes gyakorlata s ezek a csapatok állandóan a balti és finn kikötőkben maradnak. A két kormány között ez idő szerint nagyon korrekt viszony van, de az orosz kormány mégis

KÜLFÖLD

Indiskréció és miniszterválság. A bajor centrum part, mint Münchenből táviratozzák, egy indiskrécióól csinál most politikai tőkét a had-

szükségesnek tartja, hogy minden eshetőségre el legyen készülve.

London, március 16.

Ivanov tábornok, Turkesztán főkommandója, aki legutóbb Péterváron volt a közbiztonság érdekében a háború kitörése után tért vissza állomáshelyére, itteni lapok jelentése szerint legutóbb a taskendi tiszt kaszinóban beszédet tartott, amelyben többek között a következőket mondotta:

— A politikai helyzet nyugtalanságra ad okot és egyáltalán nem tűnik tel valószínűnek az, hogy a háború tüze tulsap a távoli Kelet határain. Szükségünk van ezért arra, hogy minden eshetőségre el-
készüljünk.

A cár huga a harctéren.

Kopenhága március 16.

Pétervári távirat szerint Olga nagyhercegnő, a cár legi jobb huga, a harc színterére utazik, hogy átvegye az orosz Vörös-Kereszt vezetését.

HIREK

A bevett ablakok.

Ma végigjártam a csatamezőt. Ujat azonban csak a Blaháné bevett ablakaiban találtam rajta. Hogy ez megtörténhetett, az örület. Ez az asszony a maga tünelmennyes magyarságával magyarrá énekelte a Józsefvárost, beleilleszkedett a kultúrirtó netbe, mindenestre legalább is olyan fontos missziót látva el abban, mint az Akadémia, az utja mindmostanáig telehintve virággal, benne összpontosul a magyar dal bája — s behajigálja az ablakait a esőesélék. Azt hiszem, hogy ez az öregedő, nagy asszony keservesebben megcsirgatta a maga kis, vékony ablaktábláit, mint például a Yosi-társaság a maga rengeteg üvegfalait. Egy eső-ömlést is összetörtetek, síhederek, a bevett ablakok mögött s azokat nem pótolhatja az üveges.

Egyébként a régi a kép. Olyanforma, mint néhány évvel ezelőtt, amikor március tizenötödikén este az én *Asszonyok* című, csöppet se hazafias és a márciusi napon nem éppen aktuális darabomat játszották a Nemzeti Színházban. Benn a nézőtérben voltunk vagy ötvenen s az ügyeletes tiszt ur alaposan végig-mustrált engem is. Nem csupán azért, mert rossz volt a darab, hanem hogy vajjon nincs-e sip vagy kri-krí vagy efféle a zseben. A publikum fele pedig detektív volt. Minden egyébképpen, csak a maga jószántából bebottolt ember mellé jutott belőlük egy, hogy fejbekolintsa, ha esetleg tűntet. Az udvaron harminc lovasrendőr, kantárszáron tartva az állatot. Karzatok, folyosók, kapualja megrakva gyalogos rendőrrel s künn a színház előtt a rendőri táborok. S mindez azért, mert a nemzet színházára nem tüztek zászlót a nemzet újjászületésének napján. S mivelhogy ezen a mulasztásán adhatók voltak az utca, hát csak azért se tüztek. S ha a rendőr nem elég a nem éppen jogosultulán kívánság visszautasítására, hát hoznak katonát. Ez a felgöngyölítés érthetővé válik, ha elárulom azt is, hogy abban az időben gróf Keglevich István ur volt a Nemzeti Színház intendánsa.

A tegnapi rombolásnak nem a Nemzeti Színház az értelmi szerzője, hanem a nemzetietlenség. Nem az utca, hanem mi mindnyájan követeljük azt, hogy aki velünk él a mi nemzetünk testében helyezkedett el, velünk csinálja az üzleteit, az ne fumigálja Magyarországot nagy napját. Az ország ünnepel. Nem úgy, mint régen. Más a nemzedék. Az, amely végigcsinálta a nagy időket, átadta a helyét nekünk. Mi már nem vagyunk közvetlen

tanul a lehetetlen küzdelemnek s voltam én már olyan uri társaságban is, ahol jó vicceket csináltak a szabadságharcra. Hajlunk a cinizmusra, az az érdekesebb ember közöttünk, aki fiatalabban képes azt az illúziót kelteni, hogy vén és agyalágyult. Az igazi gavallér úgy lötyög végig az utcán, mint egy hátgerincorvadásos gorilla. Mint a tisztelretomlott Consul élete alkonyán. Unjuk, fitymáljuk, lenézünk Nagy-Sarlót, Isaszegot s az egész primitív háborút — s ez egy okkal több arra, hogy tessék velünk ünnepelni. Követeljünk. Ne csak akkor tessék tudomást venni a nemzetről, amikor esztendő végén elkészül a bilánc s kislül, hogy a nemzet annak rendje és módja szerint beszolgáltatta az üzleti nyereséget, hanem akkor is, amikor a nemzet ünnepel. Ne tessék a röffel elbujni a szövetvátrak mögé s meg nem hallani, hogy az utcán Himnuszot és Marsellaisait énekel a nép. Ha az érzésük nem sugja meg a boltosoknak azt, hogy ki kell venniök a részüket a nemzeti ünnepből, hát tessék köteleességeként magukra erőszakolni a részvételt. Hova tartoznak? Mi a nációjuk? Ki a vevőjük? Ha meg tudják gratulálni a kuncsaftot újév napján, hát gratulálják meg a nemzet születésnapját is. — Ezt követeljük. Éppen olyan határozottsággal, mint ahogy az utca követel. Hogy nem olyan brutálisan, az éppen csak azon mulik, hogy a mi fegyverünk nem a faszterkő.

Vége is vége kell hogy szakadjon már annak, hogy az ünnepelés abból áll, hogy szokatlanul nagy rendőri kirendeltség cirkál az utcákon s a boltos, a magyar boltos urak félig lehuzott redőnyök mögött remegnek. Hát a mi üzleti világunk annyira forrott össze a nemzettel, annyira magyar, hogy évről-évre éppen csak azért gondol a nemzet ünnepnapjára, mert azon a napon féltetni kell az ablaküveget? Hát nem érzik, hogy ez szegénytelen? Mindenki lehet kozmopolita, csak a kereskedő nem. Tessék a világból beszélni az üzleti nyereséget, ha maga körül a nemzetet annyira számba se veszi... Tudniillik a boltos, aki a főkönyvébe bujva számol azon a napon, amely többek között az ő javáért is alapja lett egy minden számítás nélküli élethalál-küzdelemnek. Hát minden esztendőben tömeges ablakbeveréssel kell figyelmeztetni a kötelességükre a boltosoknak azt a részét, akiknek az ablakai utbaesnek?

Tessék március tizenötödikén bezárni a boltot. Nem azért, mert beverik az ablakot, hanem mert ünnep van. Nekünk, e vicces, cinikus és léha népeknek jussunk eszünkbe a csukott boltajtók sorsáról az, hogy a nemzet ünnepel. A nemzeti ünnep dolgát rosszul csinálták meg a politikusok. Csinálják meg jól a boltosok. Március tizenötödike nagyobb ünnep nekünk, mint a vasárnap, amiből ötvenkettő van egy esztendőben.

Budapest, március 16.

— **BUDAPESTI NAPLO.** Március 15-ikén új előfizetést nyit a Eudapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásuknak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Uralkodók találkozása.** Vigból táviratozzák: Vilmos császár a Friedrich Karl cirkálóján fogadta Alfons király látogatását majd pedig a látogatást a király *Gralda* nevű yachtján visszaadta. Este dincer volt a König Albert nevű gőzcsón. A császár a hajó lépcsőin fogadta a királyt, ki 6. porosz gyalogezredének egyenruháját viselte. A király yachtját, a többi hajókat, a várost és az erősségeket kivilágították. A

parton tűzijáték volt. A császár Mária Krisztina anyakirálynával szívesen táviratot váltott.

— **A hercegrímás állapota.** Vaszary Kólos biboros hercegrímás állapotában a tegnapi rövid rosszullét után ismét tartósnak ígérkező javulás állott be. Délelőtt felkelt, sétált termeiben s hosszabb időt töltött karosszékében.

— **Az angol király bécsi látogatása.** Az angol király bécsi látogatásának emlékére az angol kormány emlékérmét készítettett Szarmay Tonyval, a Párisban élő jeles magyar szobrászművészszel. A remekművet plakettet a művész a napokban nyújtotta át Edárd királynak, aki lejedelmi esmerésével honorálta Szarmay Tony nagy invenióra válló munkáját.

— **Az érettségi vizsgálat reformja.** A Budapesti Tanári Kör ma délután dr. Beke Manó elnöktete alatt ülést tartott, amelyen folytatták a nemrég megindult tanácskozást az érettségi vizsgálat reformjáról. Rados Ignác szerint az érettségi vizsgálat intézménye több enyhítő módosítással tartandó. Máthé György azt ajánlja, hogy az érettségi csak azokra legyen kötelező, akik egyetemi tanulmányokra készülnek, míg az 1888. I. törvényükben felsorolt hivatali állásokra a nyolcadik osztály végbizonysítványa is képesiten. Ez a végbizonysítvány jogosítson a kereskedelmi akadémia tanfolyamára való át lépésre, továbbá az egyéves önkéntességre államköltségen. Mindkét előadást tetszéssel fogadák az egybegyűlt tanárok.

— **Elnök-jelölt újságíró.** Tudniillik az amerikai Egyesült-Államok elnöki székére jelölt ez a szóban lévő újságíró. Az elnökválasztásra ugyanis nagyon szervezkednek már a pártok, egész sereg jelölt érdekében tolyik már a korteskedés, s bizonyára nem érdektelen, hogy a demokrátiák újságíróit visznek bele a választási kampagnéba. Persze, nem efféle szegény fiút, boltyus bohémet, aki abban látja a genialitást, hogy minél kevésbé legyen tisztában azzal, honnan kerül majd a másnapj estője, hanem egy jól megtolvasodott újságíró, mr. William Randolph Hearstet, két lap tulajdonosát. Aki, ha valamikor ötven dolláros riportert volt is, ez idő szerint abban a kellemes helyzetben van, hogy nagyszámu milliókat mondjon a magáénak. Egy millió dollár hamarjában tel is ajánlat a választási celokra, s ilyenformán már nem fest olyan furesen, hogy Amerikában, a praktikus Ujvilágban, a legnagyobb köztársaság elnöki székébe skriblert kívánt meg egy nagy csoport. Az újságíró-jelölt egyébként terfőkor legszebb idejében van, negyven esztendőben éppen.

— **A dróttalan táviró terjesztése.** Cattaroból jelentik: Annak idején Marconi vállalkozott arra, hogy dróttalan táviró-összeköttést teremten Montenegro és Olaszország, nevezetesen Antivari és Bari között abban az esetben, ha a fejedelmi kormány magára vállalja a maga állomása berendezésének a költségeit. Mután Cetinjében belemelték az ajánlatba, Bariban és Antivariban megkezdtek az állomások építését s az új vonalnak a megnyitása már a napokban lett volna. Csakhogy heves szirokó-vihar szétrombolta nemrégiben az egész antivarii berendezést és egészen a föld színéig elpusztította. A kár állítólag tízezer korona, úgy, hogy Marconi tervének a megvalósítása most nem egyhamar fog bekövetkezni. — Annak a híre is érzék, hogy mivel Albániában egyre-másra rongálják a táviróvonalakat, a sountarii valinak az a számdéka, hogy az osztrák kormánytól elár egy Cattaro és Soutari között létesítendő dróttalan táviróösszeköttetés érdekében.

— **Szabadság-ünnep.** A Városligetben és a környékén március 15-ikén a növények szép hazafias ünnepet rendeztek. Palagyi Lajos ismertette március 15-ikének történelmi jelentőségét. A növények közül különösen Heier Mariska, Fischer Ilona, Haber Gyöngyike, Lusztig Emma tündek ki.

— **Orosz forradalmárok.** Pétervárról táviratozzák: A hívei egyetem mintegy 160 hallgatója zavargást akart előidézni, izgató iratokat osztva ki és forradalmi dalokat énekeltek. Az egyetemi tanács kénytelen volt a rendőrséget kérni, mely 60 tanulókat oltette igazolványát. A diákoknak fele zsidó volt és körülbelül ötven kiáltványt találtak náluk. Ugyanezek a személyek valószínűleg már szombaton a jogásztársaság díszülésén is már megbeszéltek a rendezvényt. Gyanus emberek belépőjegy nélkül hatoltak be a terebe és az ülés végén proklamációkat osztottak szét. Letartóztatások nem történtek.

— **Lakoma a lipótvárosi kaszinóban.** A lipótvárosi kaszinó közgyűlési lakomája március 20-án, vasárnap este fél kilenkor lesz a kaszinó földszinti éttermében.

PÉNZ- KÖLCSÖN SZEMÉLYHITELT kezessé nélkül is, helyben vagy vidékre eszközölnek bármilyen társadalmi állásu egyének részére a legkedvezőbb feltételi tőkeamat törlesztésére 200 koronától feljebb.

Tisztviselő - kölcsönök állami, megyei, városi hivatalnokoknak 1000 koronán felüli fizetésével nyújtásuknak 1000 koronán felüli nyugdíjjal, 10-12-15 évi öltés amortizációja, katonaszüzi házassági ovaadéka, használatvezetékre s h.

ÖLDBIRTOKRA 4%-OS KÖLCSÖNPÉNZ 15-25-30-40-50 vagy 65 évi amortizációra már 300 koronától feljebb nyerhető elegendő költséggel nélkül. Drágább tartozást illetékmertesen átcsérölnek, kiváratna magasabb kölcsönre kedvező feltételekkel. Öltés kölcsönt eszközölnek, továbbá vidéki bérházakra helybeli és környékbeliek II. söt III. helyen részlegatlanokra is kedvező feltételekkel.

ORSZÁGOS PÉNZÜGYI IRODA BUDAPEST, VIII., TÖRÖLYI-UTCA 8. Felvilágosításra díjmentesen szolgáltatunk! Levélkehes válaszbafejező mellékletű!

— Vilmos császár állapota. Vilmos császáról, mint berlini tudósítónk táviratozza, ma aggasztó hírek terjedtek el az ottani tózsén. Azt híresztelték, hogy a császár torokbaja megújult és annyira súlyosbodott, hogy még egy operációra lesz szükség. Ez a híresztelés, jogyzi meg hozzá tudósítónk, legalább is valószínű, mert különben a császár nem utazott volna el néhány hétre. Annak van mégis némi alapja, hogy a császár torokbaja még nem múlt el teljesen.

— Tizza István ünneplése. A belvárosi szabadelvű demokrata-kör ma este gróf Tizza István miniszterelnök diszteleitére diszlakomát rendezett. A lakomán megjelentek: gróf Tizza István miniszterelnök, Plósz Sándor, Berzevich Albert, Cseh Ervin, Hieronymi Károly, Lukács László miniszterek, Hegedűs Sándor, Széll Ignác, dr. Kautz Gyula, Szivák Imre és számos más képviselő. Az első felkérésőntök Wekerle Sándor a kör tiszteletbeli elnöke mondotta. Ünnepeit ültünk ma, ugymond, örömlünnepeit. Két jelszót írunk a kör ajtajára amidőn megalakult: A demokrácia és szabadelvűség e két szó. Arra kell törekednünk, hogy az egész társadalomban utat törjünk e két eszmének. A szabadelvűség és a demokrácia egymást kiegészíti és majdnem elválaszthatatlan fogalmak. A miniszterelnök mintaképe e két eszme követőének és mint a kör elnöke üdvözlöi őt és a kormány tagjait. Üdvözlöi azzal a tisztelettel, mely önzetlen munkássága folytán megilleti és üdvözlöi azzal a kívánsággal, hogy siker koronázza működését. A munka miniszterére, a szabadelvűség igaz képviselőjére üríti poharát. (Eljénzés.) A felkérésőntök után gróf Tizza István a következőket mondotta:

A magyar ember ha körülnéz a nagyvilágban, látja ama feladatok nagyságát, amelyeket e maroknyi népnek a multban teljesítenie kellett. Számátlan vesztély környezte és környezi még ma napig is. Eppen ezért be kell látnunk, hogy csakis összpontosított erő képesit bennünk e feladat teljesítésére. demokráciának is jut ebben szerepe, annak a demokráciának, amely egyenlőséget keres és a jog egyenlőségben odáig megy, hogy leveszi a béklyót az evvel sújtottak kezéről, hogy mindenki egyaránt mehesse a nagy világversenyre. A demokrácia megbeséli mindenkiben az igazi erőt, azt, amely egy éniséget, szellemi és erkölcsi erőt mutat. Arra kell törekednünk, hogy a magyar nemzet tisztább korban éljen tisztá eszmékben. Az önkormányzat programja is ez és én szívből kívánom e magaslatos célért való küzdelemben találják örömlüket és megerősítésüket. (Leikes eljénzés.) A miniszterelnök után Szivák Imre beszélt, illetve gróf Tizza István és a kormány tagjait. Hieronymi Károly mint a kormány legöregebb tagja megköszöni Szivák szives szavait. Beszéde folyamán kitér az ország gazdasági helyzetére és kijelenti, hogy ebben az országban a nemzetiségi kérdés csak gazdasági uton intézhető el. Poharát üríti báró Podmaniczky Frigyesre a Belvárosi képviselőjére. Hegedűs Sándor a munkát definiálja szép beszédben Ábrányi Kornél Wekerleért üríti poharát Sacelláry Mihály a megjelenteket üdvözlöi. A társaság még sokáig maradt együtt.

— Orvosok közgyűlése. A Budapesti Gyakorló Orvosok Szakgyűlése ma tartotta tizenötödik évi közgyűlését. Schuller Jakab elnök megnyitotta Béla Pál titkár és Breitenfeld Ferenc pénztáros jelentése után megjeltek a tisztújító választásokat. Ennek lett: Schuller Jakab, alelnök: Eöner János titkár: Béla Pál, titkárbevettes: Lichtenstein Salomon, pénztáros: Váloszónyi Gyula, elnökségi tagok: Batori Dániel, Kröss Gyula, Erdélyi Jakab, Freund Artur, Feischmann Gyula, Gröss Sándor, Haas Tivadár, Jurkiny Emil, Klein Fülöp, Mohr Minály, Övös József, Prochnov József.

— Az autómobilos családok. Emellettük, hogy az autómobil kisorsolás címén üztört irfangos család tettesei valószínűleg Robelly Jenő, a megszökött vívmester és Jankovics Gyula, a pughóti nábob. A bíróság Jankovics Gyula ellen, aki már rovtott multu, a napokban adott ki elfogató parancsot viselt dolgai miatt. Jankovics legutóbb pénzügyöknöknek csapott tel s kültöldi, de főleg németországi lapokban hirdetések tett közzé, hogy az ő Helios című pénzintézete olesó pénzért kölcsönöket követel. Sokan fordultak hozzá megbízással s a telektől közvetítési, közbenjárás, információ-szerzés és egyéb címeken kisebb-nagyobb összegeket csalt ki, kölcsönt azonban egyáltalán nem közvetített. A fővárosból jánárban szökött meg.

— Házasság. Dr. Kürthi Arthur rózsabegyri orvos jegyet váltott Duschnitz Malvin kisasszonnyal Arva-Szabolcáról.

Altman Antal eljegyezte Rosenberg Mariska kisasszonyt Budapestben.

— Mattasich-Keglevich Géza memoárja. A napokban világhírű szenzációja lesz a *lipcei* könyvpiacnak. Rendes könyvnyomtatási forgalomba kerül Mattasich-Keglevich Géza memoárja, amely *Lujza* köbúri hercegnővel való regényének sok oly részletét világit meg, amelyet érdekelt részről eddig homályba igyekeztek borítani. A könyvnek ez a címborítéka: Az utolsó évekből, Memoárok. Írta: Mattasich-Keglevich Géza. Az ajánlás így hangzik: „Ezt a könyvet ajánlom 6 császári és királyi fenségének, Lujza kir. hercegnőnek. „Az elsőbőben azt hangsúlyozza Mattasich, hogy nem szenzációhajhászás a célja, hanem csupán azt akarja bebizonyítani, minő igazságtalanság történt vele s egy ártatlan asszonyval. Az első részben Mattasich hevesen nekivont dr. Bachrachnak, Köbúri Fülöp herceg ügyvédjének. Ez az ember volt az oka minden alávalóságának. Erőnek erejével rá akarták sütni Mattasichra, hogy ő hamisította a váltókra Stefánia hercegnő aláírását. Mért nem hallgatták ki Lujza hercegnőt, aki kérve kérte, hogy eskü alatt bizonyíthassa Mattasich ártatlanságát? A vizsgálóbíró ezt azzal tagadta meg, hogy a hercegnő eldobogott s maga sem tudja, mit beszél. Mattasich ezután elbeszéli a *möllersdorfi* katonai fogházban való tartózkodását. Noha tizenegy évig volt tiszt, ott egy fiatal káplárral tanították, hogyan kell szalutálni, ha a parancsnok elé vezetik. Borzasztó ellenőrzés alatt állt, nehogy megölhessen magát. Az első hét egy éjjelen lövés dördült el a fogházban s erre borzasztó pánik támadt. Az egész őrség, a felügyelők és tiszték mind Mattasich cellájához rohantak, mert azt hitték, hogy ő szökött meg s valamely őrszem talán utána lött. Mikor látták, hogy nyugodtan fekszik ágyán, boldogan távoztak. A könyv végül a pör revízióját követeli heves hangon.

— Sikeresítő o'gányprímás. A Millennium-kávéház tulajdonosa, Róth Jula följelentést tett a rendőrségnek sikasztás miatt Rácz Laci, az ismert cigányprímás ellen. A följelentés alapján a rendőrség Rácz Lacit ma éjjel letartóztatta.

— Halálosan Diót Nagy Sándorné született Nyitrai Lujza 14-én tizenöt éves korában elhunyt Kolosovszkyán. Dr. Kana József soproni ügyvéd 71 éves korában meghalt. Kana évüzedeken át vezérserepet játszott Sopron közéletében és a szabadelvűpart elnöke is volt. A közéleti terén szerzett érdemeiért ő felsége a magyar nemességgel tüntette ki. A soproni bankbuzas alkalmával vagyontól elvesztette s mint a bank igazgatóság tagja, szintén vád alá került. Kana azóta beteg volt.

— Özevgy Mártonffy Kajetáné. született danozkai Pattanyus Ábrahám Anna tegnap meghalt nyolcvan éves korában Nagyváradon. Beszben a reggel elhunyt Groag Ede az Allgemeine Depositen-Bank igazgatója és a hadsereg magyar szövetségű társaságának és a Regenhart-öregnek prokuristája.

— Öngyilkos diploma. Berlinből táviratozza tudósítónk, hogy az ottani koreai követségben ma délelőtt föbelötte magát *Hyang-sung-Hong* atassé. A fiatal diplomatát négy év előtt neveztek ki a berlini koreai követségbe atasséknak, mert kitűnően beszélt németül. Hong atassé a berlini előlélt társaságokban rendkívül kedvelték. Öngyilkosságának az az oka, hogy ma reggel egy 5000 márkás váltója járt le, amelyet nem tudott kifizetni. A váltót egy gyémánt ékszerért állította ki néhány hónap előtt. Tegnap este Hong a lapokhoz egy kishirdetést küldött, amely ma reggel jelent meg s így szól:

Kedves barátaim és ismerőseim! Nagy sietséggel búcsuzás nélkül távozom. Éljetek boldogul. *Hyang-sung-Hong.*

Az öngyilkos atassé holttestét Kóreaóba fogják szállítani, ahol anyja és két testvére él.

— A nyomdász-szénatörlem nagybizottságának legutóbbi ülésén Czettel Gyula elnök a következő újabb adományokat jelentette be: vásárhelyi *Wodaner* Hugó 800 K. *Magyar betűöntő r.-t.* (II. részlet) 200 K., *Nyomdászinöknök egyesülete* (II. részlet) 100 K., *Gyulai* Lajos gyűtése 94 K.; ez összeghez hozzááruitak: Kóder G. Bécsből, a reitschachi papirgyár. Csáky és társa 20—21, Polatschek J. Bécsből Dávid Károly és fia 10—10, Lauer Gyula 5, Freund M. 3, Andor Pál 2, Rubner Á. és Stadlón H. 1—1 koronával. A bizottság a nemes elkü adakozóknak hálás köszönetet mond.

— Rettegő zsidóság. Athéből táviratozzák: Kolóban egy zsidó ember gyilkosságát követelt el. A löveg körülvette házát és követ dobotta meg. A zsidók mind bezárták boltjaikat a zavargástól való félelmükben. A zsidóaktá városnegyedet erős őrség védi.

— Mulatság. A Postakárékpénztári Tisztviselők Sportgyűlése 19-én hangversenyyel egybekötött tanmulatságot rendez a Vigadóban. A koncerten közreműködnek: R. Maróthy Margit, Bíró Lili és Nagy Endre. A rendezőség a hölgyvendégeknek csinos táncrenddel kedveskedik. — Az *Erős Asztaltársaság* 19-én táncotést ad József-tér 1. szám alatt lévő helyiségében.

— A cár és az orosz sajtó. Oroszország némileg még mindig a titkozatosság hazája. Csak nemrégiben még az a hír érkezett az nagy éjszakai birodalomból, hogy egész tömeg újságírók tegnap Szibériába transzportáltak. Elmentek-e azok a tollforgatók a szibériai rabásgba, vagy sem, ezt most nem tudni, de bizonyos, hogy csak ugy a levegőből nem születik meg az efféle hír. Annál meglepőbb tehát az az iratváltás, amely legutóbb történt a cár és a muszka sajtó között. A feliratot a *Novoje Vremja* és a *Peterburgskija Vjedomosti* tulajdonosa a sajtó nevében nyújtotta át a cárnak s ez a felirat így szól:

Császári felség! Legkegyelmesebb urunk! Az a szent tűz, amely az oroszok szívében ég, a nagy események halása alatt egyesített bennünket, a főváros napisajtójának képviseletében abban az óhajásban, hogy érzelmeinket felséged előtt tolmácsoljuk.

Hiven a haza szelleméhez, a sajtó büszke arra a nagy tisztességre, hogy annak a megsemmisíthetetlen nagy szellemi föllendülésnek tolmácsolója lehet, amelyvel az orosz nép a teleje vette kihívására megjeleit.

Felség! A nemes érzések eme hatalmas kitűrésében, amely a atvalónak egész összességét elragadta, lesz ereje a sajtónak, még a háboru saanyarúságával szemben is, népünkhez méltó férfias szavakat találni.

A sajtót az a remény hatja át, hogy a megpróbatások után, mint az események krónikásának, az az irigylésre méltó kötettsége lesz, hogy Oroszország egy újabb dicső győzelmét regisztrálja.

Az hiszszük urunk és császáruk, hogy a gondviselés az a dicső sorsot szánta felségednek, hogy az orosz bátalmat és bátorságot egy nagy nemzeti ügy bejezésére vezesse. Segitse ebben felségedet az isten!

A cár pedig rendkívül örült ennek az írásnak, mert a következőkben válaszolt reá:

— Köszönöm a pétervári sajtónak a föliratban kifejezésre jutott fenközi érzelmei. Figyelemmel kísérvén az utóbbi időben a sajtót, arra a megyőződésre jutottam, hogy hű interjérelőia volt a kor eseményeinek. Le késsége és a néptielekre való hatása őszinte örömet szerzett nekem. Remélem, hogy az orosz sajtó továbbra is méltóan mutatja magát hivatására, mint tolmácsolója a nagy ország érzelmeinek és gondolatának. s a közvéleményre való nagy befolyását tel fogja használni arra, hogy az igazságot és csakis az igazságot oltsa belé.

Persze háboru van, messze keleten baj van, hát minden orosznak, cártól lefelé össze kell fogni odahaza. Ezért meg most jobban az orosz sajtónak, amely mégis csak nagy szolgálót tehet az ügynek. Viszont a sajtó örül, reménykedik, hogy a sajtóra is jobb idő derülvén, ennek Oroszország belgyvi politikájára is nagy hatása lesz, amelyről szintén szabadságot lehet most irni a háboru óta. A *Peterburgskija Vjedomosti* örül is roppant mód a cári válasznak, amelyről cikkezvén, reménykedve, keményebben megnyomja a tollat. „Az igazság megmondása nekünk kevés.” — írja. — „Nekünk jog kell, hogy az igazságot közzé is tessük. E tekintetben eddig nagyon hátrányos viszonyok között éltünk. A sajtó útjában kiszámíthatatlan akadályok állottak. Sajtónk nem volt abban a mértékben szabad, mely lehetővé tette volna, hogy őszintén és felelem nélkül megmondhassa volna az igazságot.” — írja. — A sajtószabadság közeledését látja komolyan a *Peterburgskija Vjedomosti* a cári feliraton. Csak meg ne csalódiék. Oroszország még mindig a titkozatosság hazája és a háboru sem tart örökké.

— Tiltakozás. A *Joghallgatók Tudományos Egyesülete* tegnapelött tartott közgyűlésén elhatározta, hogy bár sajnálattal fejezi ki a lelett, hogy az egyetemi ifjusági egyesületek nem rendeznek hivatalos Kossuth-emlékünnepet, a mostani, az ugynevelet egyetemi függetlenségi párt által rendezett Kossuth-ünnepelelyben részt nem vehet, mert az a mostanában rendezett nagyszabású és hazafias Deák-emlékünnepely ellenünnepe lesz, melyet egy politikai párt a saját céljaira használ tel s mindenesetre politikai tüntetésekre alkalmas. Az ifjuság komoly részének pedig semmi kedve sitos politikai tüntetések eszközüvé lenni. Ezt a határozatot a rektornek is bejelentették.

— A rendőri nyugdíjgyűléslet ülése. Az államrendőrség tisztakarának Nyugdíjpótló- és Segítő-Egyesülete e hó 29-én délután 5 órakor tartja 3 ödik évi rendez kögyűlést dr. Farkas Lajos rendőrnemes elnökele alatt a főkapitánysegéd segédhivatalának nagytermében.

Magyarország egyetlen tetemesebb glaubersó- és lythium-tartalmú földes savanyuvize

A BALDÓCZI „DEÁK”-forrás.

A legjobb és legolcsóbb gyógyviz minden gyomorhaj és étvágytalanság ellen. A legkellemebb borviz. Bővebbet a kutkezelőség Baldócson. (U. p. Szepes-Várán.) Budapesti képviselő: VI., Károly-kortató. Telefon 18-65

— Gróf Csáky költsései. Bécsből jelentik: Mialatt az arra hivatott tényezők azon láradoznak, hogy a rakbörház megüveglő-ostályán levő gróf Csáky Napoleon anyagi viszonyait rendezzék, sok eddig még nem ismert adatra bukkannak a gróf különös költségeiről. Szó volt már arról, hogy a gróf nagy összegűeket adott ki mindenféle mitárgyakra. Ugyeinek rendezése még könnyen ment volna, ha még az idén is nem tett volna néhány meggondolatlan megrendelést. Valószínűleg vásárló-mániában szenvedett. Ha elment kirakatok mellett, amelyekben valami dolog megtetszett neki, akkor beament az üzletbe, bemutattakozott és azt a holmit a lakására küldötte. Mikor közelebről megnézte a tárgyat, amely megtetszett neki, gyakran valami kifogásaini értéket talált ráta. Olyankor aztán a kereskedőnek érintkezésbe kellett lépnie valami kiváló művészettel, akit a gróf megnevezett, s annak a tervei szerint újra kellett készítenie azt a mitárgyat, sokszor a gróf meglehetősen fantasztikus utmutatásai alapján. Persze mindez nagyon sok pénzbe került. Csak a legutóbbi hetekben is pazar diszkréten készítettet magának, amely rendkívül gazdagon van ékítve. Ehhez természetesen kard is kellett s a kardkötőért magáért huszonöt ezerkorona számlát állított ki a szállító. A gróf lakása e ót naphosszat egy hordár állott, akinek minden pillanatban rendelkezésre kellett állania, s fűnt az emeleten lévő lakásán volt a gróf nagy tűkőrszerkezete, amelynek segítségével a legkégyelmesebben megláthatja mindazt, ami az utcán történik, s a hordári is ellenőrizhette, vajjon a posztán van-e. Bizony ez az apparátus is nagyon drága volt. A lakása ajtajára egy eredeti zárat készíttetett és kétezer koronát fizetett ki érte. Hat hónappal ezelőtt — ezt megalapították — százhuszezer koronát kapott. Kíűnt, hogy nemcsak elkötötte az egész összeget, hanem még tekintélyes adósságokat is csinált hozzá. Bécsi kereskedőknek százesezer koronával tartozik Csáky, kétszázesezer koronával magyar pénzüzeteknek, továbbá magánembereknek és rokonoknak Bécsben és Magyarországon. Ötszázesezer koronát tesz ki jelzáloghitele. A lakásán levő berendezését huszonöt ezer koronára becsülik. A dolog különben úgy áll, hogy a birtokaiból körülbelül ki lehet egyenliteni a követeléseket Gróf Csáky Napoleon apjáról is beszélük, hogy nem tudott banni a pénzrel. Egy év alatt hir szerint hatszázesezer koronát költött el Párisban, hanem ez év után aztán olyan pénztelen is lett hogy foglat odás után kellett néznie és biztosító-ügyletekre adta magát. Gróf Csáky Napoleonnak Mumi nevű ioxterterje is szerephez jutott a szomorú esetben. Ez a kutya eűnt s biztosra veszik, hogy a gróf a merénylet előtt a Práterben sétálva agyonlőtte s nyílván a vízbe vetette kedvenc kuttyját. Kapcsolatba hozták ezt a követelést a gróf öngyilkossági szándékával is. *Mravenetné*, az áldozat, meglehetősen jó érzé magát. Láza csökkent.

— A Folyószámla Leszámlitólbank közgyűléséről. A következő nyilatkozat közlésére kértünk től: Tekintetes szerkesztőség! Nehány lap téves közleményével szemben felkérjük a tisztelt szerkesztőséget a következő sorok közlésére: A Folyószámla Leszámlitólbank részvényársaság 1903. évi április hó 7-én megtartott közgyűlésen alulirobatat választván meg a társaság igazgatósági tagjait, egyuttal megbízott benőiket és Wüste Flóris nevű tagtársunkat a társaság ügykezelésének megvizsgálásával és azzal, hogy a volt régi igazgatóságról a mondott kö gyűlésen megtagadott felmentvénynek netan utólag leendő megadása vagy megtagadása iránt a legközelebbi közgyűlésnek előterjesztést tegyünk. Mi igazgatósági jelenésűnk szerint a megjelölt vizsgálat alapján azt javasoltuk a foltó hó 14-én megtartandó volt közgyűlésnek, hogy a foltó igazgatóságra a felmentvényt most utólag se adja meg és hogy meghatározottat válasszon a volt igazgatóság eleni bírói eljárásban való képviselőire. A foltó hó 14-iki közgyűlésen megjelent a volt igazgatóság két tagja, névszerint: váradi Rády János kártyaárász és Goldberg Simon építőmester nébány ügyvédök, kik valamennyien egyegy szavazatot képviseltek és a közgyűlési tárgyalást 3 és fél óran át megőbstruák. De mivel ily módoú cőt nem értek elavoztak azon kijelentéssel, hogy a közgyűlés határozatképtelenné kívánják tenni. A részvények letétele vélelő illetőleg kijelentjük, hogy társaságunk két hivatalnokát biztuk meg a deponált részvények átvételére. E két hivatalnok a közgyűlés és emőke által nyilatkozattételre meghivatván, kijelentették a közgyűlés színe előtt és dr. Stamberger Ferenc jelen volt királyi közjegyző jegyzőkönyvébe is vette azt hogy ők a közgyűlés elé terjesztett részvényletéti jegyzékben felsorolt összes részvényeket személyesen vették át és számlázták meg. Nem ívaz, hogy a közgyűlési emők a letéti jegy felmutatását bárkifől követelte vagy követellete volna; a belépő, vagy is a szavazati jogosultságot tanúsító igazolványt ellenben mindenki, a közgyűlési emők is, a belépőkor leadta. A közgyűlésben toglalt egyéb, a tőkevény meg nem leelő állításokat külön-külön előzetes lefeleléseket tarttuk. A Folyószámla Leszámlitól-Bank részvényársaság névében

Dr. Komlós Agost. Dr. Ghyzsy Ká. má. — Finom kávé. A Fratelli Desinger-cég (Budapest, királyi bérapalota) bérmentve küld 4½ kilogramm finom kuba-kávét 12 korona 18 filléért. A cég a kávét Fiumából is szállítja.

— Letartóztatott kereskedő. Lőpéről jelentik, hogy a vizsgálatból a temesvári pénzügyigazgató főfeljelentésére letartóztatta *Both József* utódja cég társát, *Jellinek Ignác*ot. A kinstár ugyanis a szeszadóhitei kaució gyantán egy 70,000 korona értékű jelzálogot kebelezteti a cég ingatlanaira, de mivel ezek nem képviseltek ennyi értéket, a cég kénytelen volt az ingatlanok biztosítási kötvényét letenni a pénzügyigazgatósnál. Körübelül egy évvel ezelőt megújította a cég a biztosítást, a régi biztosítási kötvényt visszavette, de az újat nem adta oda. Egy héttel ezelőt leeggett a cégnek *Jelműlt* koronát érő raktára, s kiűnt, hogy a biztosító kötvények hitelezők kezében voltak. Arra történt aztán a főfeljelentés.

— Az angol egyetemi eletről. *W. Olíham*, az *edinburghi* egyetem végzett halgatója 17-én este hat óraker nagy lütságról gyűlés kapcsán előadást tart az angol egyetemi eletről, a Műgyeiem korty nagyertermében. A nagygyűlésnek dr. *Henrich Gusztáv* és *Hauszmann Alajos* rektorok a védnökei.

— A herminchadotók Bourbon. *Jayme* herceg, Don Carlos spanyol trónkövetelője volna a herminchadotók Bourbon, aki a osatatóren eleik, ha tudniillik ilyen sors érné a japán-orosz háboruban, anova a cártól elkérkedheteti. Ezt mondta egy bécsi újságírónak gróf *Chardonnet*, a herceg kamarása aki az újságírót a herceg helyett fogadta tegnap délelőt. Maga a herceg még aludt, mert előző estén buszslakoma volt a tiszteletré s arról későn vetődött baba. Bécsben utkészületeit végzi a herceg aki nemcsak mint automobil- és léghajó-sportsmann beszéltet magáról, hanem a háborúk is izgatják, s ezt már volt alkalma bebizonyítani, amikor a boxerláadás idején kiment Kínába, sőt az első sorokban küzdött nem kerülte a veszedelmet, sőt abban a szerepeseben részesült, hogy egy teiróbbant akna közelébe került.

— Különös kegynek tekinti azt, hogy a keleti utat megengedték neki — mondta a barátságos kamaras — *Boldog*, hogy kijárhatja a dologt. *Jayme* herceg különben egészen hasonlít nagy ösehez, IV. Henriához. A veszedelem mindene neki. Szereti és keresi, ahol csak remélheti, hogy ráakad. A polgári életben sem kerülte el olyas vállalkozást, amelyhez személyes bátorság kell. Béke időben többnyire szabadságát jelozta magát, de ha valami hadiexpedició kínálkozott, akkor ő az első, aki rendelkezésre áll... Ezt és még sok mást mondott el a kamarás ur, aki buzgógn segíkszik urának a fölzerésében. A osűndes Toscana-palota, ahol *Jayme* herceg sógorának, *Lipót Salvator*nak a vendége. tele van podgyászszal, kirakotk térsépekkel, amelyekről a kis jelzőzásoklókát sem hiányzanak.

— Megbüntetett tisztek. Berlinből táviratozza tudósítónk, hogy ma Potsdamban kínos feltűnést kellett nyolc fiatal tisznek varaban elhelyezése. A nyolc tisz az első gárda-gyalogezredben szolgáltak, amelyben a trónörökös századparancsnok. Az elhelyezés büntetésből történt és okai nyilvánvalók abból, hogy a nyolc fiatal tisz a trónörökös meghitt barátja s valamennyien ott voltak a trónörökös-sel együtt *Beyerlein Takarodó* című darabjának premierjén. De van még egy nagy büne a nyolc fiatal tisznek; egy Berlinből Potsdamba utazó urinőnek a vonaton keletelen kalandja volt s ebben az afférben a nyolc tisz is szerepelt.

— A sztrájkoló munkások. A szabómunkások béharóában ma az a nevezetes fordulat állott be, hogy a mesterek kartellje megbomlott. Ma többen elfogadták a munkások követeléseit a kartell tagjai közül is, ami a mesterek között nagy zavart okozott. A *Magyar* egy röpiratot adnak ki, amelyben kijelentik, hogy a kartell tagjai közül senki sem írta alá az árszabályt. Tagadják azt is, hogy ők mind árt kezdetben visszautasították volna a munkások követeléseit, sőt azt állítják, hogy az üzletek osztályozásán kívül elfogadták mindent. Ezzel szemben a sztrájkbizottság isméteten azt hangoztatja, hogy a munkaadók sem az árabér-rendszer s a küőnmunkák díjazását nem akarják megengedni, csupán egy kis béremelést, amit az üzletek szabályozása nélkül egy negyedév alatt visszavontak volna. A sztrájkbizottság megészített érvel dolgozik, hogy a jelentkező mesterekkel a megegyezést megkösse s nekik munkásokat küldjön. *Ma már 1000 munkás dolgozik az új árszabály mellett*, akik keresetük 5%-át adják még sztrájkoló társaik részére, míg a kismesterek 1%-ot fizetnek. Eddig 25 munkás vette igénybe a támogatást, a többinek még van elég pénze. A sztrájk-bizottság ma kidolgozott egy árszabályt és műhelyrendet, melynek kitűggesztése és betarása minden üzletre nézve kötelező. *Egy Kellner* nevű szabómester szabásza a sztrájktagja közelében sztrájköröket akart toborzani de a megszólított munkások elvették s csak a rendőrök szabadították ki a munkások kezei közül. A sztrájktagja ma még népesebb, mint tegnap volt.

A lakatosmunkások mai gyűlésén a szervezőbizottság beszámolt a helyzetről. A munkaadók most már

hajlandók az összes követeléseket megadni, ha a kizárt munkások nem követelnek kártérítést az eddig elvesztett munkaidőért. Mielhelt a mesterek hivatalos értesítése megérkezik, a munkások határozni fognak, elogadják-e az ajánlatot. A sztrájkoló munkásságban ma délelőt osatlakoztak az összes *nyergesmunkások* is; de alig fél napi ellentállás után a mesterek nagy része minden követelésüket teljesített. Ezek voltak: 1. Tízórai munkaidő. 2. A helybér-rendszer bevezetése. 3. Husz százalékos béremelés. 4. Május 1-jének megünneplése. 5. A sztrájk miatt három hónapon beűl senki el nem bocsátás.

Temesvárról jelentik: Ma a Turai cipőgyár összes munkasai osatlakoztak a sztrájkolókhöz mivel az igazgatóság a tegnap 800 sztrájkolót elbocsátással fenyegette. A gyár most szűnelt.

— Gyilkosság a kaszárnyában. Nagybecskerekőről jelentik: *Christai* Traján kőzkatoná két évvel ezelőt lefővésssel fenyegette hadnagyát és káplárját. Ezért kétévi fogházra ítélték. E napokban szabadult ki *Christai* fogsgárból. Mielhelt a börtönből kikerült, újabb kihágásokat követelt el, amiért *Varga* ővezető felelősségre vonta. *Christai* erre őt is lefővésssel fenyegette és fenyegetését tegnap be is váltotta. Szolgálati legyverével ráűt *Vargára*, aki rögtön holtan rogyott össze. A gyilkos katonát a garnizon-börtönbe szállították.

— A villamos kerekelt alatt. Ma délelőt az állító-űti klinka e őt egy fiatal leány az egyik ó-budai villamos kocsi elé vetette magát s mire a kocsit megállították az életlen leányt ősszeroncolták a kerekre. A mentők haldokolva vitték a klinkára, ahol kitűnt, hogy *Végh Mari* a neve, idegfabjan szenved s ma is a klinkán jár, hogy megvizsgáltsa magát.

— Rendőri hírek. Tegnap este a Kázinoy-utcában egy sühano megtámadta *Szerencsi* Istvan asztalos feleségét, kiragadta kezéből a tasakát és utasnak erőt. A járőrköz azonban elfogták *Kiderűt*, hogy *Wess* Gula 20 éves cipész az illető s két hónap óta nincs munkája. — *Szalai* Istvan kereskedősegédét az északa a Dohány-utcában negy fiatalember megtámadta és husz késszuratt ejtetek rajta. A szerencsétlen a Rókusban ápolják.

(x) Aki kertjét szereti, szép virágokat és konyhakerti terményeket akar az ledező ősaszűkségeit *Mauthner* Odón és kir. udvari megkeresődeben, Budapest, Rottenbiller u. 33. sz. adok 10árjegyzekét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra ingyen küldi.

(x) *Erieger*-féle akácia-szappan kellemes illata, társasága miatt közevedett mosdószappan. Darabja 1 korona. Akácia-puder (3 svinben) 1 korona. Akácia-aroktrém 2 korona. Ez a hárneves piperecsák kapható a gyógyszerárakban. Főraatar: Kálmán-téri gyógyszeriar, Budapest.

(x) *Vivó*- és párbajszerekről árjegyzéket bérmentve küld *Tiller* udv. szanító (Budapest Vao-utca 35.)

FŐVÁROS

(*) A vállalkozók összejátszása. A székesfőváros tanácsa ma rendkívül üdésben tárgyalta a pénzügyi osztálynak a vállalkozók összejátszása ellen kidolgozott védelmi javaslatát, amelynek lényege a következő: A vállalkozók a bánatpénzt a kerületi pénztárnál is lehetnek. Így kívánja a tanács megakadályozni, hogy a vállalkozók tudják, hogy kik pályáztak. A bánatpénz letévesekor csak a cégek nyújthatják meg, s nem szabad megnevezni, hogy milyen munkára pályázik. A főváros a bánatpénz nagyságát mindig fix-összegekben s nem százalékokban állapítja meg. Az ajánlatot a vállalkozó csak személyesen vagy megbízott útján s csak az árlejtés napján adhatja be. Ha az árlejtés eredményében a tanács észreveszi, hogy a vállalkozók összejátszottak, a szállítást megbízás útján is kiadhatja egy vállalkozónak. Mindenkor csak nyilvános árlejtést tarthat a főváros, kivéve, ha a művészeti vagy szabadalmazott dolgról van szó. Ezekben az esetekben szűkebb körű árlejtést is tarthat a tanács. A folszólított vállalkozók nevét magánlelél közölni nem szabad.

SZÍNHÁZ, ZENE

** *Vidor Pál* a Népszínházban. A népszínházi bizottság ma délben hivatalosan átadta a Népszínházat *Vidor Pál* igazgatásába. A népszínházi bizottság réséről *Kékh* Istvan, *Mérő* János *Heita* Ferenc, *Kratky* János műszaki tanácsos, *Rényi* Dező városi főjegyző, továbbá *Szily* közjegyző-beilyettes, *Kaiser* József építész és *Fülöp* Kálmán főjegyzés délben megjelentek *Porzolt* Kálmán volt igazgató lakásán és átvették tőle a színház kulcsait. Azután a bizottság

tagjai a Népszínházba mentek s ott a szokásos hivatalos formák között a színház átadták Vidor Pálnak, aki rövid beszédben köszöntö meg a bizottságnak, hogy ajánlatát elfogadta és megígérte, hogy a maga részéről mindent meg fog tenni, hogy a bizalomnak megfeleljen.

A hivatalos átadás után Vidor Pál igazgató dr. Fodor Oszkár népszínházi titkár kíséretében a színpadra ment, ahol összegyűlekezve várakozott a színház személyzete. Mint vendégek megjelentek Evva Lajos és Beöthy László, a Király-Színház igazgatója. A színház művészeti személyzete nevében Stoll Károly rendező üdvözölte az új igazgatót.

Vidor Pál az üdvözlést a következő beszédben köszönte meg. Szeretett barátaim! Tudják jól, hogy két évvel ezelőtt egy jószándúttan ki belém, amely fájdalom annak idején rosszul jelleltett meg, amikor a Népszínházért pályázatomban benyújtottam és ebből kiolyolag bizonyos személyes gyűlölség s nyos éle rohant ellenem, amiért a Népszínházat, amelynek színpadán majdnem huszoneg évig működtem, el kellett hagynom. De én a multal nem kívánok foglalkozni. mert minden gondomat a jövővel való gondoskodás foglalkoztat. Az izgalmas vászág utolsó napjaitban elmenve a Népszínház kapui előtt, az aggodalmas arcokon szinte kitétem a kérdést, hogy voltaképpen eventual mi lesz? Erre a kérdésre akarok megjelenni és kijelentem, hogy általánosságban a fennálló szerződéseket megtartani kívánom, azok lejártak, október 15-ikéig gondoskodni kívánok a kisebb javadalmazásaim személtetnek teljes fizetéséről, a nagyobb javadalmazású előadókat tagokra nézve pedig közösen fogunk megállapodni. Addig is azonban kérem a vezetőket, hogy kormányozzanak továbbra is szeretettel, okos és bölcs mérseklettel, kísérje működésüket a siker és támogatásnak engem bizalmukkal és szeretetükkel, az adminisztrációban helyettesemet, Reitter Ferenc számvetőcsőt, az önké régi meghitt ismerősét pedig, kit a Népszínház fontos érdekei számára megnyernem sikerült, szerencsém van önöknek bemutatni Jordánjának hozzá is minden ügyükben a legtejesebb bizalommal. Isten őlése önököt.

Az igazgató élénzessel fogadott beszéde után Szirmai Imre intézett mér néhány üdvözlő szót Vidor Pálhoz. Azt a kívánságát fejezte ki hogy Vidor, aki a Népszínház régi, mondhatni klasszikus szemléletében nőt föl, most mint a színház igazgatója újra visszavarázolja ezt a korszakot. Beöthy László, a Király-Színház igazgatója üdvözölte azután új kollégáját és megemlékezett arról, hogy Vidor arra a rövid időre is, amíg nem volt a Népszínház tagja, a Király-Színházban talált művészi működésének hajlékot. Ezzel az üdvözlést véget éri és az új igazgató a színház személyzetének lelkes élénzésében közben távozott a színpadról.

**** Vigaszínház.** Beyerlein szenációs drámája, a Takarodó honnap, csütörtökön kerül színpadra a Vigaszínházban. A Takarodóhoz hasonló művészi és anyagi sikert a Vigaszínház egyetlen idegen darabja sem ért meg el. Annál örvedesebb ez, mert nálunk a darab tekintetében nincsenek oly ellentétek, mint amint a Takarodó hazajárat merültek fel. hanem a siker tisztán a mű szépségeinek és a mintaszerű előadásnak tulajdonítható.

**** Alföldi színikerület.** Az alföldi színikerület megalakítása tárgyában gróf Festetics Andor, a vidéki színészi országos felügyelője a napokban értekezletre hívta meg Szentes, Békés-Csaba, Kalocsa, Hajas, Kis-Kun-Félegyháza, Czegléd és Csongrád városok hatóságainak megbízottait, akik egyhangulag kimondták az értekezleten, hogy az alföldi színikerületet virágvasárnaptól kezdődő három esztendőre megalakítják. A színikerület elnökévé dr. Lukács György főispánt választották meg. Az értekezlet megállapította a játékrendet, mely szerint a színészek áprilisban Czegléden, májusban Félegyházán és azután Kalocsán, június hónapban Abonyban, augusztusban Csonorádon, szeptember 15-én Békés-Csabán játszanak.

**** Gyermekszínház.** A Gyermekszínházban csütörtökön tartják meg az utolsó jótékony célú előadást a budapesti tanítók árva-alapja javára. Ez alkalommal a Robinson Crusoe, vagy Az emberűk birodalmában című regé körül színe. Vasárnap új betanulással a Hamupipókat adják. Az előadás 7/5 órákor kezdődik.

**** Két magyar dal.** Szántó Ferenc két szép magyar dala jelent meg a Harmonia kiadásában. A dalfüzet ára 1 korona 60 fillér.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ Várkonyi István büntetése. Nagyváradról. Várkonyi István a gyomai választásból eredő bünterét ma tárgyalta a kir. tábla és a reá kimért egyházi fogházat nyolc hónapra emelte fel.

§§ Gyermekszínház. A büntető járásbírószákok elé utalt bűntényekben ritkán történik, hogy a bíró a vádlottat a törvényben előírt büntetés legnagyobbnál mérvével sújtja. Ilyen eset fordult elő ma a büntető járásbírószágnál Császár Edvin büntetőbíró előtt. Özevgy Zsembery Jánosné nevű munkásné volt a vádlott. Zsemberyé e, aki jelenleg Mesko Adám nevű munkással él együtt, a rendőrség emelt panaszt, mert hét éves Ilona nevű leányát brutális módon kínosolta. A szegény teremtést a szivelen anya, szíjjal

lekötözte s naponta véresre verte. A sok ütés-verés következtében a kis leány teste csupa seb volt. A gyermek utóbb már annyira letette durvailekű anyjától, hogy egy ízben a szomszédjukban a Káman-utóban lakó ismerősüknek sirva panaszkodott, hogy még éjjel sincs nyugta, mert nem mer elaludni attól való félelmében, hogy anyja meglövi. A mai tárgyaláson Zsemberyé tagadta, hogy ő kínosolta gyermekét. Tagadásával szemben azonban a házban lakó tanuk személté mondták, hogy milyen leketlenül bánt gyermekével. Az anyai érzéséből kivételtől asszony ezeknek vallomásait minduntalan közbeszólásokkal zavarta meg. Amiórt a bíró 20 korona rendbírsággal sújtotta. A bíró Zsembery Jánosné sulyos testi sérülés vétségéért a törvényben előírt maximális büntetéssel, egy évi fogházzal és 40 korona pénzbüntetéssel sújtotta.

SPORT

*** Labdarúgás. A Magyar Testgyakorlók Körének** labdarúgó-csapata vasárnap 20-an tartja bajnoki mérkőzését a Magyar Athletikai Klubbal, a margitszigeti pályán. A verseny iránt sportkörökben nagy érdeklődés mutatkozik.

*** Corinthianok Budapesten. A Corinthianok** nevű híres angol labdarúgó-csapat április 1-én érkezik a fővárosba. A csapat nagyszombaton a Magyar Testgyakorlók Körével, husvét hétidőn a Budapesti Tornaklubbal, kedden a Magyar Athletikai Klubbal mér össze erejét a margitszigeti sportlepen.

*** Bajnoki mérkőzés.** Vasárnap találkoznak a Budapesti Tornaklub és a Műegyetemi Football-Klub I. csapatai a millenniumi versenypályán. Déután két órákor mérkőznek a II. csapatok a szövetségi díjért.

TÁVIRATOK

A Reichsrath.

Bécs, március 16.

Az osztrák képviselőház mai ülése is nagy részt a beérkezett iratok felolvasásával és névszerinti szavazásokkal tet. A lengyel klub elhatározta, hogy a cseh obstrukció letérésére irányuló német akcióban nem vesz részt, és kijelentette, hogy csak a házszabályok módosításával lehet helyreállítani a parlamenti rendet. A képviselőházat gróf Vetter elnök negyed 11 órákor nyitotta meg. A beérkezett iratok közt van Albrecht képviselőnek a prágai diákszavargásra vonatkozó interpellációja. Utalás történik ebben arra, hogy a cseh diákok és iskolaelnökök nemcsak az utcán, hanem az iskolában is viseltek orosz és pánszláv jelvényeket és színeket, sőt maguk a tanítók és tanítónők is osztottak ki ilyeneket, annak dacára, hogy miniszteri rendelet tiltja a középiskolai tanulóknak és hasonló rangú intézetek növendékeinek színek viselését. Az interpelláció azt kérkdi, hogy ez az eset megfelelő-e a valóságban és hajlandó-e a kormány a német iskolákra vonatkozó miniszteri rendeletet megszüntetni. Az iratok közt van továbbá Maljatti képviselőnek és társainak interpellációja, melyben utalás történik a monarchia olasz lakosságának a Roverétóban létesítendő olasz jogi fakultás létesítése ellen való tiltakozására, és azt kérkdi, hajlandó-e a kormány a monarchia egész olasz lakosságának demonstrációjára való tekintettel a beadott törvényjavaslatot visszavonni és azt odavátoztatni, hogy Trieszt legyen az alapítandó jogi kar székhelye.

Az irományok felolvasása, amelyet az ellenzék az ifjuscsehek interpellációjára került a sor, amely egy bécsi cseh egyetel helyiségekben tegnap éjjel történt botrányra vonatkozik. Az interpelláció elmondja, hogy az éjjel egy német tömeg berontott a cseh népházba s ott az egész berendezést összerombolta. Az interpelláció kérkdi, hajlandó-e a kormány intézkedéseket tenni a Bécsben lakó csehek tulajdonának és személyes biztonságának védelmére. Ezután állandó zajongás között Strasszky interpellál a Kubelik botrány dolgában. Elmondja, hogy a hatóság az inzultált művészt nem védte meg s kérkdi, hajlandó-e a kormány a nemnémet állampolgárok személyes biztonságának kellő erőlyllyel való oltalmazására. Végül kárptólást követel Kubelik számára. — Ezután névszerinti szavazások következtek.

Bécs, március 16.

A békéltetési akció a kormány és a csehek közt előreláthatólag sikertelen lesz s politikai körökben azt beszéltek, hogy a kormány ennek következtében még e héten el fogja napolni a Reichsrathot.

Bécs, március 16.

A rutén-klub, egy kiadott kommuniké szerint, elhatározta, hogy a mostani taktikát arra használja fel, hogy maga is obstruáljon. Ez a határozat indoklását a rutének ellen még most is gyakorolt rendszerben fell. Az elhatározott obstrukciónak tehát megvan

a nagy okai és céljai és bizonyosan nem a németek ellen irányul. Wassilko Nikolaj képviselő, a Bukovinában egész más viszonyok lévén, az obstrukciónak nem vesz részt. Hir szerint a rutének közös eljárás véget utólag az ifjuscsekekkel és más obstruáló pártokkal érintkezésbe léptek.

Bécs, március 16.

Ma este a bécsi csehek tiltakozó gyűlést tartottak, melyen több mint 1.00 ember vett részt köztük több képviselő, két orosz szerkesztő és dészláv diákok. Több szónok elitte a csehek ellen Bécsben és Linzben rendezett tüntetéseket és az orosz-japán háborút a nagyméretű harc egyik epizódjának mondta. A gyűlés végével egy csoport cseh, mely az István-téren át tért haza, találkozt Stein képviselővel, akit piuj-kiáltásokkal fogadtak. Stein az egyik kiáltozót felolta, mire heves dulakodás támadt Stein, Klofac és Fresl közt. A rendőrség szétváasztotta a viszálykodókat, mire a csehek elvonultak.

Bécs, március 16. Ma délután a Grabenen a cseh és német diákok egy csoportja összehaverkedett és eközben két német diákot véresre verte.

London, március 16. A cambridgei herceg megbetegedett. Rosszul tóított észkika után ma reggel gyomorvérzése volt. A herceg állapota aggasztó.

New York, március 16. A puhaszén-vidéken foglalkozó munkások túlnyomó többsége a sztrájk ellen szavazott.

Öngyilkos nagykereskedő.

Debreczen, március 16. Nagy feltűnést kelt városszerte Szényás Emil nagykereskedő öngyilkossága. Szényás ma délelőtt még tanuként szerepelt a törvényszéken és onnan jókedvűen távozott. Déután kiment átokföldi tanyájára és ott agyonlötte magát. Tettének okát nem tudják.

A vámtarifa Ausztriában.

Bécs, március 16. Baernreuther elnök ma esére ülésre hívta egybe a vámtarifa-bizottság szakeladót annak a megbeszélésé céljából, hogy vajjon egybe-hajják-e a bizottságot a legújában maradt vámtételek megvitatására. A konferencián elhatározták, hogy tekintettel a mai parlamenti helyezésre már husvét előtt nem fog ülést tartani a vámtarifa-bizottság.

Kiutasított orosz diákok.

Berlin, március 16. A rendőrség számos orosz diákok és diákélynt kiutasított. Ezek a kiutasítások összefüggésben vannak orosz aitalvóknak tegnap kihatalgatásával, akik gróf Bulow oroszbarát viselkedés ellen tiltakoztak. A kiutasított diákokat felszólították, hogy nyolc nap múlva hagyják el a határt, mert különben odatoonolják őket. A határon nem az orosz határt értik.

A német jesusita-törvény.

Berlin, március 16. A szövetségstanácsban 29 szóval 25 ellen szavazták meg a jesusita törvény 2. §-ának eltörítését, négy állam tartózkodott a szavazástól.

Berlin, március 16. A porosz képviselőházban a vallási és közoktatásügyi költségvetés tárgyalásakor a jesusita-törvény eltörlése került szóba. Hackenberg (nemzeti liberális) azon sajnálkozik, hogy a kormány annyira előkevény volt a centrummal szemben hogy beleegyezett a jesusita-törvény megszüntetésébe. Tekintettel kellett volna venni a néphangulaton, mely attól tart, hogy a megszüntetés a valóságos békét veszélyeztetli. Rosszja a Mária-kongregáció feloldását tárgyaló rendelet is.

Porsch (centrum) a 2. §. megszüntetését igazgognak tartja.

Gróf Bülow kancellár: Hackenberg a centrumnak tett kis ajándékozásokról szól. A sajtó tehenkereskedést emleget. Hol vannak az állami tehenek, amelyeket én elhajtattam? Porsch panaszait szemben konstátalom, hogy a katolikus polgártársaknak minden okuk megvan, hogy jogaiknak örüljenek, melyeket nálunk élveznek. Mindkét részről óvakodjunk a modus vivendi megvázarásától, melyet Bismarck bölcsesége 1877-ben teremtett. Ha a mi viszonyainkat összehasonlítjuk a külföldiekkel, akkor éreznünk kell a túrelmesség áldását. Mindkét felekezeten egyformán van joga az állam védelmére. Mindenképpen igyekeznünk kell, hogy a világi és egyházi hatalom elhatárolása lehetőleg kimételesen történjen. Igyekeznünk kell nyngodtan egymás mellett élni. A nép többsége nem akar újabb vallás-harorról hallani. A népnek béke kell. Nem tartom helyesnek az ellentétek kiécsítését, a felekezeti ellentétek túlzott bangsúlyozását. A német nép politikailag elég szétforgósolt úgy hogy lehetőség szerint el kell hártanunk az utóbbi minden elválasztó akadályt (Tetszés)

Stuát kutus-miniszter kijelenti, hogy felelőssége

teljes tudatában vállalta el a marianista-kongregáció engedélyezését. Ez nem függ össze a jezsuita-renddel. Biztosítók költettek ki, amelyeket pontosan meg fognak kívánni.

A balkáni helyzet.

Konstantinápoly, március 16. A oszdórséget újjászervező bizottság mai 17-ik ülésén a portának a oszdórségi memorandum ügyében adandó felvilágosításokat állapították meg. Az eredeti határozatok változatlanul megmaradnak. A portának a memorandum szövegét illetőleg néhány magyarázattal szolgálnak, melyeket valószínűleg holnap nyújtanak át az entente nagykövetségek. Alaplatanok azok a hírek, hogy az entente nagykövetségek titkoltak volna az ellen a bulgáriai követelés ellen, hogy a reformok a drinápolyi vilajetre is terjeszték ki.

Köszgazdasági táviratok.

Bécs, március 16. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) Eladott búza: úszavidéki 9.—9.40, bányási 8.50—9.05, mosoni 8.60—8.95, tótfelvidéki 8.60—8.95 K. Ross, tótfelvidéki 6.95—7.15, pestmegyei 6.90—7.15, déli vasuti 6.70—6.95, magyar tengeri 5.60—5.85, magyar zab 5.65—6.80, válogatott 6.90 K.

Bécs, március 16. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A délutáni magánforgalomban a szériátok a következő voltak: Osztrák hitelrészvény 440.50. Magyar hitelrészvény 758.50 Angol-Osztrák bank 280.50 Bécsi bank-egyesület 510.50 Union bank 525.50 Länderbank 424.75 Osztrák-magyar államvasut részvény 637.— Déli vasut 82.— Kibavólyi vasut 405.— Északnyugati vasut részvény — Dohányrészvény 322.50 Rimamurányi vasut — Alpeji bányarészvény 478 — Mátyus járadék 407.50. Magyar korona járadék 96.75. Osztrák koronajáradék 97.90. Lombard 126.— Török sorozatja 117.52. Német burdani mára 117.50. Napoleon-ör 19.10.

Berlin, március 16. (Gabonátörsé.) Búza májusra 177.25 márká (10.42 korona), júliusra 178.25 márká (10.47 korona). — Ross májusra 137.— márká (8.04 korona), júliusra 141.5 márká (8.20 korona). — Zab májusra 129.50 márká (7.61 korona), júliusra 138.50 márká (7.84 korona). — Tengeri amerikai mixed májusra 114.50 márká (6.72 korona), júliusra 115.— márká (6.75 korona). — Spiritus 70 márká (árfolyam 117.40 korona per 100 márká.) Irányzat: tartott. Idő: szép.

Berlin, március 16. (Tőzsdei jelentés.) A tőzsde nem nyílt meg elő szilárd, amint azt a new orki és nyugoti tőzsdék tegnapi szilárd felolvasására való tekintettel várható volt. Ipari piacon a tegnapi forgalom élénksége után némi leűszűrés volt észlelhető, mely főképpen arra vezethető vissza, hogy a külföldi részvények mai kimaradásával a természetes reakció elmaradt. A tőzsdei hangulatot az is befolyásolta, hogy ma is érkeztek közsa hírek Brüsszelből, melyeknek további fontosságát nem tulajdonítottak. Bankok jól tartottak. Belöldi fondok állandók. nemzetközi fondok igen szilárdak. Montanérikek nem egységeseek. Később montanérikek általában igen szilárdak, vasutak jól ártartók. Canada Pacific New-Yorkra szilárd. Bankok igen csendesek. Kohók- és bányaművek részvényei élénkek, egyebek változatlanok. Jelentéskor bankok vonzóak. Montanérikek kevésbé változtak, más értékek állandók. Magánieszámitási kamat: 3 1/2%.

Berlin, március 16. (Esi forgalom.) 4%—os magyar aranyjárdék — Magyar koronajárdék — Osztrák hitelrészvény 202.10. Osztrák-magyar államvasut 136.50. Déli vasut 14.50. Kazankügyi vasut — Kibavólyi vasut — Oroszbányjegy képműz — Busesthehrak — Oroszbányjegy — (Utolsó) Lombard —

Frankfurt, március 16. (A Budapesti Napló tudósítójától.) Aranybank janszár. Esi forgalom Osztrák hitelrészvény 201.80. Német bank 219.70. Disconto 184.10. Berdini kereskedelmi bank 142.70. Gaisenkirenem — Harpen 193.20. Lanza-ohé — Glass járadék — Hibernia 192.50. Az irányzat gyengébb.

New-York, március 16. (Terményárlás.) (Zárás.) Gyapot: New-Yorkban helyben 16.— (16.45). Márc-ra 15.45 (16.02). Májusra 16.77 (16.32). New-Oreansban helyben 16.— (16.—). — Perceim: Stand white New-Yorkban 8.65 (8.65). Stand white Philadelphában 8.60 (8.60). Kaffinec m Cases 11.35 (11.35). Credit Balances at Oil City 1.71 (1.71). — Zev: Western steam 7.45 (7.50). Robe és Brothers 7.50 (7.60). — Tengeri irányzata gyenge — Májusra 65 1/2 (54 1/2). — Júliusra — (—). — Szept-re — (—). — Búza irányzata gyenge. — Pizos ősi helyben 104.— (104.—). — Máj-ra 100 1/2 (102 1/2). Jul-ra 98 1/2 (98 1/2). — Aug-ra — (—). — Szept-re — (—). — Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.5 (1.5). — Káv: fair Rio 7. sz. 6 1/2 (6 1/2). — Márc-ra 5.20 (5.20). Jun-ra 5.50 (5.55). — Lusat: Spring Wheat clears 4.25 (4.25). — Cukor: 3.—3.— (—.—3.—). — On: 27.75—28.10 (27.75—28.10). Bú: 12.50—12.75 (12.50—12.75). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, március 16. (Terményárlás.) (Zárás.) Búza irányzata szilárd. Máj-ra 96 1/2 (97 1/2). Jul-ra — (—). — Tengeri irányzata gyenge. — Májusra 68 1/2 (64 1/2). — Zev: Májusra 7.12 (7.25). Júliusra 7.30 (7.42). — Szalonna short clear 7.43 (7.43) — Sertéshús: Júliusra 14.05 (14.22). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Versék.

I.
::: És érzem, lassan-lassan üledök
Le, a Magány mélységes tengerébe . . .
A nagy vihar hajómat szeretetpéte
És egyre tombol még a forogteg . . .

Nincsen remény már s elhagyott a hit,
A part felé hiába vonz az élet:
Fáradt vagyok, odáig el nem érek
és senki nem vár, senki nem segít . . .

A vészkiáltás tomplán, hangtalan,
Némán zokogva vergődik szivemben . . .
Felmé egy hívó, mentő hang se lehet,
Az örvény von . . . Mindennek vége van . . .

II.
A lelketek üres, hazug, hideg,
A szívetek számító, léha, áluk, —
Többé nem csálnak engem sem az álomok,
Nem adom többé lelkem senkinek.

Maradjon néma mind, mi benne él,
Enyém maradjon mind, mi fényes benne
Odaadni estelen pazarlás lenne
A ti fakó, sötét lelketekér'.

S visszaadom, amit ti adtatok,
A gúnyt s a gyászt, mit értetek viseltem,
És ami volt, az lesz megint a lelkeim:
Egy érintetlen, fájó, mely ütök . . .

L-y.

+ Guy de Maupassantrol. Henry Roujon, a párisi szépművészeti akadémia főtitkárja érdekes cikket írt a Grade Revue-be Guy de Maupassantrol. Roujon egykor segédskizerközött volt Mendes azóta megszűnt lapjának, a La Republique des Letres-nek, amely az ifju Maupassant első verseit közzötte Flaubert ajánlatára. Roujon eleinte nem szerette Maupassant verseit, akkor még nem írt prózát, főként a témáik erős volta miatt, de fölülnt neki hatalmas eredetiségük, magát a poétát pedig úgy megkedvelte, hogy hamarosan vastag barátságba keveredtek. Maupassant megjelenése, írja Roujon egyáltalában nem volt valami költői vagy romantikus. Kerek, rózsáskepű, vidám és nyílt tekintetű legény volt, széles modulatokkal, a tartása minden póz nélkül való. Valami nagy tanútsággal vagy olvasottsággal nem diszekedhetett; amit Flaubert mondott neki, azt szentül tartotta, egy pár íróért, művésztért rajongott, senkit se gyűlölt, csak — a tengerészeti miniszteriumot, mert abban kellett hivatalnokoskodnia. A terveiről sohasem beszélt és ha biztatták, mért nem ír már valami hosszabb dolgot is, mint egy vers, ezt felelte:

— Ráérek, mert még csak tanulom a mesterséget, majd csak akkor fogok hozzá, ha már jól tudok írni! Egyáltalában az volt minden vágya, törekvése és célja, hogy jól tudjon írni. Nagyon szeretetreméltó tette nagy nyíltsága, szinte vidékiek egyszerűsége és vidámsága, noha a beszélgetésben valami gyújtóan élmes és szikrázóan ötletes nem volt. Sokat egyáltalában nem beszélt. Eleinte polgáriasan egyszerű volt az életmódja is. Kora reggel ket időt és tizenegykor már leült. Idegességnek nyoma se volt rajta, farksévlágyal evett és úgy aludt, mint a bunda. Ezeket a hasznos pogári tulajdonságait később leleptatta róla a dicsőség.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Március 16. —

Kinevezések. A pénzügyminiszter Balássovich Ármin pénzügyi főbiztos Lócseré pénzügyi felügyelő, — Jurisics Dusan grudgejai lakos végzett joghallgató állami végrehajtó, — a vallás- és közoktatásügyi miniszter Örvény Ivan székesfehérvári állami főreáliskolai rendes tanárt a trszelani alginmúzeumhoz, — Popa Rémsz okleveles tanítót a valisora közösi elemi iskolához, — Paul Iona okleveles tanítónt az oroszkomoróci állami elemi népiskolához, — Czenther Iona muracsányi közösi kisedővónát a drávaegyházi állami kisedővónához, — Leitinger Lujza kapknkányai állami óvónát a rákosligeti állami óvónához, — a kereskedelmiügyi miniszter Denez Adolf miniszteri irodatisztet miniszteri segédhivatali igazgatóvá, — Várdai Ferenc honvédszázadosmert harmadosztályú miniszteri hivataloszólgóvá, — az igazságügyminiszter Lieb Jenő esztergomi járásbírószághoz díjontk és Kömley Károly altiszte az esztergomi járásbírószághoz irnokkát, — Papp György szamosújvári lakos, ügyvédi irnokt a kékesi kir. járásbírószághoz végrehajtóvá, — Boltizár László ökrmezési járásbírószághoz telekkönyvezetőt a szatmárnémeti törvényeszköz nevezte ki.

Kivendelőzések. Az igazságügyminiszter dr. Tengler Jakab pancsovai törvényeszköz albirót az antalfai járásbírószághoz mint végleges székhelyre, Tolvaj Lajost a beregzászi ügyészség kerületbe ügyészségi megbízottul, Laber Viktor monori járásbírószághoz aljegyzőt a monori járásbírószághoz mellett alkalmazotti ügyészségi megbízottul rendelte ki. Anyakönyvi kinevezések. A helyügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Arvamegyében a párnaczi anyakönyvi kerületbe Guoth Miklós segédjegyzőt, Csanádvármegyében az alberti anyakönyvi kerületbe Gülinger Lajos közösi irnokt, Hunyadvármegyében a demusai anyakönyvi kerületbe Székely Jenő segédjegyzőt, Hunyadvármegyében a felcsúzlivási anyakönyvi kerületbe Tóth János közösi bírót, a maroslymosiba pedig Keresztes Kálmán helyettes segédjegyzőt, Krassó-Szörényvármegyében a zgribesti anyakönyvi kerületbe Papp Miklós helyettes segédjegyzőt, Máramarosvár-

megyében a nagybocksói anyakönyvi kerületbe Fábán Bertalan segédjegyzőt, a budfávbai pedig Moys György segédjegyzőt, Nógrádvármegyében a szalkai anyakönyvi kerületbe Zuborics Ábrahám helyettes körjegyzőt, a karancseszli anyakönyvi kerületbe pedig Fligel Pál segédjegyzőt anyakönyvvezetőkké, továbbá a szriki anyakönyvi kerületbe Szilassy Béla helyettes jegyzőt, Pest-Pilis-Solt-kiskunvármegyében a kocseri anyakönyvi kerületbe Petrány Deszö segédjegyzőt, Pozsonyvármegyében az alsóváradsi anyakönyvi kerületbe Kovács Gyula segédjegyzőt, Szatmárvármegyében a komorznai anyakönyvi kerületbe Décsé Karoly helyettes körjegyzőt, Szekesvármegyében a szeszahuzi anyakönyvi kerületbe Burea Miklós körjegyzőt, Szepesvármegyében a kromteleb pachtvidéki anyakönyvi kerületbe Kardos Dávid néptantót, Szolnok-Dobokvármegyében a cságorbóti anyakönyvi kerületbe Mezei Aurél jegyzőt, Ungvármegyében horolyi anyakönyvi kerületbe Gálgecy Karoly helyettes segédjegyzőt, Veszprémvármegyében a zirczévidéki anyakönyvi kerületbe Arondécky Gyula helyettes körjegyzőt anyakönyvvezetőkké nevezte ki és a házassági anyakönyv vezetését és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

Pályázatok. A nagybekerületi pénzügyigazgatóságnál pénzügyi irodatisztai állásra, postamesteri állásra helyi szerződés mellett Kétyen, a szegedi járásbírószágnál albirói állásra, a battonyai járásbírószágnál irnok állásra, a balassagyári Intézet-Ügyészségnél irnok állásra, a bécsi katonai földrajzi Intézetben egy műszaki segéd állásra, a soproni pénzügyigazgatóságnál nyilvántartási biztosi állásra, a marosvásárhelyi főbányahivatalnál pénzügyi számtiszt állásra, a szeszahuzi járásbírószágnál albirói állásra, az aradi járásbírószágnál irnok állásra, egy katonai gyógyszerártnál egy másodosztályú műszaki segédi állásra pályázat hirdettek.

Időjelzés.

As Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése.

— Március 16. —

Table with columns: Állomások, Ma reggel 7 óráig, Időköz 4 óráig, Hőmérséklet. Rows list various locations like Akna-Szafina, Szatmár, Vasáros-Namény, etc., with corresponding weather and temperature data.

Jelek magyarázata: K. = kelet, Ny. = nyugat, D. = dél, É. = észak. A felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, ● = eső, * = hó, ≡ = köd, ☼ = zivatar.

Háznakban az idő, a keleti határmegyékben esett kevés esővel ellentétbe, száraz volt. Dér és gyenge éjjeli fagy mindentel előfordult.

Az északi depresszió északkelet felől vonult és a maximum, melynek magva Németország van, egész Európa felett kiterjedkedett.

Európában nagyobb esők csakis Orosz-meg Törökországban voltak és a hőmérséklet Franciország felől emelkedett.

Küldés: Lényegtelen hálvátózással tulnyomóan száraz idő várható.

Vizállás.

Table with columns: Mác. Márc. 16. 12 óráig, M. Sziget, M. Márc. 16. 12 óráig. Rows list various locations like Inn Schárding, Duna Pannau, Bécs, Pozsony, etc., with water level data.

REGÉNY

GÖSTA BERLING

SVÉD REGÉNY

Írta: LAGERLÖF ZELMA

(5)

— De a számunk nem volt teljes, kegyelmes ur. Hiszen tudjuk, hogy a költészet tizenkettes csoportjában mindig kellett egy Lokenak, egy Prometheusnak, egy Ganelonnak lennie.

— Kegyelemes ur! Isten hozta!
— Lám, lám! — mondta a gonosz. — Szép szavak, szép szavak. És nekem alig van időm, hogy válaszoljak rájuk! Annyi a dolgom, barátaim, de annyi! Ha nem kellene rögtön távozzom, bármily szerepben a rendelkezésekre állanék. Köszönet a szíves fogadtatásért, bajtársak. A viszontlátásra!

Akkor megkérdezték a lovagok, hová is megy olyan sietve és ő erre azt feleli, hogy maga Ekeby urnöje, az őrnagyné várja, hogy feljuttassa a szerződésüket.

Nagy ámulat fogja el a lovagokat. Szigorú és helyre egy asszony az ekebyi őrnagyné. Egy tolna roszot is elvisz a vállán. Elszállítja az éret Ekebybe a bányákból. Ugy alszik, akár a kocsislegény a szőrén, valami zsák a fejevére. Telen felügyel a milére, nyáron deszkaszállítványt usztat a Löt-tón. Akarat van ebben az asszonyban. Káromkodik, mint valami síhedér, eligazgatja a hét birtokát és a szomszédjai jószágát, kormányozza a maga községét és a szomszéd-községeket, az egész szép Wermlandot. A hontalan lovagoknak pedig anyja téli és ezért ezek beudagát a fülükét, ha az a hir jutott el hozzájuk, hogy az őrdögöl szövetkezik. Nagy ámulattal kérdik hát tőle, milyen szerződést kötöttek vele.

— Ő pedig, a fekete, feleli nekik, hogy hét jószágot ajándékozott az őrnagynénak azért az ígéretet, hogy minden esztendőben egy lelket küld neki.

— Ő, micsoda írtózat szorította össze a lovagok szívét!

Hiszen tudták, de nem értették mindezt. Ekebyben minden évben meghal egy férfi, egyik a lovagszárny lakói közül, egyik a vidámak, a gondatlanok, az örök ifjak közül. Nos igen — a lovagoknak nem kell megörögedniük! Ha reszketők kezük nem tudja már tartani a poharat, ha felig megvakult szemük nem tudja már megkülönböztetni a kártyát — mit ér akkor nekik így az élet, és mire valóik ők akkor az élet számára? Addig haljanak meg a pillangók, amíg sűt a nap.

Hát csak most értették ők meg a dolgok igaz jelentését.

Jaj annak az asszonynak! Hát azért adott nekik annyi lakomát, ezért íhatják az ő erős sörét, édes pálinkáját, hogy az ekebyi ivóból és a játékasztaloktól a sötétség fejedelméhez zuhanjanak le, minden évben — minden rohanó évben egy közülük.

Jaj annak az asszonynak, jaj a boszorkánynak! Erős, pompás férfiak jöttek ide Ekebybe, hogy azután odaigérjék őket. És ő a romlásba döntötte őket; az agyuk elviszacosodott, a tüdejükből száraz hamu lett, a lelkük elborult, amikor a halálos ágyba roskadtak, hogy reménytelenül, lelküket vesztetten induljanak hosszú utakra. Jaj annak az asszonynak! Így halta meg azok is, akik derekabb férfiak voltak náluknál és így kell nekik is meghalniuk.

De sokáig nem vesztelnek ott a lovagok, a rémület dermesztésében.

— Kárhozat fejedelmé! — kiáltják. — Azzal a boszorkánynyal nem kötőd meg többé vérellerolt szerződésed; meg kell halnia.

Borgh Keresztély, az erős kapitány, a kovácsműhely legsúlyosabb kalapácsát kapta a vállára; azzal fogja beverni ennek a szörnyetegnek a fejét.

— Több lelket nem fog neked áldozni. Téged pedig, sátánfejűt, az őrle tesznek és aztán rád eresztjük a vasrudkóvaló nagy pörölyt. És amíg lesep a pöröly, odaszorítunk erősen a fogókkal; majd megtanítunk téged, hogy kell vadászni lovagielkekre!

Hogy gyáva a fekete ur, az már régi história s az, hogy a súlyos pöröly alá kerüljön, sehogy sincs inyenére. Visszahívja Bergh Keresztélyt és alkudozni kezd a lovagokkal.

— Foglaljátok el a hét vashámort a jövő évben, vegyétek el, lovagok, de hagyjátok meg nekem az őrnagynét!

— Azt hiszed, hogy olyan alacsony a lelkünk, mint az övé? — mondja Gyula pajtás — Ekebyt és a hét jószágot akarjuk, de az őrnagynéval magad egyezkedjél.

— Halljuk Göstát! Halljuk Göstát! — mondja a szolid Löwenberg — Gösta Berling beszéljen,

az ilyen fontos dologban az ő véleményét kell hallanunk.

— Képtelenség az egész! — mondja Gösta Berling — lovagok, ne vezetessétek félre magatokat! Mik vagyunk mi az őrnagyné ellenében? Bármilyen legyen is a lelkünkkel, de szabad akaratunkból ne legyünk hálátlan gazok, s ne viselkedjünk úgy, mint a hitványok és árulók. Sokkal régebb idő óta eszem már az őrnagyné kegyerét, semhogy esorben tudnám most hagyni.

— Hát csak siess a pokolba, Gösta, ha kedved van rá! Mi már csak inkább Ekebyt kormányozzuk.

— De hát egészen megörültetek, vagy végképpen elítálotok az eszetekeket? Hát azt hiszitek, hogy ez mind igaz? Hát azt hiszitek, hogy az őrdög? Hát nem látjátok, hogy az egész csak átkozott hazugság?

— Lám, lám, lám! — mondja a fekete ur. — Még mindig nem tudja, hogy egyebet sem tesz, mint a pokol felé utazik, pedig már hét éve él Ekebyben! Nem tudja, milyen messzire jutott már.

— Ej mit, képtelenség, őreg! Hiszen magam segítettétek be a kemencébe!

— Mintha ez olyan fontos volna. Mintha azért nem lehetnék én éppen olyan őrdög, mint bárki más. Igen, igen, Gösta Berling! Többször én biztos vagyok. Te már alaposan kinevelődött az őrnagyné keze alatt.

— Megmentett! — feleli Gösta. — Mi lett volna belőlem nélküle?

— Lám, lám, lám! Mintha neki nem is lett volna meg a maga célja veled, amikor itt fogott Ekebyben. Sok embert csábíthatsz be a csapdába, sok tehetséged van. Egyszer meg akartál tőle szabadulni, hazatértél tőle s munkás lettél; a magad kegyerét akartad enni. Mindennap elment ama ház előtt és szép lányok voltak vele. Egy napon Sinclairre Marianné kereste fel; akkor eldobtad szerződésed, kötnyedet, Gösta Berling, és újra lovag lettél.

— Az ut házam előtt vezetett el, tőkfilkő.

— Persze, hogy ott vezetett el. Később Borgha kerültél, Dohna Henrik háziatitójára letélél és csaknem Márta grófnő veje is. Ki az oka annak, hogy Ebba grófnő megtudta, hogy csak elcsapott pap vagy, amire aztán kikoszarozott? Az őrnagyné csinálta ezt, Gösta Berling! Vissza akart szerezni.

— Eh, mit! — feleli Gösta. — Dohna Ebba meghalt rögtön azután. Őt úgy sem kaptam volna meg.

Most a fekete ur egészen közel ment hozzá és az arcába sziszegte:

— Meghalt... persze, hogy meghalt. Megölté magát miattad... ezt tette, de ezt senki sem mondta meg neked.

— Nem vagy te olyan gonosz őrdög! — mondja Gösta.

— Az őrnagyné csinálta az egész dolgot, én mondom ezt neked! Meg akart kaporítani megint a lovagszárnya számára!

Gösta hangosan felkacagott.

— Nem vagy te olyan gonosz őrdög! — kiáltotta vadul. — Miért ne kötnék veled szerződést? Megszerezheted nekünk a hét-jószágot, amikor akarod.

— Jó, hogy nem állsz már szerenesédnek az utjába.

A lovagok megkönnyebbülten sóhajtottak fel. Annnyira jutottak már, hogy semmibe sem tudtak fogni Gösta nélkül. Ha ő nem ment volna bele, semmi sem lett volna a szerződésből. Végre megkötötték az őrdögöt a szegény lovagok nézve, hogy hét vashámorhoz jussanak.

— Aztán jól vigyázzatok, — mondta Gösta. — A hét jószágot azért fogadjuk el, hogy a lelküket megmentsük és nem azért, hogy gazdag földesurakká legyünk, akik pénzt számlálgatnak és vasat mérlegelnek, nem száraz pergamentek, nem pénzes zsákok leszünk, hanem lovagok leszünk és azok is maradunk!

— Bölcs aranyzemek! — dünnyögte a fekete ur.

— Hát, ha nekünk akarod adni egy évre a hét jószágot, jó, elfogadjuk, de jegezd meg magadnak, ha ezalett olyan valamit követünk el, ami nem lovagokhoz méltó, ha olyan valamit teszünk, ami hasznos, okos, vagy hitvány, akkor elviheted magaddal mind a tizenkettőt, mikor az év elmúlt és annak adhatod a jószágokat, akiknek akarod.

A gonosz a tenyerét dörzsölte a gyönyörűségétől.

— De ha úgy élünk, mint igaz lovagokhoz illik — folytatta Gösta — akkor soha többé nem köthetsz semmiféle szerződést Ekebyre nézve és ebben az évben sem tölünk, sem az őrnagynétől jutalmat nem kapsz.

— Ezek kemény feltételek! — mondja az őrdög. — Ah, kedves Gösta, egyetlen lelket csak nem kellene sajnálnod tőlem, egyetlen picit kis lelket. Nem kaphatnám meg talán az őrnagynét? Miért kiméled éppen csak az őrnagynét?

— Nem kalmárkodom effélé árucikkal

— üvölti Gösta. — De ha szükségem van mégis egy lélekre, akkor menj Forsba és vidd el magadnak Sintramot. Az megerett a pokol számára, arról jótállok.

— Lám, lám, lám! Ez már beszed — mondja az őreg ur s még csak nem is pislog hozzá. — A lovagok, vagy Sintram... egyre megy. Kővér esztendő lesz ez.

Azután megírták a szerződést. Gösta kis újjának a vérből, a Gonosz fekete papírjára és az ő ludtollával.

Mikor aztán készen vannak, a lovagok ujjonganak. Most már egy álló évig övek a világ... később meg majd kivágnak magukat.

Féltrejelik a székeket, egymásnak nyújtogatják a kezüket, kört akarnak és a fekete padlón vad forgatásban táncolják körül a pucosos üstöt. A kör közepén a Gonosz a hatalmas ugrásokkal, aztán egyszerre csak végigfekszik egész hosszában az üst mellett és iszik.

Arra Boereneutz is leveti magát melléje, majd Gösta Berling és a többiek is letelepednek az üst körül és a szájukhoz hajlítva, sorra isznak belőle. Hanem aztán olyat löknek rajta, hogy felborul és az egész forró, ragadós itai a fetregő alakokra ömlik.

Mire szitkozódva feltápaszkodnak, a Gonosz már eltűnt, de fényes ígéretei ott lebegnek, mint sugárzó koronák a lovagok feje fölött.

A karácsonyi lakoma.

Karácsony napján Samzelius őrnagyné nagy ünnepi lakomát ad Ekebyben.

Es ott ül mint háziasszony az asztalnál, amely ötven vendégre van megterítve. Ott ül fényben, pompában; kurta prömes ujjára, maga varrta ruhája, agyagpipája eltűnt. Selyem suhog rajta, arany ékesíti karját, gyöngyök hűsítik fehér nyakát.

De hol vannak a lovagok, hol vannak ők, akik a kovácsműhely fekete padlóján a csillogó rézüstből Ekeby új gazdájának egészségére ittak?

A kályha mellett egy sarokban ülnek a lovagok külön asztalnál; ezen a napon nincs hely számukra a nagy asztalnál. Hozzájuk az étel későn jut el és a borok csak száken, hozzájuk nem röppennek át a szép hólygek pillantásai, senki nem figyel ott Gösta férfára.

A lovagok pedig szelidített csikókhöz, lankadt vadakhoz hasonlítanak. Csak egy órat alhattak az éjszaka, aztán a fáklyák világánál és a csillogó fényénél a hajnali misere hajtottak. Látták a karácsonyi gyertyákat, hallották a karácsonyi énekeket s areuk olyan lett, mint a szelid gyermekek. Karácsony éjszakáját ott a kovácsműhelyben úgy elfelejtették, mint ahogy valami rossz álmod felejt el ember.

Nagy és hatalmas az ekebyi őrnagyné. Ki meri fölemelni ellene a kezét, ki meri kinyitni a száját, hogy ellene tanuskodjék? Bizonyára nem a szegény lovagok, akik éveik ették a kegyerét és éltek a házában. Oda ülteti őket, ahova akarja, elzárhatja előlük az ajtót, ha úgy tetszik neki és ők még csak el sem szabadulhatnak a hatalmából. Isten legyen velük! Ekebyn kívül nem is élhetnek.

A nagy asztalnál élvezik az életet; ott Sinclairre Marianné szép szeme ragyog, ott az élénk Dohna grófnő vig kacagása hangzik.

De a lovagoknál esend van. Nem az volna-e helyén, hogy ugyanannál az asztalnál, ahol a gonosz üvölt, üljenek ők is, akik az őrnagyné jóvoltából a pokolba zuhannak majd? Micsoda megalázó rendezkedés ez azzal az asztallal ott a kályha mögött a sarokban? Mintha a lovagok nem volnának méltóak arra, hogy az elsőkelőségek társaságában foglaljanak helyet.

Hogy büszkélkedik az őrnagyné ott a borgi gróf és a broi prépost között. A lovagok lelógatják a fejüket, mint a gyermekek, akiket a sarokba állítanak. És e közben ébredezni kezdenek bennük az éjszaka gondolatai.

Bátortalanul születnek csak az élénk ötletek, a vig mesék, ott a sarokban az asztalnál. Ott az éj haragja, az éj fogadalmai elevenednek meg az agyokban. Gyula pajtás ugyan rémitgeti Bergh Keresztélyt, az erős kapitányt, hogy a sűlt eszűszármadár, amit a nagy asztalnál körülhordanak éppén, nem lesz elég az egész vendégseregnek, de ez az ötlet nem sül el.

— Nem lehet elég — mondja — az már bizonyos. Hanem azért ez nem hozza őket zavarba, Keresztély kapitány, nekünk itt a kis asztalnál varjút süttötek.

Boereneutz ezredes ajka azonban csak bágyadt mosolyra torzul a gyér bajusz alatt. Gösta pedig olyan egész nap, mintha agyon akarna valakit verni.

— Hát nem jó a lovagoknak akármilyen étel? — kérdi.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG

Gazdasági hírek. Bulgária ismét fölmondja a kereskedelmi szerződéseit. Mult évi októberében is megítélte tudvaleg ezt De már novemberben újból visszavonta a fölmondást. Lehet, hogy ez a mostani fölmondás sem a legutolsó még. Mert hiszen nem gazdasági vívmányokért mozgóldók a kis Bulgária. Inkább állami jogi pozíciójának kiépítéséért. A fennálló szerződés különben egy évig még érvényben maradás utólagos megújítására annál inkább lehet számítani mert Bulgária a közös vámterületre való jog viszonyra a maga érdekében egyenesen utalva van. — A budapesti vasnagykereskedők és a vasraktól fölhevására szándékúba léptek és a következő kereskedelmi tevékenységét valószínűleg külön óárusítóiroda útján fogják ellátni. Az új kereskedői kartell elője az eladási árak szabályozása, más szóval a vásárok terén uralkodott verseny megszüntetésével az árak fölemelése. — Az Országos Iparegyesület összes szakosztályai pünktelen, e hó 18-án délután hat órákor az egyesület helyiségében (VI., Uj-utca 4. szám. I. emelet) egyetemes ülést tartanak melyen kiünnözösgazdánk, Bosányi Endre „A Lszvizsgálat kérdéseiről” címen elővlasást fog tartani.

Vásárdőzsnaok. (Vámos és Bruszt hatóságai közvetítők üzenel jeleése a Budapesti Napló részére) Az élelmiszerpiac forgalma ma sem volt minden tekintetben kielegő fölfolyás, habár a hozatok már nagyobbak voltak, de még mindig alig fedezik a szükségletet. Részeiteiben a következőleg alakult az üzlet: **Húsárak:** Vidéki marhahús eleje 76—83, hátulja 82—104 korona 100 kilónk nt. 0.67 borjú bőrbőn hosszan mérve sulyvonás nélkül 80—90 fillérrel nyerek elhelyezést kilónknt minőség szerint. Lehu-zott sertésűs 11—124, sertésűs szalonával 110—120 fillér kilónknt. Barányok párja minőség szerint 8—15 korona. **Tőgás** ára kisebb hozatok mellett emelkedett és ma I. rendű telt árú 63—64, gyengébb minőségű apró árú 60—62 koronát jegyzett eredeti ládánknt. A veltékűs jó és így nagy tételek feleki dést ajánlatjuk. **Tejtermékek** I. r. szűv. teava 240—260, jó friss (közveti) 170—190, tehéntúrú 20—22 fill. kilónknt. **Vajott baromfi.** I. rendű. szépen tisztán kezelt hizott ludak kilója 150—160, hizott pulykák kilója 110—160 fillér minőség szerint. **Élelmiszeripari szilárd az üzlet.** **Vadárak:** szarvas (6—80, dőmivad (6—9) vad-diszó 60—100 fillér kilónknt. **Dehgyémésítő** vidékre a következő árakon szállítatunk: I. r. narancs 160-as 7.—, 200-as 7.—, 300-as 8.50. 300-as 7.60 korona ládánknt. Kősmáranacs 100 kilója 18.— korona. Vörpiros narancs is van allandak rakáron I. rendű citrom 300-as 6.60 300-as 7.— korona ládánknt.

Szeszarak. A kontingens nyersszesz ára Budapestben 44.50 korona pénzben, 45.60 korona áruban. — **Bécsben** a kontingentál készáru 43.40 korona pénzben, 43.80 korona áruban.

Sertés konzumvársi jelentés. (A székesfővárosi sertésvásár és közbizottság intézősége.) Március 16-án. Főhatás összege 870 darab sertés, — darab sült. Előző napi eladátnak maradvány 33 darab sertés — darab südő, összesen 403 darab sertés, — darab südő. Eladottak 296 darab sertés — darab südő. Eladatlannak maradvány 107 darab sertés, — darab südő. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok. Következő árak jegyzeteltek: Zs sertés: Öreg I. rendű 350 kilogramm feleli 99—, 100 fill. II. rendű 280—300 kilogrammig — fillérig, II. rendű sertéjeit — fillérig, kanló — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogramm feleli 105—106 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogramm 94—106 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm 94—96 fillérig, südős 92— fillérig, malac — fillérig Hussertés: nehéz 300 kilogramm feleli — fillérig, könnyű 140—200 kilogramm 102 fillérig, südős — fillérig malac 40 kilogramm — fillér. Árak minden tevonás nélkül kilogrammonknt, élelcsulyban értendők.

A budapesti gabonatózsda.

Budapest, március 16.

Lanyha irányzat mellett 18.000 métermássa buza került a forgalomba 5 fillérrel alacsonyabb árakon.

Más gabonanelemeknek mérsékelt volt a forgalom és az árak nem változtak.

Eladottak:
Buza. Tiszavideki: 200 mm. 80 k. 8 K. 82½ f., 800 mm. 80 k. 8 K. 80 f., 3400 mm. 80 k. 8 K. 62½ f., 1000 mm. 79½ k. 8 K. 76 f., 600 mm. 79 k. 8 K. 80 f., 1000 mm. 79 k. 8 K. 76 f., 2000 mm. 78½ k. 8 K. 72½ f., 500 mm. 77.8 k. 8 K. 40 f.
H.-M.-Vasárhelyi: 2000 mm. 79 k. 8 K. 66 f. (április 15-re száll).
Pestmegyei: 150 mm. 79½ k. 8 K. 50 f.
Ferhási: 2800 mm. 73 k. 8 K. 65 f., 2000 mm. 78 k. 8 K. 56 f.
Törökbecsei: 1000 mm. 77.3 k. 8 K. 22½ f.
Szertvai: 1900 mm. 74 k. 7 K. 70 f.
Mina három hónapra.
Rozs: 680 mm. 6 K. 53 f., hajóra száll., 500 mm. 6 K. 50 f., 100 mm. 6 K. 60 f. paritásra.
Zab: 100 mm. 5 K. 95 f., 100 mm. 5 K. 70 f.
Készárúvásáris mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde s:okásai szerint készpénzben és

kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint 50 kilogrammonkint.

M a s s a	Kilós	Kilogrammonkint		Kilós	Kilogrammonkint	
		K.-szól	K.-ig		K.-szól	K.-ig
Tiszavideki	78	8 20	8 50	79	8 55	8 75
"	77	8 40	8 60	80	8 70	8 81
"	76	8 45	8 65	81	8 70	8 80
Fehérmegye	76	8 30	8 50	79	8 60	8 65
"	75	8 20	8 40	78	8 50	8 70
"	74	8 10	8 30	77	8 40	8 60
Pestvidék	74	8 30	8 50	79	8 60	8 65
"	73	8 20	8 40	78	8 50	8 70
"	72	8 10	8 30	77	8 40	8 60
Bánági	70	8 15	8 45	79	8 40	8 60
"	77	8 25	8 55	80	8 50	8 65
"	76	8 20	8 50	79	8 50	8 65
Bácska	75	8 25	8 50	79	8 50	8 65
"	74	8 20	8 50	78	8 40	8 60
"	73	8 15	8 45	77	8 30	8 50
Szab	78	8 30	8 55	81	8 60	8 80
"	76	8 20	8 50	79	8 50	8 65

Egyéb gabonafajták	Kilós	Kilogrammonkint	
		K.-szól	K.-ig
Mész	5	6 50	6 70
"	4	6 45	6 60
Aszfa	5	6 50	6 10
"	4	6 30	6 00
Kalás	5	6 30	6 40
"	4	6 20	6 30
Tengeri	5	6 40	6 50
"	4	6 30	6 40
"	3	6 20	6 30
"	2	6 10	6 20
Repos	10	10 85	10 85

A határdőzsnaok folyamán a következő kőtezők történtek:

Áprilisi buza 1904. : 8.19—8.20—8.18—8.23—8.27
Májusi buza 1904. : 8.25
Októberi buza 1904. : 8.11—8.12—8.09—8.19
Áprilisi rozsa 1904. : 6.54—6.56—6.53—6.56
Októberi rozsa 1904. : 6.60—6.61—6.59—6.61
Májusi tengeri 1904. : 5.25—5.23
Juhusi tengeri 1904. : 5.87—5.88
Áprilisi zab 1904. : 5.43—5.47—5.52
Októberi zab 1904. : 5.56—5.63
Augusztusi repce 1904. : —

Dél egy órákor a következő záróáraknál állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Áprilisi buza 1904. : 8.25—8.27
Májusi buza 1904. : 8.28—8.29
Októberi buza 1904. : 8.13—8.19
Áprilisi rozsa 1904. : 6.56—6.57
Októberi rozsa 1904. : 6.64—6.66
Májusi tengeri 1904. : 5.81—5.82
Juhusi tengeri 1904. : 5.42—5.44
Áprilisi zab 1904. : 5.51—5.52
Októberi zab 1904. : 5.55—5.57
Repos augusztusra : 11.80—11.40

Délután 161 5 órákor szűrték:

Áprilisi buza 1904. : 8.24—8.25
Októberi buza 1904. : 8.13—8.17
Áprilisi rozsa 1904. : 6.55—6.53
Októberi rozsa 1904. : 6.65—6.66
Áprilisi zab 1904. : 5.60—6.51
Októberi zab 1904. : 5.65—6.66
Májusi tengeri 1904. : 5.81—5.82
Juhusi tengeri 1904. : 5.42—5.43
Augusztusi repce 1904. : 11.80—11.40

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsdén megnyitások nyugodt irányzat mellett csendesen indult az üzlet. Dőiben alacsonyabb berlini jegyzésekre és helyi eladásokra mérsékelt forgalom mellett gyöngült az irányzat. A vezető értékek ártályama lemorzsolódott. Valuta és ércáru szilárdabb.

A helyi értékek piacán csendes volt a hangulat. **Értéktőzsde:** Osztrák Hitelrészvény 644.——642.50—643.50. Magyar Hitelrészvény 765.00—762.50—762.50. 4% koronaráradék 98.05—98.06. Jelzálogbank részvény 519.—519.—519.—. Rimamurányi vasúni 479.50—479.—479.—. Osztrák-magyar államvasut 641.50—640.50—640.50. Városi villamos vasut 321.—321.—321.—. Budapesti közúti villamos vasut 586.—586.—586.—. korona.

A déli tőzsdén zárultak: Osztrák Hitelrészvény 642.—. Magyar Hitelrészvény 76.—. 4% koronaráradék 98.05. Jelzálogbank részvény 519.50. Rimamurányi vasúni 477.—. Osztrák-magyar államvasut 639.76. Városi villamos vasut 321.—. Budapesti közúti vaspályá 586.—. Drasene 456.—459.—. korona.
1/4 órákor szűrték: Osztrák Hitelrészvény 641.25. Magyar hitelbank részvény 769.00. Lezámitólok bank részvény 453.00. Rimamurányi vasúni részvény 476.60. Osztrák-magyar államvasut részvény 633.—. Közúti vasut részvény 655.—. Városi villamos vasut részvény 320.05 korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.		
Pénz Ára	Pénz Ára	
Arany, 50 aranyfrók	117 75 118.25	1870. all. nyer.-köl.
Arany, med. márc.	117 75 118.25	200 K. 48.—
Koronajárék	98 19 98.50	Magy. földterhek
Koronaj. all. márc.	98 — 98.25	kővény
Koronaj. 3/100	98 15 98.50	Horr.-Szlav. jelzál.
Allamköl. vaskapu	98 15 98.50	jelzál. részvény
all. aranybank	98 15 98.50	Tiszai és szegedi
		nyer.-kölés. 300 K.
		105.50 109.50
b) Osztrák államadósság.		
Koronaj. máj.—nov.	99.40 99.30	Erdély. 4% all.
Papír, feb.—aug.	100.— 100.50	Arany, 50 aranyfrók
Erdélyárak	100.— 100.60	Koronajárak
		98.25 99.75
c) Itelen államadósságok.		
Hollandi all. köte.	95.— 96.—	Szab. els.-kölés. 2% ..
Bolgar államadósság	100.— 100.—	Ugyanaz oszt. felel.
Jelzálogköte.	100.— 100.—	bélyegzettel 2% ..
		92.— 97.—

d) Egyéb nyilvános kölcsönök.

Budapest évi 1897. 4% kölcs.	97.25	98.—	Temes-Egys.-láru-lai 4%	98.—	98.—
Bankok.					
Angol-osztrák bank	270.—	281.—	Magyar kereskedel.	664.—	668.—
Banósi bank	103.—	106.—	Magyar lezámitólok	458.50	454.50
Elő magyar iparbank	320.—	323.—	Ugyanaz márc. ill.	644.—	645.50
Flumet-tőzsdéi bank	130.—	142.—	Magy. kösp. jelz.	1070.—	1095.—
Hazai bank részvén.-társaság.	210.—	212.—	Osztr. hitelbank	1603.—	1618.—
Hermes M. All. Vélköl. Rt.	240.—	250.—	Osztrák-magyar bank	2703.—	2763.—
Horrát orsz. jelzál. logbank	230.—	235.—	Pest magyar lezámitólok bank	563.—	567.—
Magyar Államias hitelbank	700.50	761.—	Unióbank	373.—	373.—
Magyar Államias hitelbank	460.—	460.—	Horrát keresk. bank	—	—
Ugyanaz márc. ill.	460.—	460.—	M. agr. és járadék	1470.—	1700.—
Ugyanaz júli. ill.	460.—	460.—	Magyar jelzál. logbank	—	—
Ugyanaz márc. ill.	612.50	619.50			

Malmok.					
Concordia-malom	1230.—	1240.—	Henger-malom	800.—	850.—
Elő bpesti malom	437.—	437.—	Molnár és súllók	300.—	410.—
Erzsébet-malom	238.—	248.—	Victoria-malom	496.—	498.—

Hányak és tőglaryak.					
Bpest-szentlőrinc tőglaryár Rt.	802.—	810.—	Közénbánya és tőglaryár	498.—	493.—
Egyesült tőglaryar	50.—	51.—	Magyar szarv. részvén.-társaság	98.—	100.—
Közénbánya tőglaryar	228.—	235.—	Magyar All. Közénbánya Rt.	265.—	270.—
Felsőmagyarors. bányászati és tőglaryar	435.—	435.—	Magyar kerámia-gyár részv. társ.	115.—	130.—
Kis-Szebeni gránit-részvén.-társaság	245.—	250.—	Ujlaki tőglaryar	542.—	545.—
Kőbányai tőglaryar	923.—	960.—			

Takarékpénztárak.					
Bélvárosi takarékpénztár Rt.	225.—	230.—	Egyesült Budapesti Takarékpénztár	2300.—	2320.—
Budapesti II. r. takarékpénztár	—	—	Ugyanaz márc. ill.	550.—	560.—
Budapest-Erzsébetvárosi	205.—	210.—	Országos központi	1675.—	1685.—
Bpesti II. r. takarékpénztár	402.—	414.—	Ugyanaz márc. ill.	2000.—	2100.—
			Ugyanaz júli. ill.	1000.—	1000.—
			Ugyanaz márc. ill.	747.—	767.—

Közlökedési vállalatok részvényei.					
„Adria” m. tengeri	475.—	478.—	Déli vasút	52.—	53.—
Budapesti közúti vaspályá	589.50	586.—	Ugyanaz márc. ill.	85.—	87.—
Budapesti közúti vaspályá	589.50	586.—	Kassa-óderbergi	270.—	280.—
Budapesti vill. vasút	516.50	517.50	Magyar-győri vasút	400.—	401.—
Budapesti vill. vasút	320.50	321.50	Osztrák-magyar államvasut	630.50	640.—
Budapest-pesti közp. vill. kv.	170.—	175.—	Pecs-Borsos vasút	450.—	432.—

Könyvnyomdai részvények.					
Athenaeum	22.—	23.—	Festi könyvnyomda	2700.—	2800.—
Franklin-Társulat	100.—	110.—	Részv. társ.	—	—
„Pallas” irod. és nyomdai Rt.	—	—			

Különféle vállalatok részvényei.					
Által. wagnonkölcsön Rt.	680.—	700.—	„Hungaria” márc. 4%	315.—	325.—
Budapesti Áll. Villamosági Rt.	308.—	312.—	Kőbányai pólyárt	221.—	228.—
Elő magyar beütő Rt.	205.—	215.—	Magyar cukoripar	1600.—	1680.—
Elő magyar gyapjú Rt.	620.—	—	Magyar textilipar	282.—	290.—
Elő magyar részvén.-társaság	2400.—	2450.—	Nemzetk. vállalat	548.—	550.—
Elő magyar részvén.-társaság	470.—	490.—	Royal szálló	640.—	650.—
Elő magyar szálló részvén.-társaság	515.—	525.—	Szegedi kerendely	—	—
Flumet-víznyomdai	2225.—	2265.—	Dohányjav. részvén.-társ.	517.—	519.—
Gschwindt-tele	95.—	100.—			

Sorjegyek.

Hazilla-sorjegy	18.—	20.—	Olasz vörö-kerekest sorjegy	42.—	44.—
Budapesti áll. villamosági Rt.	21.—	23.—	Ugyanaz oszt. felel. bélyegzettel	45.—	47.—
Bocavárosi nyerkölcs.	160.—	160.—	Osztr. vörö-kerekest sorjegy	58.—	58.—
Ugyanaz márc. ill.	9.75	10.75	Osztrák pólyárt	465.—	475.—
Ugyanaz júli. ill.	9.75	10.75	Falfly-sorjegy	100.—	117.—
Magyar vörö-kerekest sorjegy	25.—	27.—			
Ugyanaz márc. ill.	28.80	30.80			

Biztosító-társaságok.

Bécsi biztosító társulat	436.—	446.—	Fonotere, pesti bék. Intezet 6% ..	290.—	290.—
Bécsi élet- és járadékbi. társ.	610.—	625.—	Magy. jég- és víziom. bi. intezet	315.—	325.—
Elő magyar vörö-kerekest bi. társ.	8000.—	8020.—	Nemzetk.		

korona, vörös aprószemű 42.—48.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bánácsi — korona, középszemű 60.—58.— korona, nagy szemű 54.—58.— korona, Disznóvár: budapesti 67.—67.50 korona, vidéki — korona, Táblaszalonna: légszártott vidéki — korona, városi 4 darabos 86.—57.— korona, 3 darabos 83.50—59.— korona, Rüstölt — korona, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 17.50—17.75 korona, 120 darabos — korona, 100 darabos 22.50—22.75 korona, 85 darabos 26.25—26.50 korona, azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 16.75—17.— korona, 100 darabos 22.25—22.50 korona, 85 darabos 25.—25.50 korona, Szilvai: sláviai 15.25—15.75 korona, szerbiai 13.25—13.75 korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előző napi a külföldi piacok magasabb jegyzéseire és az osztrák parlament helyzetének kedvezőbb megítélésére nagyon szilárd iránnyal nyílt meg, az emelkedett ártílyamok azonban az üzlet későbbi folyamán nem tartották magukat. A spekuláció az angol kormánynak az alsóházban történt leszavazása miatt tartózkodóan viselkedett és az üzlet ennek következtében osekélyebb volt, mint tegnap. A sormópóban kevés volt a kőtések száma, lszakmagyarországi bánva- és déli vasut részvényei ma is emelkedtek, Rentékben nem volt üzlet.

A déli tőzsdén külföldi hitelrészvény eladások és berlini alacsony jegyzésekre lanyha lett az irányzat. A realizáló ürekevések azonban nem igen mutatkoztak erősebben. Prágai vasmű 1910. Cseh bánya 1220. Brúxi kőszén 640. Buschthorander llt. B. 1018.

Zárlat egyengült, nyugodt. Berlinben nyomásztólág hatottak a német császár rosszulletéről keringő hírek, amelyeket azonban röjgön megőgőltak. Prágai vasmű 1900. A magánkamattal 3%.

Bécs, március 16. (Magyar értéktőzsde) 4% os aranyárjádék 118.16, Bécsi és szegedi kölcsön-sorsajegy 106.50. Magyar vasuti kölcsön részben —, Magyar keleti vasuti állami kötvény —, Magyar nemzetközi és penzióbank 453.—, Rumuniai vasút részvény 478.50, Magyar koronárjádék 97.90, 4% os magyar időtőzsm. kötvény 98.15. Magyar hitelbank részvény 758.—, Magyar nyeregményi kölcsön sorsajegy 208.—, Kassa-oderbergi vasut részvény 381.—, Magyar keresk. bank 27.50, Magyar csatornap 1580. Magyar Jelzőlogbank —, Adria —.

Bécs, március 16. (Osztrák értéktőzsde) 4% os papírjádék 99.75, 4% os osztr. aranyárjádék 118.15, 1890 os sorsajegy 151.75, Osztrák hitelrészvény 461.—, Angol-osztrák bank —, Bécsi bankgyűjtésűl: 6095.—, Osztrák-magyar bank 1604.—, Déli vasut 81.75, Dunagőzhajózás részvény 85.—, Dohányrészvény 32.—, Csuszár és királyi arany 11.34, Németbank váltók 117.55, 4% os osztr. jádék 99.70—100.30, Osztrák koronárjádék 99.50, 1884-ik sorsajegy 258.—, Osztrák hitelrészvény 758.—, Unobank 525.50, Osztrák Lánckerbank 424.50. Az irák-magyar államvasut

638.50, Kibavólyi vasut 404.—, Alpeai bányarészvény 407.50 20 irak. arany 19.09, Londoni váltór 340.20 Bécsi irak way Litt B. —, Bécsi irak way Litt A. —, Lopot kono 310.—, Osztrák Lloyd —, Török sorsajegyek —, Az irányzat nyomott.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, március 16. (Zárlat) 4% os papírjádék —, 4% os osztrák aranyárjádék —, Kibavólyi vasut —, Magyar koronárjádék —, Osztrák-magyar államvasut 136.75, Kassa-oderbergi vasut —, Bécsi váltór 35.—, Magyar vasut beruházási kölcsön —, Alpeai bányarészvény —, Disconto-Commanóit 184.10, Általános viaszmossági Köison 210.30, Geisenkirchbank 208.50, Laura-kőb 227.40, 4% os ezüstárjádék 101.80, 4% os magyar arany jádék 99.50, Osztrák hitelrészvény 202.10, Déli vasut 14.80, Károly-Lajos vasut —, Orosz bankjegyek 216.55, 4% os új orosz kölcsön —, Török dohányrészvény —, Olasz jádék —, Magyar hitelbank —, Dynamit Trusó 165.10, Harpeni 184.—, Az irányzat gyengült.

Páris, március 16. (Zárlat) Osztrák-magyar állami vasut —, Új török konzol 83.45, Egyiptomi jádék 105.60, Osztrák Lánckerbank —, Párisi bankrészvény 10.59, 3% os francia jádék 95.62, 4% spanyol jádék 83.10, 3% új törleszhető jádék —, Crédit foncier de France 672.—, Alpeai bányarészvény —, 4% 1890. román kölcsön —, Görög kölcsön —, Váltó Olaszországi 1/8. Váltó Amsterdamra 205.98, Váltó Brüsszelle 1/4. De Beers 481.50, Chartered 46.—, 5% bolgar kötelevény 392.—, Magyar aranyárjádék 100.—, Déli vasut 83 1/4, Váltó Londonra 251.45, Osztrák aranyárjádék 101.75, 10% sorsajegy 119.—, Meridional vasut 698.—, 4% os olasz jádék 101.15, Ottomank bank 500 —, 3 1/2% os francia jádék —, Osztrák földhitelintézet 1210.—, Déli vasuti elsőbbségi kötvény 315.—, 4% os 1896. román kölcsön 85.50, Dohányrészvény 364.—, Váltó Bécsre 103.50, Váltó német papokra 121.71, Rio 12.41, East Rand 162.50, Randionteln 64.25, Magyar Jelzőlogbank 561.—, Az irányzat szilárd.

Frankfurt, március 16. (Zárlat) 4% os papírjádék 100.55, 4% os osztrák aranyárjádék 100.40, 4% os magyar aranyárjádék 99.60, Osztrák hitelrészvény 201.50, Osztrák-magyar államvasut 136.50, Részvényvasut —, Rostelradhi vasut —, Londoni váltór 243.—, Bécsi bankgyűjtésűl 131.—, Villamos részvény —, 3% os magyar aranykölcsön 83.—, 4% os ezüstárjádék 100.45, Osztrák koronárjádék 99.85, Magyar koronárjádék 98.10, Osztrák-magyar bank 115.40, Déli vasut részvény 14.25, Kibavólyi vasut —, Bécsi váltór 850.33, Párisi váltór 812.75, Unobank részvény —, Alpeai bányarészvény 208.50, Az irányzat csendes.

Bombay, március 16. (Zárlat) 4% os ezüstjádék 100.20, 1880. sorsajegy —, Déli vasut 14.50, 4% os Osztrák aranyárjádék 101.—, Osztrák hitelrészvény 202.10, Osztrák-magyar államvasut 136.50, Olasz jádék 101.—, 4% os magyar aranyárjádék 99.20, Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Március 16. A sertésbolt irányzata: változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Oreg nehéz (páronkint 400 kilogramm feletti súlyban 118—120 fillérig. Oreg közep (páronkint 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm feletti súlyban) 124—125 fillérig. Fialat közep

páronkint 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 123—124 fillérig. Fialat könnyű (páronkint 300 kilogramm terjedő súlyban) 122—123 fillérig. — II. Magyar másodikrendű: Nehéz (páronkint 280 kilogramm feletti súlyban) — fillérig. Közep (páronkint 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban, — fillérig. — III. Romániai: Nehéz páronkint 320 kilogramm feletti súlyban) — fillérig. Közep páronkint 240—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — IV. Romániai elsőrendű (Stach): Nehéz (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 300 kilogramm feletti súlyban) 124—125 fillérig. Közep (páronkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 123—124 fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 120—122 fillérig.

Szerelési létsám 1904. március 14. napján volt kézzel 19.538 darab, — 1904. március 15. napján lejelölt 412 darab, — 1904. március 16. napján eszálított 259 darab, 1804. március hó 16. napjára maradt készletben 19.691 darab.

Napirend.

Naptár. Csütörtök, március 17. — Római-satholikus: Gertrud. — Protestáns: Judás. — Görög-ország: (március 4.) Gerasim. — Zaidó i Nisan 1. R. Ch. — Nap kél: 5 óra 55 perckor. — Nyugzik: 5 óra 50 perckor. — Hold kél: 5 óra 50 perckor reggel. — Nyugzik: 6 óra 13 perckor este. — Ujhold 6 óra 39 p. reggel. A Kisköztársasági miniszter fogad d. u. 4 órakor. Az igazságügyi miniszter fogad délután 1 órakor. Grafikai kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva este 8 óráig. Belépődji 50 fillér. A Műbarátok Körének képképzőiskola (Váci-utca) nyitva délelőtt 10 órától délután 5 óráig. Belépődji 50 fillér. Könyves Kálmán-társaság képképzőiskola Nagymező-utca 37. szám. Megtekinthető egész nap díjtalanul. Nemzeti Múzeum. Allattár. Nyitva van d. e. 9 órától délután 1 óráig. Földtanú intézet múzeuma (Stefania-ut 14.) nyitva délelőtt 10—1 óráig. Múzeum könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1-ig. Akadémiai könyvtár nyitva 3—7-ig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12 óráig és délután 3—5 óráig. A Kereskedelmi és iparkamara könyvtára (Szemere-utca 6. sz.) nyitva minden hétköznap fél 10-től fél 3-ig. A fűvészeti könyvtár a rendezési ideje alatt zárva. Az Aquinumi ásatások és múzeum. Megtekinthető egész nap III. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Andrei-ut. Helyjerdéki vasut a Pálffy-terrről. Mentőegyesület helyettesei a Markó- és Sölyom-utca sarkán, reggel 8 órától este 6-ig. Állatkert a Városházában nyitva egész nap. Belépődji 60 fillér. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakosztálya, tudakozó-osztálya és keleti mintára. V. kerület Váci-körút 32. szám alatti. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek kiállása a kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség árusításait is eszálítja) a városi iparcsarnokban (vasár és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 órától 2 óráig és délután fél 3 órától fél 6-ig. A külföldi kereskedelmeg központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvényszerűség) V., Váci-körút 32. szám alatt.

Első Magyar Fűzőipar
Budapest, Andrásy-ut 11.
Legnagyobb rátker bel- és külföldi fiúknak a leggyorsabbított a 2 K-6l 80 K-ig legismertebb kivitelű.
Megrendelések mörök szerint 24 óra alatt. Képes árj. és mérés. Otárat díjmentesen.
Kamaméző kárpész. Ártimátián (10-15-16-17). Egy üveg ára a szál száma 3 frt. (normálk nagy üveg 8 frt.). Erős ártimátián 3 frt. Pehelyszárok 4 frt. Postaküldés díjmentesen. Munkatársak: K. Kollmann, szék. K. Kollmann, szék. K. Kollmann, szék. Wron. H. H. Kollmann, szék. F. Frankár: Paris. 16. Rue Tronchet.

GANIBAL szőrtelenítő-vize
egyszerű használatú 2 perc alatt mindenkorra gyökérrel együtt eltávolítja a legrosszabb haját az arcról és a testről.
(karcol, kézfél és lábujj stb.), fajtalanon is lehet alkalmazni, hogy a bőrtön ártana. Egyszerű és a legtehetősebb eljárás, amely barmolatlan ere megújítást és a bőrön a leggyorsabbított a 2 K-6l 80 K-ig legismertebb kivitelű.
Kamaméző kárpész. Ártimátián (10-15-16-17). Egy üveg ára a szál száma 3 frt. (normálk nagy üveg 8 frt.). Erős ártimátián 3 frt. Pehelyszárok 4 frt. Postaküldés díjmentesen. Munkatársak: K. Kollmann, szék. K. Kollmann, szék. Wron. H. H. Kollmann, szék. F. Frankár: Paris. 16. Rue Tronchet.

Dr. FABINYI
szpecialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos
gyökérösen és rövid idő alatt gyógyít a rendszerlogatkozás megvárására nélkül mindennemű
titkos betegséget
(hangyafolyást, székelt, syphilist és únfertőzőségi támadt idogajokat).
Meglepeté az eredmény FÉRFIUI GYEN-GRÉBENEL (IMPOTENTIA) még öregebb egyenként is.
Biztos siker folytan honorárium utólag is fizethető.
Lemvárosi úttal: Kiváló gyógyszeresek
Rendelés délelőtt 9—3-ig, este 6—8-ig.
Budapest, Erzsébet-körút 12. sz.
Félcím: bejárati a leponéni. Külön várdelem

14839. szám.
1904.

Feladási hirdetmény.

A zágrábi kir. erdőigazgatóságnál folyó évi március hó 31-én, d. e. 11 órakor kizárólag írásbeli ajánlatok utján eladatni fognak a következő, az erdőben már kijelölt 1903—1907. évi fahozamok; még pedig:

I. a novi-i kir. erdőgondnokságban:
62.135 m³ jegenyefenyő
53.468 m³ haszonfa termelésre alkalmas bükktrzfatómeg
22.588 m³ tűzifa, termelésre alkalmas bükktrzfatómeg
175.230 korona kikiáltási ár mellett;

2. a jaszénaki kir. erdőgondnokságban:
75.211 m³ jegenyefenyő trzfatómeg
52.617 m³ haszonfa, termelésre alkalmas bükktrzfatómeg
418 m³ tűzifa termelésre alkalmas bükktrzfatómeg
206.746 korona kikiáltási ár mellett;

3. az ogulini kir. erdőgondnokságban:
30.942 m³ jegenyefa trzfatómeg
10.849 m³ haszonfa, termelésre alkalmas bükktrzfatómeg
74.482 korona kikiáltási ár mellett;

4. a ravmagorai kir. erdőgondnokságban:
43.204 m³ jegenyefenyő trzfatómeg
24.776 m³ haszonfa, termelésre alkalmas bükktrzfatómeg
138.851 korona kikiáltási ár mellett;

5. a mrkopalyi kir. erdőgondnokságban:
Az I/M vágássorozat 19.938 m³ jegenyefenyő trzfatómeg kikiáltási ára 41.175 kor.

Az általános ávrerési és szerződési feltételek a zágrábi kir. erdőigazgatóságnál és a fentvezett kir. erdőgondnokságnál szerzethetők meg.

Budapest, 1904. évi március hóban.

M. kir. földmívelésügyi minster.

Művelet
a rák-, gyomor- és májbetegségek,
valamint kétes diagnózis, belső és külső újképződmények gyógyítására, legyőztesen a rák örököséről és ragadóságról sok hiteltel közönségre által 10 filléres (levélbátyegyekben) küldöm meg. A. Stroop, Neunkirchen Nr. 38, Er. Wiedenbrück, Westf.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb PAP-ian PAP-ian PAP-ian

GICHNER JÁNOS
paplan, mátré és kárpósszru gyáros, sorsajegy, függöny, vasbutor stb. nagy raktára
Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. szám.
Árjegyzéket kívánatos ingyen és bérmenten küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszálítottak, nem lezáró árak kiserőltetnek, vagy a péz visszafutnak.

Drezda Miniszterleg engedélyezett és felügyelete alatt álló
Halbkreis - Strasse 3.
Kényelmes villa, pompás és legelősebb felszerelés.
leányképző-intézet
a művelti családok konfirmált leányai részére.
Wilibald Rother.
I. Legelősebb kikiáltás fűzőben, háttérben, ruhák és felhárman varrásban, kézi- és művelési munkákban. (Külön eláttással egy évi díj 700 M.). II. A magasabb továbbképző tanfolyam magában foglalja az összes szakokat. (Fizetés a kiválasztott szakok számára szerint.) Idegen nyelvek (és illető nemeselek tanulási által) zene, festészet és árték. Előfordulási tanterv. Prospektusok az igazgatóságtól kaphatók.

Ujság- és makulatura-papiros
nagy alak, 100 kg, 6 frt; kis alak 5 frt Bécs vasut vagy hajó nettó kassza. Megrendeléseket az ószajegy megfélési előlég beküldése mellett gyorsan eszálított Heinrich Boschan Papierhandlung, Wien, I. Laurezerberg 1.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Csütörtök, 1904. március hó 17-én.

A troubadour.

Opera 4 felvonásban. Zenéjét szerzerzte Verdi.

Személyek:

Luna gróf	Takács	Ines	Palóczy
Leonora	Kaczer	Ruiz	Gábor
Azucena	Szántó L.	Hírnök	Juhász
Manrico	Prevozt	Egy egiény	Szemere
Fernando	Szendri		

Utána:

A törpe granátos.

Ballett-egyveleg 1 felvonásban. Szövegét írta és koreografiját készítette Guera Miklós. Zenéjét szerzerzte Szikla Adolf.

Kezdeté 7 órakor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1904. március hó 17-én.

Mátyás és Beatrix.

Történelmi dráma 4 felvonásban, előjátékkal. Írta: Pekár Gyula.

Személyek:

Mátyás király	Mihályfi	Zápolya István	Gyenes
Beatrix	Hegyesi	Ujlaky Lőrinc	Beregi
Borbála	Márkus	Magyar Balázs	Szacsavai
Corvin János	Ligeti J.	Kinizsi Pál	Bakó
Ulászló	Császár	Pokl Ferenc	Dezső
Bakócz Tamás	Molnár	Taddoe	Gál
Báthory István	Hetőnyi	Cannao	Pethes

Kezdeté 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1904. március hó 17-én.

Takarodó.

Dráma 4 felvonásban. Írta Beyerlein. Fordította Zboray Aladár.

Személyek:

Voikharid	Balassa	Mihalek	Szerémy
Klári	Gazsi	Spieß	Dayka
Lauffen	Tanay	Paschke	Kazalicky
Helbig	Tapolozai	Lehdenburg	Hegedűs
Bannowitz	Ország	Hagemeister	Gyöző
Höwen	Szalagy	Hadbíró	Bárdi

Kezdeté 7 1/2 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1904. március hó 17-én.

Katinka grófnő.

Nagy operett 3 felv., előjátékkal. Írta Farsög Jenő. Zenéjét szerzerzte Hüvös Iván.

Személyek:

István gróf	Irsai	Reseda	Kápolnai
Anna grófnő	Krecsányi	Aranyvirág	Sáfori
Katinka	Szamosi	Ulrich	Ujvári
Geofil herceg	Kovács M.	Pásztorfi	Szentmiklósy
Pető, diák	Komlósi	Ulászló gróf	Szirmai

Kezdeté 7 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1904. március hó 17-én.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal:

A hajduk hadnagya.

Operett 3 felvonásban. Írta Rajna Ferenc. Zenéjét szerzerzte Czobor Károly.

Személyek:

Blanchefort	B. Szabó	Hájas András	Fenyéri
Balajthy	Farkas	Barbarina	Tomcsányi
Kressenbrom	Marton	Gaston	Szentgyörgyi
Vivenot	Giréthy	Scherifenberg	Dékes
Bischofshofen	Heitai	Szeptéig	Bálikai
Ferony Imre	Ráthonyi	Albúfera	Iványi

Kezdeté 7 1/2 órakor.

KIRÁLY-SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1904. március hó 17-én.

A torador.

Operett 2 felvonásban. Írta James Tanner és Arthur Ross. Fordította Laska Andor. Zenéjét szerzerzte Ivan Caryll és Lionel Monkton.

Személyek:

Don Panza	Kozmendy	Szamáni Gigg	Ferenecy
Augustus	Szomori	Rinaldi	Csiszór
Archibald	Papp	Karmester	Gabányi
Karajó	Vésséi	Dóra	Csalay
Moreno	Bárony	Suzette	Déry
Petifer	Gyöngyi	Nancy	Szentgyörgyi

Kezdeté 7 1/2 órakor.

URANIA SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1904. március hó 17-én.

Dalmácia.

Kezdeté 7 1/2 órakor.

Hubay-Popper Nemény-Szeremi

Koenen Tilly

dalénekesnő kézműködésével. Jegyek a 10, 6, 4 és 3 koronás, a „Harmadik” senem- és szórakozókörökben kaphatók.

12 HP. gázmotor

alig használt, igen jó, olcsón eladó. Ugyanígy csukott négyüléses butár is eladó. VI. ker., Dálnok-utca 26. sz.

FOVÁROSI ORFEUM

VI. Nagymező-utca 17. Ma és mindennap

Tannhäuser

(paródia)
Braki Adolf müncheni tenorista vendég szereplésével és Mariót fölépítve, továbbá

Pauline D'Argent excentrique-énekesnő és

a kitünő márciusi variété-műsor.

A télikerben reggeltől 5 óráig Vörösi Elek színgárdszereplésével hangversenyet.

Világhírű!

A „REKORD” festészeti műintézet a kiválóan sikerült élelelmiszer- és archéológiai, melyeket elemert művészek által készített Számos (Dr. Közjegyző által hitelesített) előmő levei a világ minden tájáról

ELSŐRANGU KÉPEK ÁRAI:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48-58 cm. nagyságban Ára 20 kor.

Legjobb kivitelű három, Platin és kréta Ára 5 kor.

Részletes árjegyzék bérmentve. Egy dírmagysága festményt készíttatni mindenkinek teljesen ingyen, ha részükre 5 rendelést szerez és azokat egyenlőt vagy egyszerre beküldi.

„REKORD” festészeti műintézet Budapest, VII., Rottenhiller-utca 46.

Hazai gyártmány! KLEINOSCHEG SEC

UJDONSÁGI! ELSŐ MINŐSÉGŰ PEZSGŐ.

KLEINOSCHEG TESTVÉREK
eszás, és kir. udvari szállítók pezsgő pincéi BUDAFOK.

A Kalap-király

8 4, 5 koronás külhatalmaságokban sportkalap, Kossuth Lajos-utca. Klotild-palota.

KERPEL KEZDFINOMÍTÓ FOLYADEKOT.
A KEZET 3 NAP ALATT BARSOMYISÁVÁ ÉS HÖFERRE TESZTI.
1 üveg 90 fillér. 4 üveg rendelésnél franko.
KERPEL GYÓGYTÁR BUDAPEST, UJÓKÓRÚTSZ.

Figyelem hölgyeim!
Mesés olcsó áruk. Legjobb minőség.
1 kilogramm zománcozott fűzőedény mindenféle szíjban 70 kr.
Teljes konyhaberep-kezek 10 írtól 30 írtig
1 írt húsdaráló. 5-6 2 írt 25 kr.
1 írt konyhaművelő 1 2 írt
1 írt darab mandula-írt 1 írt 20 kr.
1 pár angol erőszék 30 kr.
1 írt darab acél-vasaló 98 kr.

Fried Lajos, Kerepesi-út 57. sz. (Luth r-ház.)

Bremenből-Amerikába

“KAISER”-hajókkal

6-7 nap alatt!!

FIGYELEM!

A magyar kormány által új ügynökségek állítottak fel, amelyek Fiumén át irányítják az Amerikába utazó közönséget. Fiuméből azonban 18 napig tart az utazás New-Yorkba és utközben, illetőleg Olaszországban több helyen áll meg a hajó, akinek kedve telik benne, az utazhat ezen hajókkal is, de az új ügynökök senkit nem kényszeríthetnek ezen hajókkal való utazásra. Mindenki arra utazhat, amerre akar. Már otthon határozza el magát mindenki, hogy mely irányban fog utazni és ezen elhatározásáról ne hagyja magát utközben senki által lebeszélni vagy félrevezetni. Mindenkinél szabadakaratában áll jogát érvényesíteni és saját pénzéért arra utazni, amerre neki tetszik. Aki tehát brémai „Kaiser“-hajóval kíván utazni, bátran és minden akadály nélkül utazhat, mert azt betiltani senkinek nem áll jogában. Aki tehát ottalmam alatt és csakis Brémát át kíván utazni, az jöelöre és címrere küldjön be 20 korona előleget és rendelje meg a hajójegyet. Aki valami előre nem látható akadály miatt nem utazhat, annak címrere küldött pénzt minden levonás nélkül és portómentesen visszaszármatatom, VAVAVAVA

BREMENBŐL—AMERIKÁBA

“Kaiser”-hajóval 165 K., postahajóval 140 K.

WINE SOLOLOGAST

Ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld és hemoktalajon.

Ezre azonban nem minden szőlő alkalmas (bár mind káros természetű), mert meg kell érteni, ha megőrzi a termést, nem hoz, mert sokan nem érlik el eredményt eddig. Helyileg vannak alkalmas fajokat ellettek, csak bűn ellettek hársat az ország szőlőterés idején a legkiválóbb munkatály és más szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindentől megterem és számos olyan, melynek faja mellett a legesetylebb gondozással felnevelhető nem volna, ezekről más állatoknak, kerekének, kerekének stb. a legremekebb díszre anélkül, hogy legkevésbé helyt is elfoglalja az országba használatos részekből. Ez a legkiválóbb gyümölcs, mert minden érben tele van. A fajok ismeretisére vonatkozó árakat felgyanymánkat katalógus bármelyik ínyes és bérmentve küldetk meg, a ki címét egy leveleddel megadja. Cím:

Ermelelki első szőlőgyártó Nagy-Kágya, a. p. Székelyhíd.

FENYKEP KÉSZÍTÉSEK

Elsőrendű gyártmányok, részletfizetésre is.

Arjegyzéket tesznek kérésre.

AUFRECHT és GOLDSCHMIED
FENYKEPÉSZETI IRTÁLY
BUDAPEST, VI. ERDŐS 32.

Alkalmas képviselőket felvétetnek.

Színházak heti műsora.

	Magy. kir. Opera.	Nemzeti színház	Vigeház	Népezház	Magyar színház	Királyszínház	Urania színház
Péntek	Nincs előadás	Egyenlőség	Takarodó	A kis császár	Hajduk hadnagya	Boris király	Dalmácia
Szombat	Gemma	Sursum corda	Takarodó	Katinka grófnő	Hajduk hadnagya	Boris király	A fehér cár birodalma
d. u. Vasárnap este		Vasgyáros	Az erény utjai	A betyár kendője	Hajduk hadnagya	A torador	A fehér cár birodalma
	A próféta	Mátyás és Beatrix	Takarodó	Katinka grófnő	Hajduk hadnagya	Boris király	

Minden azo egyszeri beiktatasa nonpareille betukbol 4 aller. Vas-tagabb betukbol 8 aller.

szervezesi telefon-szam: 64-12.

Leveleibol tudakozasara ingyen adunk felvilagositast, csak a valasura muksegos belyeget kell mellukelni.

A hirdetesekre dijmentesen ad felvilagositast a kiadhivatal: VIII. Kerepesi ut 25. szam.

Kiadhivatali telefon-szam: 64-39.

Tudakozasoknal a hirdetes szamat a kiadhivattalal mindig kozolni kell.

Levelezés.

Melyek elegans stambler szodorozas... 1188

Csinos barna, fir. fiatal loany, ki a... 1236

Intelligens rom. kath. kizepura... 1842

Verehasu, keson kapitan levelu, korem... 676

Clarisse kimerit levele meg vasnapra... 1242

Levelezni szeretok fiatal leanyval, cim... 1828

P. A. Miert nem volt jozeni helyen? 1246

Rossz. Cefalotikon este fel nyolcokor... 1846

Egy intelligens fiatal ember... 1845

Fovarosi asszony 25 varja... 3071

Elitben kirem asen... 1850

Videki jobbnak... 1852

Lipót-kurjuti Nepszinhaz... 1853

Fovarosi 30 éves fiatal... 703

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Betöltendő állások. Tökepezés... 1921

Eljárásutó

felharseno... 1236

Vicházmaster felvetek... 1827

Mindenes-leany felvetek... 1847

Takaritóné felvetek... 1236

Mézi leány felvetek... 1234

Derek tüzönő felvetek... 1238

Vice felvetek... 1231

Tanonc felvetek... 1232

Kifutó felvetek... 1230

Vicházmaster felvetek... 1229

Mindenes szakácsné felvetek... 1217

Szobaleány felvetek... 1218

Gyakorlott szobák... 1231

Dajka szomsz... 1216

Mindenes 8. fr. felvetek... 1238

Mindenes 10. fr. felvetek... 1219

Mindenes 8-10. fr. felvetek... 1220

Mindenes felvetek... 1221

Mindenes felvetek... 1222

Gyermekleány felvetek... 1224

Szakácsné felvetek... 1226

Derekélvarróné felvetek... 1227

Alást keresok. Jobb mindenek... 1228

Alást keresok. Jobb mindenek... 1228

Alást keresok. Jobb mindenek... 1228

Alást keresok. Jobb mindenek... 1228

Alást keresok. Jobb mindenek... 1228

Alást keresok. Jobb mindenek... 1228

Alást keresok. Jobb mindenek... 1228

Alást keresok. Jobb mindenek... 1228

Alást keresok. Jobb mindenek... 1228

Alást keresok. Jobb mindenek... 1228

Alást keresok. Jobb mindenek... 1228

Alást keresok. Jobb mindenek... 1228

Alást keresok. Jobb mindenek... 1228

Alást keresok. Jobb mindenek... 1228

Alást keresok. Jobb mindenek... 1228

Alást keresok. Jobb mindenek... 1228

Alást keresok. Jobb mindenek... 1228

Alást keresok. Jobb mindenek... 1228

Alást keresok. Jobb mindenek... 1228

Alást keresok. Jobb mindenek... 1228

Alást keresok. Jobb mindenek... 1228

Angolt, franciát

vagy németet... 801

Németalföld fiatal hölgy... 1023

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Kávémérés, élelnek helyen... 7011

Üzletek

Dohányüzedei helyiség... 7038

Flóeküzáda Kerespet... 7023

Szatoszűzet Halmsér... 7036

Csemegézet Halmsér... 7036

László Lipót... 7036

Kávécarnok Halmsér... 7036

Tejcsarnok Halmsér... 7036

Gyümölcs Halmsér... 7036

Dohányüzedei Halmsér... 7036

Kávécarnok Halmsér... 7036

Tejcsarnok Halmsér... 7036

Gyümölcs Halmsér... 7036

Dohányüzedei Halmsér... 7036

Kávécarnok Halmsér... 7036

Tejcsarnok Halmsér... 7036

Gyümölcs Halmsér... 7036

Dohányüzedei Halmsér... 7036

Kávécarnok Halmsér... 7036

Tejcsarnok Halmsér... 7036

Gyümölcs Halmsér... 7036

Dohányüzedei Halmsér... 7036

Kávécarnok Halmsér... 7036

Tejcsarnok Halmsér... 7036

Gyümölcs Halmsér... 7036

Dohányüzedei Halmsér... 7036

Kávécarnok Halmsér... 7036

Tejcsarnok Halmsér... 7036

Gyümölcs Halmsér... 7036

Dohányüzedei Halmsér... 7036

Kávécarnok Halmsér... 7036

Tejcsarnok Halmsér... 7036

Gyümölcs Halmsér... 7036

Dohányüzedei Halmsér... 7036

Kávécarnok Halmsér... 7036

Tejcsarnok Halmsér... 7036

Gyümölcs Halmsér... 7036

Dohányüzedei Halmsér... 7036

Kávécarnok Halmsér... 7036

Tejcsarnok Halmsér... 7036

Gyümölcs Halmsér... 7036

Dohányüzedei Halmsér... 7036

Kávécarnok Halmsér... 7036

Tejcsarnok Halmsér... 7036

Féjeli üzlet

Horvátországban... 1552

Fa-és szénüzlet... 1553

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Kávémérés... 7011

Lakások

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 1236

kiadó... 123